Alles zingt

liedjes en rijmpjes voor het kleine volkje

Pieter Louwerse

bron
Pieter Louwerse, *Alles zingt. Liedjes en rijmpjes voor het kleine volkje.* J.B. Wolters, Groningen 1887 (2de druk)

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/louw005alle01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

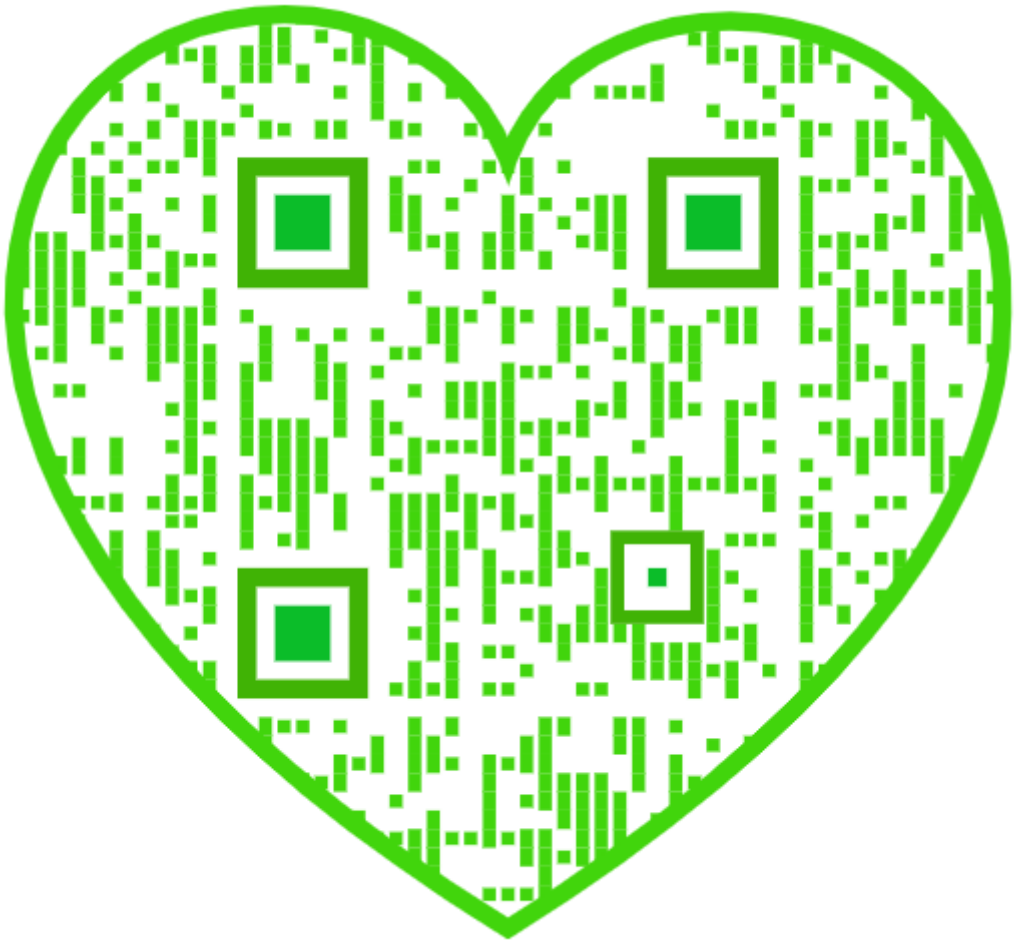

Voorbericht.

Reeds meer dan twee jaren geleden vroeg mijn vriend, de Heer E.B. TER HORST, of ik eenen tweeden druk van ‘ Alles zingt’ wilde gereed maken.

Ik weigerde natuurlijk niet, maar vroeg den noodigen tijd om dat bundeltje gedichten aanmerkelijk te veranderen. In den loop van den tijd waren enkele stukjes mij voorgekomen, als minder geschikt. Deze moesten verwijderd worden. Verder stonden er verscheidene gedichtjes van mij in de drie jaargangen van ‘De kleine huisvriend’. Daar dit werkje bij velen niet meer bekend zal zijn, zoo zullen de gedichtjes, die ik er uitnam om ze in ‘Alles zingt’ te plaatsen, velen als nieuw voorkomen. Maar behalve deze gedichtjes, die dan toch oud en misschien bekend zijn, komen in dezen tweeden druk meer geheel nieuwe dan oude voor, en de oude zelve zijn soms zóó gewijzigd, dat ze ook bijna nieuw zijn. Dat dit bundeltje zoo uitgebreid kon worden, is te danken aan het geduld des uitgevers. Mocht zijn geduld nu maar beloond worden met de algemeene overtuiging, dat ‘Alles zingt’ in zijn nieuw pakje er beter op geworden is.

Indien iemand mij vroeg of al de gedichtjes oorspronkelijk zijn, ik zou hem moeten zeggen: ‘Neen, er zijn drie vertaalde bij; maar welke dat zijn, weet ik niet.’

En de inhoud?

Ja, die is bontkleurig genoeg. Er zijn gedichtjes bij, die op Moeders schoot kunnen geleerd worden; er zijn er bij, die even goed een plaatsje zouden kunnen innemen in eenen bundel volks-gedichten. Als het noodig is, wil ik hier wel met een enkel woord zeggen, dat een kindergedichtje nu juist niet altijd in heel zijnen omvang door het kind moet begrepen worden. Als de vorm in den smaak van het kind valt, dan wordt het gedichtje toch uit het hoofd geleerd, en juist door den vorm blijft het er vaak in tot men den leeftijd genaderd is, dat men de strekking gevoelt en begrijpt.

Als Doktor HEIJE zeide:

> ‘Een diamant
> Viel in het zand,
> Maar bleef toch steeds een diamant,’

dan mocht het kind een flauw begrip van de beteekenis dezer regelen hebben, met mij zullen er velen gevonden worden, die zich nu nog het gedichtje herinneren en - de beteekenis ervan vatt'en, toen ze niet meer jong waren.

Kon ik zóó voor het kind schrijven, dat het als man of als vrouw er nog voordeel van had, wat zou ik dankbaar zijn! De zou dan veel goeds in mijn leven gedaan hebben! Ik spreek bij ondervinding. Aan HEIJE, alleen aan HEIJE heb ik te danken, dat ik er mij op toegelegd heb om, wat in mij sluimerde, tot leven te wekken. ‘ HEIJE heeft zóó, veel goeds gesticht,’ dat kunnen duizenden getuigen, als ze zichzelven rekenschap afvragen, waarom ze dit of dat zóó en niet anders doen.

Wijdde ik den eersten druk aan den nog levenden kindervriend GOEVERNEUR, deze zelf zal er niet boos om zijn, als ik den tweeden druk ook wijd aan de nagedachtenis van Doctor J.P. HEIJE. Och, als hij nog leefde, hoe hij er zich over verheugen zou, dat een leerling van den Vlissingschen hoofdonderwijzer P. PUIJPE AZ., - die zoo hoog bij hem aangeschreven stond, en die hem zóó vereerde, dat het portret van Doctor HEIJE op school de beste plaats innam, - zijne voetstappen drukte en zijn staf opgenomen had! Ik noemde daar twee namen, een dichter en een onderwijzer. De eerste bracht mijn hart tot spreken, - de tweede was mijn oom en - hij maakte van den eenvoudigen boerenknaap iets meer. Och, als ik bedenk, hoe duizenden kindertjes mij kennen en liefhebben, liefhebben met al de onschuld van hun kinderlijk hart, dan kan ik niet anders dan God danken, dat Hij mij op mijnen levensweg die twee mannen zond. Doctor HEIJE en meester PUIJPE leven niet meer; zij kunnen mij niet meer hooren, en - vleierij is er dus niet in het spel. Het is daarom alleen aan den aandrang van mijn dankbaar hart, dat ik toegeef, als ik den tweeden druk van mijn dichtbundeltje aan hunne nagedachtenis opdraag.

Dat ik bij die twee ook mijne lieve, eenvoudige Ouders plaatste, wie zal dat wraken? Ze leefden te kort om te doen wat mijn Oom aan mij deed.

Met al mijne gebreken hoop ik er velen ten zegen zijn; want - mijn laatste gedichtje in dezen bundel spreekt uit, wat mij in het hart leeft, - ik heb veel, zeer veel lief, en niet het minst de kinderen der armen.

Daarom ben ik mijnen vriend TER HORST dankbaar, dat hij, waarlijk niet tot zijn voordeel, mij instaat stelde, ook te spreken tot het kind der achterbuurten, door den prijs van het bundeltje zoo laag te stellen.

En als nu de kinderen maar in mij vinden, wat ik in Doctor HEIJE vond, dan heb ik, als ook ik mijn hoofd voor goed te rusten heb gelegd, niet te vergeefs geleefd.

Hiermede sluit ik het voorbericht, dat den tweeden druk van ‘ Alles zingt’ inleidt.

'S-GRAVENHAGE, 31 December 1886.
P. LOUWERSE.

Aan.....

Aan U, mijn' blijde, lieve jeugd,
Aan U mijn hart en hand,
Op mijn reis met 'Alles zingt'
Door heel het Vaderland.
Mijn wil en hart zijn goed genoeg
Om U wat aan te biên;
Maar goud of zilver heb ik niet.
Dat krijgt ge niet te zien.
Geen' schatten draag ik met mij om.
'K geef dus wat anders nu.
Al wat mijn hoofd en hart bezit,
In liefde geef ik 't U!
Maar, zooals uit één eikel soms
Te voorschijn komt een woud,
Zoo groeit voor U licht' uit mijn woord
Een schat van meer dan goud.
Mocht dat eens waar zijn, hoe ik dan
Mij stil verheugen zou!
Hoe 'k God zou danken, dat Hij mij
Zulk zaaizaad geven wou!

P. LOUWERSE.

1. Te huis.

Ik heb een lief, een heerlijk thuis;
De vreugd gluurt door de ruit;
De blijdschap trad er binnen en
De droefheid ging er uit.

Ik heb een schoon, een prettig thuis!
En wat men daar al vindt,
Dat is een schat voor iedereen,
Maar 't meest toch voor het kind.

Ik heb een mooi, een lieflijk thuis!
'T is goed, wat men daar ziet!
Zoo gij naar twist en tweedracht zoekt,
Kom dan bij ons maar niet.

Ik heb een thuis, een bovenst thuis!
Wat men er vinden kan,
Daar heb ik sprookjes op gedicht
En 'k zing er liedjes van.

2. Mijn moedertje.

Mijn Moedertje, mijn Moedertje,
Ik heb haar meer dan lief.
En wat ik nu wel ben van haar?
Wilt gy dat weten? Hoor dan maar:
Ik ben haar Hartedief.

Een hartedief! Een hartedief!
Ik dank er daad'lijk voor
Een dief te zijn van geld en goed,
Maar zulk een dief, zoo lief en zoet,
Wil ik wel wezen, hoor!

Gevangenman, gevangenman,
Wordt wel een centendief;
Maar als Moe' zegt: ‘Hoor, kleine guit,
Vooreerst komt gij mijn' arm niet uit!’
Dan vind ik dat wel lief.

Ze omhelst me dan, ze omhelst me dan
Zoo liefdrijk en zoo teer.
Ze lacht mij stil en vriend'lijk toe
Die allerbeste, brave Moe'
En zoent mij keer op keer.

Lief Moedertje, lief Moedertje,
Wees gij maar mijn cipier!
Ik blijf bij u zoo lang ik kan.
Ik ben wel graag gevangenman;
Ik ben het voor pleizier.

3. Ik ken een' vrouw.

Ik ken een' vrouw, een' brave vrouw;
Ze is altijd om mij heen.
Ze is vroolijk, als ik vroolijk ben,
Ze is treurig, als ik ween.

t.o. 2

Ze werkt; ze zorgt; ze zwoegt; ze slaaft
   En rust soms dag noch nacht;
Ze geeft me al, wat ik noodig heb;
   Ze schudt mijn bedje zacht.

Het eerste kusje geeft zij mij
   Vroeg in den morgenstond,
En 't laatste, dat ik 's avonds krijg
   Drukt zij mij op den mond.

En ben ik ziek, dan zie ik wel
   In ieder oog een' traan,
En haar, trouw zorgend, vroeg en laat
   Vlak bij mijn bedje staan.

Wie kent die vrouw, die brave vrouw,
   Die mij zoo teer bemint?
Dat is mijne allerbeste Moe'
   En ik, ik ben haar kind.

4. Hoe rijk ik ben.

Voor al het zilver, al het goud,
   Voor al de diamanten,
Voor al de paarlen, die er zijn,
   Voor kisten vol brillanten,
Koopt gij geen' Moeder, lief en goed!
   En 'k heb er toch zoo eene. Moet
Ik nu niet zeggen: ‘Menschen, wat
Bezit ik toch een' grooten schat?’

5. Van vader.

Van Vader wil ik dichten
Mijn allermooiste lied!
Want, hebt ge, als ik, een Vader,
Een beter hebt ge niet!

Van Vader wil ik spreken
Zooveel als ik maar kan,
En gij zegt zeker allen:
‘Nu, dat is eerst een man!’

Van Vader wil ik zingen
Op de allerliefste wijs!
Het zal uw hart verwarmen,
Al ware 't koud, als ijs!

Van Vader wil ik roemen
In woord, in dicht en lied,
Want beter man als Vader
Is op de wereld niet!

6. Wie vader is.

Altijd werken, altijd zwoegen,
'S morgens vroeg en 's avonds laat,
Of de sneeuw stuift langs de straten
Of de zon te branden staat,
Dat doet Vader dag aan dag.
Dag aan dag doet Vader dat.
Of ik nu niet zeggen mag:
‘Och, wat goede man is dat!’

‘Zoudt ge nu niet even rusten,
Manlief?’ zegt mijn' Moeder vaak.
Maar hij schudt het hoofd en zegt dan:
‘'K ben niet klaar nog met mijn' taak,
Hier nog dit en daar nog dat!
Daar nog dat en hier nog dit!
Maar, wil 'k u eens zeggen, wat?
'K zal toch blij zijn, als ik zit!’

Zoo gaan dagen, zoo gaan weken,
Ja, zoo gaan er jaren voort,
En 'k heb uit zijn' mond nog nimmer
Ééne onnoozele klacht gehoord.
Wat een schat bezit ik dan!
Wat bezit ik dan een' schat!
Wat zou 'k arm zijn, 'k schrik er van,
Als ik eens geen' Vader had!

7. Hij.

Hij is mijn Vader, mijn rijkdom, mijn al!
Nimmer gehoord
Heb ik het woord,
Dat hem naar waarde eenen naam geven zal.

Hij is mijn Vader, mijn roem en mijne eer!
Och, leve Hij
Lang nog voor mij!
Lang nog voor allen! Behoed Hem, o Heer!

8. Zij.

Zij is mijn' Moeder, mijn rijkdom, mijn al!
Nimmer gehoord
Heb ik het woord,
Dat haar naar waarde eenen naam geven zal.

Zij is mijn' Moeder, mijn' vreugde en mijn lust!
Daar is geen' steê
Waar meer in vreê,
Dan aan haar harte het kindeken rust.

9. Hij en zij.

Hij is de sterke, de man, die met kracht
Werkt voor 't gezin, 't zij bij dag of bij nacht.

Zij is de goede, de vrouw, die met lust
Stillekens arbeidt, als 't kindeken rust.

Hij is de man, die zich arbeidt in 't zweet,
En ons dan toeroept: ‘Nu, kindertjes, eet!’

Zij is de vrouw, die ons zegt bij gebrek:
‘Eet dan toch, kind'ren, want ik heb geen' trek!’

Hij is de man, die ons dreigt met een' straf,
Gaan wij met opzet van 't goede pad af!

Zij is de vrouw, die met vriend'lijken raad
Wijst op wat goed is, en waarschuwt voor 't kwaad.

Hij is de stugge, de man, die een' traan
Stilllekens wegpinkt, als ging hem niets aan.

Zij is de teed're, die als er een weent,
Liefdevol, tranen met tranen vereent.

Hij is mijn Vader, mijn' Moeder is Zij.
Wie die twee eeren en lieven, zijn Wij.

10. Mijn zusje.

Zus, zus,
Geef me een' kus!
Maar met één' ben 'k niet tevreden.
Ik heb daarvoor zoo mijn reden.
Geef er mij alvast maar tien,
Dan kan ik wel verder zien.

Hoor, hoor,
Aan uw oor:
Gij bracht, zooals rijke luidjes,
Mij hier muisjes met beschuitjes.
Dat is nu wel lang geschied;
Maar zoo iets vergeet ik niet!

Ei, ei,
'T was in Mei
Toen de blanke lam'ren stoeiden
En de boomen volop bloeiden,
Toen heeft iemand u bij nacht
Heel stil hier in huis gebracht.

Och, och,
Kom zoo nog,
Kom alweer zoo eens van buiten!
Ik zal dan de deur wel sluiten!
Maar ge brengt, zooals ge eens deê,
Muisjes met beschuitjes mee.

Zus, zus,
Geef me een kus!
Maar uw' kleine lipjes beven,
En ge schreit? Wat moet dat geven?
Stil maar! Heb maar geen verdriet,
Wat ge niet kunt, kunt ge niet!

11. Klein poppeke.

Klein poppeke ligt in de wieg!
Och, 't is zoo'n aardig schatje!
Zij schreit, als zij wat noodig heeft;
Zij kan niet praten, vat-je?

Laatst keek Papa haar in 't gelaat
En zei toen: ‘Hartediefje,
Wat zal er uit u groeien, kind?
Wat wacht u eenmaal, liefje?’ -

‘Wel, Pa,’ zeî ik, ‘van Poppeke
Zal eens een vrouwtje groeien!
Maar eer ze groot is, moeten wij
Toch samen nog eens stoeien!’ -

Pa schudde 't hoofd en sprak: ‘Neen, kind,
Ik dacht aan and're zaken.’
Toen ging hij heen, maar 'k zag het wel,
Met tranen op de kaken.

Zoo'n malle Pa! Zoo'n groote man,
Gaat nog een deuntje schreien!
Dat doen wij niet, he, Poppeke!
We lachen met ons bei-en!

12. Wat zal het zijn.

Willemien of Willemijn,
Wat zou 't nu toch moeten zijn?
Zus kan 't nog niet weten.
Praten kan ze niemendal;
Lachen wàt, maar 't best van al
Kan ze koekjes eten.

Vraag ik Moeder hoe zus hiet,
Dan zegt zij: ‘Ik weet het niet!’
Pa zegt: ‘'T is me om 't even!’
Stil, daar valt mij juist wat in!
'K vraag het aan de Koningin,
Zusje een' naam te geven.

Die heeft ook een kindekijn,
Willemien of Willemijn,
Die zal 't dus wel weten.
En weet ik er alles van,
Zie, mijn' lieve zus zal dan
Als 't Prinsesje heeten.

13. Het grootste wonder.

Och, kijk eens onder 't wiegekleed!
Daar ligt wat levends onder.
Het heet een heel klein mensch te zijn;
Maar 't schreit al heeft het nergens pijn,
En 't kreunt al heeft het toch geen leed.
Ei zeg, is dat geen wonder?

Het is een zusje, en Vader zegt:
'Wacht maar een veertien dagen,
Dan lacht zij u al vriend'lijk toe,
En steekt de handjes uit naar Moe',
Als die haar in het wiegje legt,
Of opneemt om te dragen.'

'Maar, wat het gekst nog is van al,'
Zeî Vader in het bijzonder,
'Eens zijt ook gij zoo raar geweest!' -
Zie, dat verbaast mij nog het meest!
Dat is voor mij een vreemd geval
En wel het grootste wonder.

14. Broertje Jan.

'T is een jongen om te stelen,
En, een echte dikzak, hoor!
De oogen moet men haast gaan zoeken;
Wangen, dik als oliekoeken,
Houden flink de wacht er voor.

'T is een kind om mee te stoeien.
   Altijd heeft het dol veel pret,
Met zijn' handjes kan hij zwaaien;
Met zijn' voetjes kan hij maaien;
   Hij speelt ‘kiekeboe’ op bed.

En verstaan? Ge moest eens weten
   Welke kunstjes hij al kan.
Vraag maar eens: ‘Hoe blij is Jantje?’
Aanstonds zwaait hij met zijn handje.
   Aardig, hé? Wat zegt ge er van?

Dan weer kijkt hij heel parmantig
   Uit zijn wiegje door 't vertrek.
En vraag ik dan: ‘Waar is 't vuistje?’
Wip, dan komt het mollig knuistje
   In een omzien op het dek.

'T liefst zit hij op Vaders knieën,
   En dan gaat het: ‘Hop-hop, Jan!’
Hoor, als hij eens groot mag wezen,
'K leer hem dan wat versjes lezen,
   Die hij met mij zingen kan.

15. Drie of vier?

Twee broertjes en een zusje,
   Dat zijn er drie, nietwaar?
Maar, ik behoor er ook bij,
   En tel dus meê, dat 's klaar,

Ik ben zelfs de oudste, weet ge,
   En nu al bijna tien.
Dat zoudt ge aan mij niet zeggen,
   'T is mij niet aan te zien.

Laatst dacht mijn oude buurman,
   Dat ik al dertien was,
Want 't jasje van zijn zoontje
   Was mij precies van pas.

En die is nu al veertien.
   Wat stond de man te zien,
Toen 'k zei: ‘Neen, beste buurman,
   Ik ben er nog geen tien.’

Nu ik zoo groot van stuk ben,
   Begrijpt ge zeker ras,
Dat ik, als oudste broeder,
   Wat op de kleinen pas.

Daar is wat meê te stellen!
   En Moe' zegt menigmaal:
‘Vier kind'ren zoet te houden,
   Dat is een heele haal!’ -

‘“Drie vrouw,”’ zoo zegt dan Vader,
   ‘“Één meisje, en jongens, twee!
Want Piet,”’ - hij wijst op mij dan,
   ‘“Die reus telt niet meer mee!”’ -

Dan lach ik in mijn vuistje
   Als ik dat hoor en zie;
En ik zeg dan met Vader:
   ‘Neen, Moe', er zijn er drie!’ -

Maar komt Moe' met wat lekkers
   En roept ze er drie: ‘Komt hier!’
Dan zeg ik: ‘Misgerekend,
   Neen, Moe', er zijn er vier!’

16. De kleine koetsier.

Een' stoof en een stoel en
   Een paard van papier,
Meer heeft hij niet noodig
   En Jan is koetsier.

Die Jan is mijn broertje,
   Een kind van drie jaar,
En heeft hij zijn rijtuig
   Geheel in mekaêr,

Dan roept hij al lachend:
   ‘Wie rijdt met mij meê?
Kijk, hier op den bok is
   Wel ruimte voor twee.

En binnen in 't rijtuig
   Is plaats nog voor vier!
Stapt in, goede menschen!
   Ik ben de koetsier!’

Zoo spreekt hij en rijdt hij
   En schatert van pret,
Tot Moeder hem toeroept:
   ‘Koetsier, nu naar bed!’

17. Met vader alleen.

Ik leef met mijnen Vader
Zoo eenzaam, heel alleen;
Want, ach, mijn beste Moeder
Is heen, voor altijd heen.

Veel zwart gekleede mannen
Zijn met Haar heengegaan;
Maar hebben 's daags te voren
Haar in een' kist gedaan.

Die kist was meer dan prachtig!
Maar och, ik gaf wel wat,
Als zij die niet gekregen
En ik mijn' Moeder had!

Doch zeg ik dat aan Vader,
Dan ziet hij mij eens aan,
En 'k zie in zijn' blauwe oogen
Twee groote tranen staan.

Ik zal het niet meer zeggen,
En weent dan Vader toch,
'K omhels Hem dan en fluister:
‘Stil, Gij hebt mij toch nog!’

18. Moeder is weg.

Ach, Moeder is weg, en zoo ledig,
Zoo stil is het nu om mij heen.
Ik hoor, als ik lach, niet meer lachen!
Geen weent meer met mij, als ik ween.

Ach, 't is nu zoo stil en zoo ak'lig!
Zoo eenzaam bij dag en bij nacht,
Het schijnt, men gelooft, dat het zonde is,
Als iemand eens eventjes lacht.

En vroeger, wat was er toen vreugde,
Wat was er toen blijdschap in huis!
Maar sedert mijn Moedertje heenging
Draagt ieder in tranen zijn kruis.

En ga ik des avonds naar bed toe,
Dan geeft Va' een' dubbelen zoen,
Omdat er geen sterveling anders
Het nu voor mijn' Moeder kan doen.

En ik, och, ik ben wel tevreden,
Ik ben niet ondankbaar, och neen!
Maar 'k vind toch een' dubb'len zoen minder
Dan vroeger die twee keeren één.

Toch zeg ik dat nooit tegen Vader.
Wat ook helpt het, dat ik het zeg?
Ik moet met dien dubb'len tevreên zijn;
Ik moet; want mijn' Moeder is weg!

19. Moeder in het zwart.

Toen Vader nog leefde droeg Moeder
Een' kleurige roos op haar' hoed,
En dan nog een rood zijden dasje
Met kwastjes, en bontgekleurd goed.

En als zij dan lachte, wist niemand
Wat rooder was, dasje of gelaat.
Ja, Vader zeî vaak: ‘Het is waar dat
Uw mond naar het lachen al staat.’

En zingen, ze zong als een lijster,
Zoo helder, zoo prettig en mooi,
Maar niet als een lijster hier binnen,
Die trippelt op 't stokje in zijn' kooi,

Neen, helder en blij als daar buiten
Te midden van bloem en van groen,
Het beestje zijn' liedjes doet hooren,
Als Meimaand haar' intocht komt doen.

En nu, ach, verdwenen zijn rozen,
Zijn rozen op hoed en gelaat,
En 't vriendelijk, bontgekleurd kleedje
Verdween voor een koolzwart gewaad.

De lijster is stom, en geen liedje
Wordt nu in ons huis meer gehoord;
Wij dansen niet meer door de kamers,
Maar sluipen er zachtkens in voort.

Want vreugden en kleuren en liedren,
Zij gingen met Vaderlief heen.
Ons Moedertje staat nu met zorgen,
Met al hare droefheid alleen.

Alleen? - Neen, dat weet ik wel beter!
God bleef in Heur' smart Haar nabij,
En geeft licht na weinige dagen
Nog liedjes aan Haar en aan mij.

20. Eentje minder.

Als wij saâm aan tafel zaten
Was zij heelemaal bezet,
En, al was ons plaatsje klein ook,
Toch had ieder onzer pret.

Maar eens op een' droeven morgen
Is mijn zusje heengegaan,
Weg, voor altijd, en haar stoeltje
Bleef nu in een hoekje staan.

Nu zit iedereen wat ruimer!
'T brengt gemak voor allen aan.
Toch denkt ieder: ‘Mocht één stoeltje
Weer op 't oude plaatsje staan!’

21. Eentje meer.

Wij zaten aan tafel heel nauw bij mekaêr,
Och, ja, dat is waar!
En 't klonk onder 't eten natuurlijk heel gauw:
‘Wat zit ik toch nauw!’

‘Niet één kan er bij meer!’ zoo riep men in koor,
En meenens was 't, hoor!
Maar o, wat ellende! Daar kwam op een keer
Een etertje meer!

Wij keken heel nijdig; maar ieder zag ras
Hoe lief broertje was.
Toen lachten wij allen, en heel indermin'
Schoof ieder wat in.

22. Een tooverlied.

Klein zusje kan zeer lastig zijn
En schreeuwt dan van geweld,
En wie haar hoort, denkt zeker wel:
'T is erg met haar gesteld.

‘Toe, zing uw zusjen eens in slaap,’
Zegt Moeder dan tot mij,
Maar 't helpt niet; want mijn' zus zingt dan
De tweede stem er bij.

Die tweede stem klinkt o, zoo valsch,
Dat Moeder roept: ‘Och, zwijg,
Ge zult nog maken, dat ik ook
Een schrik van 't zingen krijg!’

Soms word ik wel eens boos en zeg:
‘Zus zingt zoo valsch; ik niet!’ -
‘Ja, ja,’ is Moeders antwoord vlug,
‘'T is weer het oude lied!’

Dan ga ik van de wieg, en zij
Zet zoetjes zich daar neer,
En zacht, heel zacht, zingt Moeder nu
Een liedjen zoet en teer.

De woorden? Vraag mij niet zoo veel!
Ik hoor de woorden niet;
Maar zusje valt er bij in slaap.
'T is vast een tooverlied.

23. Van grootmoeder.

Ze kan zoo mooi vertellen
In 't scheem'rend avonduur,
Als wij zijn neergezeten
Om 't vlammend kolenvuur.

Ze kan zoo heerlijk bakken!
Als een van ons verjaart
Zijn 't poffertjes of wafels,
Ja, soms amandeltaart!

Ze kan zoo aardig zingen
Een liedje uit de oude doos;
'T is van een aardig meisje,
Dat meêvoer, als matroos.

Ze kan zoo grappig spelen.
Ze loopt ons wel eens na;
Maar toch kan ze ons niet krijgen,
Want ze is wat oud, och ja!

Ze kan, - ze kan van alles;
'K weet niets wat zij niet kan!
Zij is mijn' lieve Grootmoe',
En, 'k ben er bovenst ân!

24. Grootvader en nog wat.

Zeg, kent ge wel den ouden man,
Die met een krukje gaat?
Hij kijkt niet vriend'lijk, maar hij is
Toch in 't geheel niet kwaad.

Eens droeg hij sabel en geweer,
Patroontasch en schako.
Toen vocht hij dikwijls als een leeuw,
En schieten kon hij, o!

Maar eens kwam daar een vijand aan,
Die net zoo schoot als hij,
Die joeg hem op het onverwachts,
Een kogel door de dij.

En van dien tijd af loopt hij nu
Maar altijd met een' kruk;
Het rechterbeen bleef stram en stijf.
Was dat geen ongeluk?

Zoo kwam hij weer terug in 't land,
En bij mijn Vaders Moe',
Die klaagde hardop: ‘Arme man,
Ge zijt er slecht aan toe!’

Maar hy zeî: ‘Slecht aan toe? Ei kom,
‘Wat klaagt en weent ge toch?
Mijn hoofd bleef op mijn' schouders staan,
En 'k heb mijn' handen nog!’ -

En wat hij met die handen deed?
Hij won den kost er mee.
In 't eerst maar voor hun beidjes, doch
Wat later nòg voor twee.

Nu rust de goede man van 't werk;
Me dunkt, dat kan wel gaan;
Want Grootva' is al zestig jaar,
En heeft zijn best gedaan.

Nu maakt hij, zoo tot tijdverdrijf,
Voor mij een' vlieger klaar!
Die zal wel mooi zijn, en hoe goed,
'T is juist de tijd van 't jaar!

Hoort, jongens, gaat ge morgen mee,
Zoo tegen kwart voor tien?
Dan kunt ge Grootva' en meteen
Mijn' mooien vlieger zien!

25. Als vader verjaart.

Morgen is mijn Vader jarig!
O, wat zal dát prettig zijn!
Moe' trakteert op oliebollen,
Ja, misschien op bessenwijn!

Heerlijk zullen wij dan smullen!
En - ik heb een mooi gedicht!
Zelf gemaakt, hoor! Kijk, ik zie al
Vaders vergenoegd gezicht.

En, zoo gij mocht willen weten
  Wat ik zoo al heb gezeid,
Dan, - maar neen, ik wil 't niet zeggen, -
  Zoo bleef het geene aardigheid.

Wie 't wil hooren, kom' maar luist'ren!
  Niemand vindt bij ons belet!
Morgen is mijn Vader jarig!
  Morgen is 't een dag van pret!

26. Een feestdag.

Wij zingen,
  en springen,
    en roepen: Hoezee!

Wij dansen,
  en schransen,
    en smullen voor twee!

  Want Moeder is jarig,
    En ieder roept luid
  Op dien dag zijn' blijdschap
    En vroolijkheid uit.

27. Vrouwendag.

Mijn Vader is de baas van 't huis;
  Hij is er Koning in;
En dan volgt onze lieve Moe',
  Die is er Koningin.

Zij heet, maar Vader zegt het nooit,
Zooveel als onderdaan,
En moet ook onder Zijn bestuur
En Zijn' bevelen staan.

Zóó wordt verteld, zóó wordt geleerd;
Maar 'k zag er nooit iets van;
Want Moeder heerscht als Vrouw in huis,
En Vader heerscht als man.

Maar één dag is er toch in 't jaar.
Dat Moe' regeeren mag.
'T is de eerste dag van Sprokkelmaand
En 't heet dan Vrouwendag.

Des morgens vroeg zegt Vader dan,
Als wij zijn opgestaan:
‘Vrouw, Gij zijt heden Koningin,
Ik ben Uw onderdaan!

‘Doe wat Gij wilt, o Koningin,
Ik ben Uw slaaf vandaag!
En wat Uw' Majesteit beveelt,
Dat doe ik goed en graag!’

Wij allen kijken Moeder dan
Al lachend even aan,
Maar denken toch: ‘Die Vader is
Een heel rare onderdaan.’

Moe' lacht eens even en zegt ras:
‘Goed, luister dan naar mij.
'K zal eten, wat Gij niet graag eet!
'K trakteer op rijstenbrij!’

Als Moeder dat zoo heeft gezegd,
Buigt Vader 't hoofd en zeit:
‘'K zal eten wat vandaag de kok
Mij schaft, Uw' Majesteit!’

Wij lachen, dat wij schaat'ren, ja,
En juichen blij van zin:
‘Wij zullen smullen van den brij!
Lang leev' de Koningin!’

En 's middags, als de rijstenbrij
Op tafel komt, wat pret!
Dan wordt de volle schotel vlak
Voor Vader neergezet.

Deelt Moe' op and're dagen rond,
Dien dag doet zij het niet,
En Vader deelt zóó lang den brij
Tot niets meer overschiet.

Als Moe' dat ziet, dan zegt zij: ‘Wel,
‘Mijn hong'rige onderdaan,
Hebt Gij geen brij? Nu, 'k heb dan nog
Voor U een kliekje staan.’

Dan zet ze een' schotel voor hem neer,
Het deksel gaat er af,
En Vader kijkt nieuwsgierig uit,
Wat Moederlief hem gaf.

'T is kalfskop. Geen van allen eet
Dat rare kostje graag;
Maar Vader wel, en die roept dan:
‘Nu, ik smul ook vandaag!’

Zoo gaat het bij ons ieder jaar,
Als Moe' regeeren mag!
En daarom wenschen wij: Och, was 't
Maar altijd Vrouwendag!

28. Tante Saar.

Jongens, daar komt Tante,
Daar komt Tante Saar!
Staat haar stoel in 't hoekje?
Is het werk al klaar?
Want als dàt niet is gedaan,
Zal zij aanstonds henengaan.

Mooi hoor, 't is in orde!
Nu blijft zij ook hier,
En wij hebben allen
Weer een uur pleizier.
'K wed dat zij vertellen zal
Van het Asschepoesters bal.

En als dat gedaan is,
Zingt zij ons een lied
Van den grooten kikker,
Die daar kroop in 't riet,
Of van 't groene knollenland
Met die haasjes, zoo parmant.

Kijkt, ze gaat de stoep op!
Nu trekt ze aan de schel!
Hoort, ze komt naar boven!
'T is haar voetstap wel!
Ha, daar is zij al, zoowaar!
Goeden avond, Tante Saar!

29. Knappe oom Jan.

Weet ge wat Oom Jan
Al kan?
Hij kan mooie huisjes bouwen;
Allerhande dingen vouwen;
Van eenvoudig kaartenblad
Maakt hij soms een' heele stad.

Weet ge wat Oom Jan
Nog kan?
Hij kan zingen uit den treuren;
Vliegers plakken, prenten kleuren.
Van het kleinste stuk papier
Knipt hij dikwijls nog een dier.

Weet ge wat Oom Jan
Meer kan?
Hij kan mooie kaarten teek'nen,
Lezen, brieven schrijven, reek'nen.
Zoo maar in een ommezien
Maakt hij wel een som of tien.

Weet ge wat Oom Jan
Ook kan?
Hij kan spitten, planten, zaaien,
Onkruid wieden, koren maaien;
Hij is, ja, geloof dat maar,
Haast een duizend-kunstenaar!

Weet ge wat Oom Jan
Niet kan?
Hij kan nooit voor luilak spelen;
Kind'ren kan hij niet vervelen.
O, als ik dien Oom niet had,
Jongenslief, dan miste ik wat!

30. Stief-moedertje.

Ze zeggen, ik heb er geen' Moeder,
Geen echt eigen Moedertje meer.
Wat dat toch wil zeggen, begreep ik,
Begreep ik nog niet éénen keer.

Want zegt ze niet dikwijls al lachend:
‘Ge zijt toch een liev'ling van Moe'!’
En ga ik naar bed om te slapen
Dan kust ze mijne oogekens toe.

Toen 'k ziek was zat zij aan mijn bedje
En paste mij op, dag en nacht,
En toen ik mocht eten, heeft zij mij
Het lekkerste hapje gebracht.

Ze leerde de handjes mij vouwen
En bidden: ‘Och zie, Lieve Heer,
‘Als wij hier vannacht liggen slapen,
In liefde op ons allen terneer!’

Zij geeft mij te drinken en te eten,
En kleeren zoo mooi, als er zijn,
Dat zou toch geen' vreemde voor mij doen!
Dàt doet maar een Moedertje-mijn!

Ze zeggen, - och, 'k laat ze maar praten, -
   En 'k wensch allen kinderen toe,
Wanneer ze geene eigen Moe' hebben,
   Zoo'n tweede en zoo'n bovenste Moe'.

31.Nicht Kato.

Nicht Kato zou komen spelen;
   Alles was al kant en klaar,
Thee-serviezen, poppen, wiegen,
   Lagen netjes bij elkaêr.
   Tafellaken en servet,
   Alles was er! Wat een pret!

Maar toen ik zoo zat te wachten
   Werd er aan de deur geklopt.
‘Ha,’ dacht ik, ‘daar zal zij wezen;
   ‘Zeker heeft ze mij gefopt,
   En komt zij, in plaats van voor
   Voor een keer eens achter door!’

‘Binnen!’ riep ik, ‘kom maar binnen!’
   'K zag de deur nu opengaan,
En eene oude, eerwaarde dame
   Kwam toen langzaam op mij aan.
   ‘Goeden avond kind!’ sprak zij;
   ‘Wacht gij soms al lang op mij?’

‘Neen, ik wacht op u niet, juffrouw!
   Ik wacht op mijn' Nicht Kato,
Die komt hier van avond spelen,’

Zeide ik, en toen riep zij: ‘O!
‘Maar ik blijf toch ook maar hier.
Ik houd dol veel van pleizier!’ -

Heusch, ik meende al bang te worden,
Toen ze alweer opnieuw riep: ‘O!’
Ik keek op, en.... was dat schrikken!
De oude juffrouw was Kato.
Zij had, ja, 't was maar een weet,
Zich als oude vrouw verkleed.

Maar de schrik was spoedig over,
En wij hadden dubbel pret,
Tot de klok van negen bromde:
‘Hoort eens, kind'ren, nu naar bed!’
Nichtje werd naar huis gebracht
En ik droomde heel den nacht.

32. Moeder alleen.

Mijn bedje schudt Moeder,
Als ik er een' nacht
Op door heb gebracht,
Heel zacht.
Maar als voor een keertjen
De meid het eens doet,
Dan lig ik niet goed
En zoet.
Zoo gaat het met alles.
Moe' kan het alleen,
En anders niet één?
Och, neen!

33. Dank-je!

Daar komt hij ân.
De kleine man,
Een kind is 't om te stelen.
Ziet hij mij maar,
Dan is hij klaar
Om wat met mij te spelen.

Zoo gij 't niet wist,
Mijn broertjen is 't,
Een kind van 't bovenst plankje,
En zoo een mij
Eens vroeg: ‘Wilt gij
Hem missen?’ 'k zei dan: Dank-je! -

34. Leve Jan de knecht!

Dat is draven uit den treuren,
Dat is loopen, geen gebrek!
Nu is hij op 't achterplaatsje,
Dan alweer in 't woonvertrek.

Nu weer boven op den zolder,
Dan weer buiten op de straat!
Zoo gaat dat maar voort van 's morgens
Dikwijls zelfs tot 's avonds laat!

Eerst moet hij de laarzen poetsen!
Dan geeft hij den kippen voer;
Later brengt hij mij naar school heen;
Eind'lijk moet hij naar den boer.

Bakken vol met steenkool dragen,
   Turven halen uit het hok,
Kachels stoken, water halen,
   Kleeden uitslaan met een' stok.

Ieder komt hem iets belasten:
   Moe' zegt dit en Va' zegt dat!
Soms komt zelfs het linnenmeisje
   En die zegt hem ook nog wat.

Duizend ooren moet hij hebben
   Om te hooren wat men zegt;
Duizend handen heeft hij noodig
   Anders komt geen stuk terecht.

Duizend hoofden moet hij hebben
   Om te weten wat men moet;
Duizend voeten heeft hij noodig
   Om te loopen, als hij doet.

En toch, tusschen al die drukte,
   Zingt hij nog een vroolijk lied;
Hoor eens, wie dat kan begrijpen,
   Ik begrijp dat leven niet!

Nog te zingen, nog te fluiten,
   Als men nooit eens heeft gedaan,
Werd het mij belast, dan zou er
   Wel een' zware wijs op gaan.

O, als ik dat moest volbrengen,
   Kwam er niemendal terecht,
Daarom wil ik luidkeels roepen:
   ‘Jongens, leve Jan de knecht!’

35. Goede voornemens.

Mijn vader is een timmerman;
Hij klopt en schaaft en boort.
En leven maken, dat hij kan!
Zoo hebt ge 't nooit gehoord! -

Des morgens vroeg, als ik op bed
Gerust te slapen lig,
Dan hoor ik, als ik er op let,
Zijn zaag al gaan: zag-zig.

En sta ik van mijn bedjen op,
Met de oogjes half nog dicht,
Ik hoor alweer maar: ‘Klop-klop-klop!
Het is al vier uur licht!’

Mijn vader is een timmerman;
Ik word het, zooals hij,
Opdat ik voor hem werken kan,
Zooals hij nu voor mij.

36. Schoonmaken.

Gansche dagen; plis-plas,
Of 't een' groote zee was;
Emmers, boenders, dweilen,
Gaan uit scheepje-zeilen;
En in 't midden van dat meer
Gaat de bezem op en neer.

Heele dagen kris-kras,
Of het een' fabriek was;
Leien, schriften, boeken,
Alles moet men zoeken;
En bij dat fabriekgeluid
Lacht de schoonmaakvrouw ons uit.

Gansche dagen plis-plas!
Och, dat alles schoon was,
Boven en beneden,
Dan was ik tevreden;
Want een huis zoo zwart als roet,
Zie, dat vind ik ook niet goed.

37. De schoorsteenveger.

Ieder voorjaar komt hij weer
Met zijn' bezems, haken, touwen,
In den schoorsteen schoonmaak houën,
En het gaat dan op en neer.
Een zit dood op zijn gemak
Boven op den nok van 't dak.

Een zit onder voor het gat
Heelemaal met roet bestoven,
En roept aan den man daar boven
Nu en dan een woord of wat.
'T klinkt dan ak'lig: ‘boe, boe, boe!’
Dat zegt vast: ‘Ik ben zoo moê!’

Met zoo'n zwarten man op 't dak
En zoo'n zwarten daar beneden,
Beef ik over al mijn' leden,
En 'k ben niet op mijn gemak.
Ik denk ieder oogenblik:
Is dat ook een kinderschrik?

Kinderschrik! ge lacht er om,
En ge zegt: ‘Hoe kan het wezen,
Dat ge voor zoo'n man kunt vreezen?
Foei, ge zijt nog vrees'lijk dom!’
Ja, ik weet dat alles, maar
'K word met Mei ook pas vijf jaar.

38. Kijk eens goed!

Ik ken een' kleine, kleine meid
Van zes of zeven jaar,
Met helderblauwe kijkertjes
En krullen in het haar.

Ze heeft een kuiltje in ied're wang,
Een putjen in haar' kin,
En in haar' lieve, kleine keel,
Daar woont een lijster in.

Hare armpjes zijn zoo mollig rond;
Haar neusjen wipt omhoog;
En altijd heeft dat vroolijk kind
Een lachjen in haar oog.

Ze heeft, - van treuren weet ze niet,
   Den ganschen dag vermaak,
Ja, 's avonds giert zij uit van pret:
   ‘Let op, straks komt Klaas Vaak!’

Hoe heet dat klein en aardig ding?
   Wel, kijk eens goed in 't rond,
Wie weet of gij in uwe buurt
   Zelf zulk een kind niet vondt!

Ja, mooglijk vindt ge bij u thuis,
   Als gij maar eens goed kijkt,
Een' kleine meid, die heelemaal
   Precies de mijne lijkt.

39. Het is dom.

Mijn' zus speelt met haar' pop,
   En op den grond
   Zet onze hond
Een mutsjen op den kop.

Wil 't popje graag haar' zin,
   Dan wordt zus kwaad,
   En ja, dan slaat
Zij er háár zinnetje in.

En gaat de muts niet vlot,
   Dan scheurt de hond
   Vol nijd, terstond
Haar in een wip kapot.

Ik zeg nu maar: ‘Ei, ei!
Wie zoo regeert,
Die doet verkeerd.
'T is dom van allebeî!’

40. Aan ieder één.

Op muiltjes loop ik
De kamer door;
Maar nooit door modder
Of plassen, hoor!

Mijn' muiltjes werden
Dan vuil en nat,
En Moe' zou zeggen:
‘Hoe vies is dat!’

Die muiltjes kreeg ik
Van Va' en Moe',
Nog met een zoentje
En handje toe.

Op muiltjes loop ik
Naar beiden heen,
En 'k geef een kusje
Aan ieder één!

41. Evenveel.

‘Van wien houdt gij toch wel het meest?’
Zoo vroeg er mij eens een.
‘Zal 't Vader of zal 't Moeder zijn,
Of weet gij 't soms niet, neen?’

Ik keek toen eens mijn' Vader aan
En zeide toen weldra:
‘Dat 's gauw gezegd, mijn goede man!
Ik houd het meest van Pa!’ -

Maar juist kwam Moeder bij mij staan,
Ik keek Haar aan, en ja,
'K moest zeggen, of ik wilde of niet:
‘Ik houd het meest van Ma!’

‘Van één het meest, 't kan anders niet!’
Zoo sprak alweer de man.
En toen ik 't antwoord schuldig bleef
Zeî hij: ‘Nu, zeg het dan!’

‘Hoor, man,’ zoo sprak ik kort en goed,
‘Zij krijgen elk hun deel.
Als ik het meest van beiden houd,
Is 't immers evenveel!’

12. Mijn speelpopje.

Daar ligt zij in haar bedje
En met de beentjes bloot,
Te springen en te draaien
Te gillen en te kraaien;
Zij lacht haar' wangen rood.

Nu grijpt zij naar mijn' ketting,
Of grabbelt in mijn haar;
Dan trekt ze mij aan de ooren,
Of haalt mijn goed naar voren,
En lacht en springt dan maar.

Dat popje nu, heet Daatje,
En 't is mijn kleine zus.
En als haar al dat spelen
Ten leste gaat vervelen,
Geef ik haar gauw een kus.

43. Absalom.

Mijn broertje had een' krullebol
Van blinkend, gitzwart haar;
Maar op een' zek'ren morgen kwam
De kapper met zijn' schaar.
En in een wip
Was knip-knap-knip,
Mijn broertje Bram
Zoo kaal als een geschoren lam.

Mijn broertje had een' krullebol,
Hij heeft hem nu niet meer.
Doch, als hij maar geduldig wacht
Dan groeit zijn haar wel weer.
Want in een wip
Is, knip-knap-knip,
Zijn haar weerom,
En lijkt hij sprekend Absalom.

44. Benjamin.

Mijn oudste broer was negen
En ik al zeven jaar,
En tusschen hem en mij was
Een enkel zusje maar.

Ik was dus 't jongste zoontje,
Maar op een morgen, zie,
Was ik zoowaar niet langer
De jongste van de drie.

‘Kijkt, kind'ren,’ zeî een' baker,
‘Is dat nu geen pleizier?
Is dat geen pret? Hier is nu
De jongste van de vier.’

‘En hoe zal die nu heeten?’
Vroeg ik met blijden zin.
‘Wel, jongen,’ zeî de baker,
‘Ik denk van Benjamin!’

'T is Benjamin geworden,
   En wie hier komt zegt wis:
‘Ik zie wel dat de jongste
   Hier ieders liev'ling is.’

45. Het liefste plekje.

Ik zit zoo graag op Vaders stoel!
   Dat is zoo'n mooie, weet-je,
Dat Moe' voor stof en vuil hem dekt
   Met een heel aardig kleedje.

Ik zit zoo graag ook in 't priëel
   Te midden van het loover.
De zonnestraal dringt daar niet door,
   Maar glijdt er altijd over.

Ik zit graag op de canapé
   Zoo rustig in een hoekje,
Om daar te lezen stil en zoet
   In 't mooiste prentenboekje.

Maar waar ik nog het liefste zit,
   Waar ik niet denk aan lezen,
Maar aan wat anders? Wel, dat moet
   Mijn Moeders schoot wel wezen.

Als ik daar zit, dan zegt zij wel:
   ‘Wat zijt ge toch een gekje!’ -
Ik geef Haar dan een kusje en zeg:
   ‘Dit is mijn liefste plekje.’

46. Wakker maken.

Miju zusje lag te slapen
Op 't midden van den dag,
En 'k dacht: ‘Nu ja, ik mag
Haar wel niet wakker maken;
Maar zoo te liggen slapen,
Zoo lui te liggen gapen,
Dat zijn geen' schoone zaken!
Dus,
Zus,
Ik maak u wakker met een' kus!
Ik bukte mij op staanden voet;
Maar och, ze sliep zoo zoet,
Dat ik,
Op 't eigen oogenblik
Besloot weer zachtjes heen te gaan.
Maar zie, daar kwam een mugjen aan,
En raadt eens wat dat heeft gedaan?
Het zette zich, 't is heusch,
Vlak op mijn zusjes neus,
En prikte de arme stakker',
In eenen helder wakker.
Toen dacht ik: ‘Nu, het is geschied;
Maar ik, ik wekte zusje niet!
Het mugje heeft dat werk gedaan.
Nu kunnen wij aan 't spelen gaan!’ -

47. Sinterklaas.

o, Sinterklaas, goed, heilig man.
Kom met uw' zwarten knecht,
Als 't u belieft, eens regelrecht,
Uit Spanje bij ons ân.
Mijn' schoenen staan al vol met hooi!
En in de winkels is 't zoo mooi,
Dat ik 't niet zeggen kan.
Men ziet er heerlijk suikergoed
En boterletters versch en zoet,
Naast heerlijk marsepijn, en ja,
Zelfs molentjes van chocola'.
o, Als ge bij ons komt in 't land,
'K weet zeker dat gij watertandt.
En speelgoed! Mijn verstand staat stil.
Men zegt maar wat men hebben wil:
Een deftig heertje men een' bril
Een' duiventil,
Een' man te paard,
Een' keukenhaard,
Een hobbelpaard
Met echten staart,
Een houten zwaard,
Een schip, dat vaart,
Een' Engelschman met rooden baard,
Een oorlogschip,
Een' houten kip,
Een' Turksche wip,
Een' negerin met dikke lip,
Een' pop, die roepen kan: ‘Mama!’
Of een', die duid'lijk spreekt: ‘Papa!’
En helder lachen kan: ‘Ha-ha!’

Ik 't kort, ik kom nooit uitverteld,
Wat men daar krijgen kan voor geld.
Maar geld, o, goede Sinterklaas,
Dat heb ik niet te veel, helaas!
Zoo dat ik al dat kost'lijk goed
Maar door een' ruit bekijken moet.
Zie, daarom vraag ik u beleefd:
Waar gij zoo ruim aan and'ren geeft.
Och, wil daar 't een of ander doen
In mijnen schoen.
Ik heb wat hooi er in gedaan,
En dan, u kan er vast op aan,
De groote, dikke boterham,
Die ik van morgen minder nam,
En die mijn' Moeder heeft bewaard
Voor 't witte paard,
Waarop ge trekt van stad tot stad,
Met Jan, uw knecht,
Die heb ik zelf er in gelegd,
Dat zegt toch wat!
Dus, Sinterklaas, goed, heilig man,
Ik heb gedaan, al wat ik kan,
En daarom, kom eens even ân,
En geef me dan...
Ja wat?
Geen' suikerkat,
Geen' poppetjes met verf beklad,
Geen' bouwdoos met een' heele stad,
Geen' trommel,
Geen' schommel,
Geen' rommel,
En, ja, als u komt, maak dan geen gestommel,
Of vrees'lijk gedommel

Met klompen-gerommel
En kleeren-gefrommel;
Want Grootva' ligt ziek
Met hoofd-rheumatiek.
Maar ik vergeet nog meer te zeggen,
En uit te leggen.
Wat
Ik liever maar van u niet had.
Geen' boeken,
Geen' koeken,
Geen' doeken,
Geen' fluiten,
Geen' schuiten,
Geen' keuken met ruiten
En die men nog niet eens behoorlijk kan sluiten.
Wat heb ik daaraan?
Maar wat ik wel graag in mijn klompen zag staan,
Gewis,
Dat is.....' -
- 'Een stok,
Ondeugende brok,
Om kinderen, die zooveel vragen,
Naar bed te jagen!'
Sprak Vader boos. - -
En onze Koos,
Was in een zet
Wip, in zijn bed.
En wat er nu den and'ren dag
Zooal voor moois in 't klompje lag,
Ja, kind'ren, ziet,
Dat weet ik niet!

48. Liever melk dan centen.

Tweemaal trekt men aan de schel:
Wie daar is, ik weet het wel.
Jaapjen is 't met versche melk,
  Versche melk.
  Goed voor elk.
o, Dat Jaapjen weet zoo goed
Waar hij zoo al wezen moet.

Hoor, de meid komt daar al aan
En de kan wordt volgedaan.
Jaapjen geeft een' goede maat.
  Goede maat,
  Kameraad!
Want de kinderen, meneer,
Willen graag een schepje meer!

Tip-tap, hoor, de kan gaat dicht.
Jaapjen trekt een blij gezicht.
Hij kreeg centen voor zijn' melk,
  Voor zijn' melk
  Best voor elk.
Goed, die ruil is mooi gedaan.
Centen drinken zou niet gaan!

Horre-hor! De kar rijdt heen.
Wij zijn allebei tevreen.
Wij zijn vroolijk; Jaapje is blij;
  Jaapje is blij,
  Net als wij.
Hij denkt: ‘centen, goed voor elk!’
Maar wij hebben liever melk.

49. Een lastig kind.

Suja, popje,
Huil niet meer!
Popje, telkens
Doet gij 't weer!

Hebt gij pijn soms
In uw' mond?
Aat gij 't buikjen
Ook te rond?

Zeker hebt gij
Ergens pijn,
Anders zoudt gij
Zoeter zijn!

Suja, popje,
Slaap nu zoet!
Slapen is voor
Kind'ren goed!

Stil nu, schatje!
Ik word moê!
Zie, mijne oogjes
Vallen toe.

'T is dan ook geen
Kleinigheid
Sukk'len met zoo'n
Stoute meid!

Gij begrijpt toch
Zeker goed,
Dat ik ook wat
Werken moet!

En als 't werken
Is gedaan,
Dat ik ook moet
Slapen gaan.

Daarom zeg ik,
Kleine pop,
Houd nu eens met
Schreien op!

Als gij slaapt dan
Naai ik wat;
Nu eens dit en
Dan eens dat!

Want hoe klein gij
Nu ook zijt,
Waar is 't, dat gij
Veel verslijt!

Daarom, popje,
Slaap nu zoet,
Daar ik voor u
Naaien moet!

50. Het hoekje van den haard.

Ik weet een aardig plaatsje,
'T is een der mooiste op aard.
'T is niet aan verre stranden,
'T is niet in verre landen;
'T is 't hoekje van den haard.

O, als we er 's winters zitten,
En 't vuurtje er heerlijk brandt,
Laat Vader, in verhalen,
Ons allen vroolijk dwalen
In 't groote Tooverland.

Geen kan zóó mooi vertellen,
Zóó prettig en zóó lang;
Maar met veel narigheden
En tal van ak'ligheden
Maakt Hij ons nimmer bang.

Nu is het eens een sprookje,
Een sprookje, mooi en goed,
Waarnaar wij allen hooren.
Als 't kon, met twee paar ooren,
En Moe' naar luist'ren moet.

Dan is het uit den Bijbel
Van Jozef of van Ruth,
Van Simson of van Adam,
Van Samuël of Abram
Of Mozes bij den put.

Dan op een and'ren avond
Van een' Samaritaan,
Of van het drietal Wijzen,
Die, om den Heer te prijzen,
Naar Jezus' kribbe gaan.

Zoo gaat het heel den Winter,
Nu is het dit dan dat!
En is 't niet alle dagen,
Zooveel als wij wel vragen,
'T is toch elke' avond wat.

Ik weet een aardig plaatsje,
'T is een der mooiste op aard.
'T is niet aan verre stranden,
'T is niet in verre landen;
'T is 't hoekje van den haard.

51. Mijn hondje.

Ik heb een snoep'rig hondje.
Het is een aardig beest,
Het heeft mij nooit gebeten
En 't is nooit vuil geweest.

Ik hoorde 't nimmer grommen.
En als het kind'ren ziet,
Die ‘Pak ze! Pak ze!’ roepen,
Dan blaft of bijt het niet.

Het snoept ook niet van 't eten;
Het steelt ook nooit van 't brood;
Het snuffelt in geen vuilnis;
Het trapt nooit in de goot.

'T is nimmer weggeloopen
En 't blijft, van vroeg tot laat,
Maar altijd in de kamer:
Het taalt niet naar de straat.

Maar och, dat lieve beestje,
Het leeft ook niet, wel neen!
'T staat op den schoorsteenmantel.
Mijn hondjen is van steen.

52. Gebroken.

Ik had een' keurig mooie
Een' keurig mooie pop,
Met fijne stoffen laarsjes,
En porseleinen kop.

Ze had een' rok met strooken,
Een hoedje met een veer,
Een zonnescherm en ketting,
En 'k weet niet wat al meer.

Maar 'k heb haar laten vallen,
Mijn' keurig mooie pop.
En wel in duizend stukjes
Was nu de poppekop.

Wat zal ik nu beginnen?
Ik schrei mijne oogjes blind!
Ik heb mijn' pop gebroken,
En - nu - heb - ik - geen - kind!

53. Onze klok.

Vervelende tikker,
Och, maak het eens uit!
'T is altijd maar tik-tak!
'T is altijd maar klik-klak!
Den heelen dag door
Verveelt dat toch, hoor,
Dat ak'lig geluid!

Vervelende tikker,
Och, zwijg toch eens wat!
'T is telkens maar ting-tang!
'T is telkens maar kling-klang!
Dat slaan op die bel,
Verstaat ge mij wel?
Verveelt mij al lang!

Gij ak'lige plager, -
Want dat zijt gij mee, -
Verlang ik, dan gaat ge,
Of wacht ik, dan slaat ge
Zoo langzaam en traag,
Dat ik je een pak slaag
Kan geven voor twee.

Gij ak'lige jager,
Die gij ook al zijt,
Geniet ik, dan snelt ge,
En speel ik, dan kwelt ge
Mij steeds met uw' spoed.
Tot gij roepen moet:
‘Houd op! Het is tijd!’

Maar stil eens, gij zijt een
Machine, dat 's al!
Dus, plagertje, ga maar!
Dus, jagertje, sla maar
Bij vreugd en verdriet.
Ik hoop dat ik niet
Meer dom wezen zal.

54. Aan het ziekbed.

Neen, hoor, 't is niet altijd
Hier vroolijk en blij!
Er komen ook dagen
Met ziekten en plagen,
Geloof dat maar vrij.

Laatst lag ik op 't ziekbed
Met koortsen terneer! -
Ik rilde en ik beefde,
'K wist niet dat ik leefde!
Ach, alles deed zeer!

Maar vlak bij de sponde
Hield dag en hield nacht,

Vol goedheid en innig,
Vol liefde en aanminnig,
Een Engel de wacht.

Die Engel was Moeder,
Zij week niet van mij,
Tot dokter vertelde:
‘'T is, als ik voorspelde,
'T gevaar is voorbij!’

De dokter ging henen.
Moe' knielde toen neer,
De handen gevouwen,
En zeî vol vertrouwen:
‘Ik dank U, o Heer!’

O, wordt gij op 't ziekbed
Bezocht met zoo'n kruis,
Laat nooit den moed vallen!
Licht vindt gij zoo allen
Een' Engel in huis.

55. Onder de dakpannen.

Wanneer ik in het voorjaar
Op zolder kom, dan hoor
Ik allerlei geritsel
Weerklinken in mijn oor.

Dan hoor ik telkens piepen,
En luister ik eens goed,
Dan hoor ik duid'lijk dat het
Een jonge vogel doet.

Het zit daar vol met nesten,
De vogels zijn daar vrij;
Geen katuil kan daar komen;
Geen' kat kan daar ooit bij!

En plast de voorjaarsregen
Met sneeuw en hagel neer,
De kleinen zijn daar veilig
En lijden niet door 't weer.

'T is wel een heerlijk plaatsje,
Daar onder 't pannendak,
En alle vogels zijn er
Ook goed op hun gemak;

Maar daar te moeten wonen
Is toch mijn laatste wensch!
Nu ja, maar 'k ben geen vogel,
En 't vogeltje is geen mensch.

56. In den kelder.

In den kelder is het 's winters
Lekker warm en nimmer koud,
'T is er heerlijk voor een koudkleum,
Die niet van de koude houdt.

In den kelder is het 's zomers
Heerlijk koel en altijd frisch;
'T is er bovenst voor den bangerd,
Die wat bang voor smelten is.

Maar ik wil geen bangerd wezen,
   En ik wil geen koudkleum zijn,
Ik trotseer de winterkoude
   En den zomer-zonneschijn.

In den kelder? Goed voor zuurkool,
   Best voor al het inmaakgoed;
Maar ik meen zoo, dat een mensch daar
   Zijn verblijf niet zoeken moet.

57. Met nieuwejaar.

'K ga 's avonds al vroeg naar mijn bed toe,
   En 'k geef dan mijzelven 't bevel:
‘Pas op, dat ge 't niet gaat verslapen!
   Onthoud het vroeg-opstaan toch wel!’

Nu moogt gij eens lachen en zeggen:
   ‘Och kom, hoor, ge fopt me maar wat!
Wie kan er nu slapen en denken?
   Maak dat toch maar wijs aan de kat!’

Toch is 't zoo; gij kunt mij gelooven,
   'K ben wakker, het eerst van 't gezin.
Ik spring dan terstond uit mijn bedje
   En loop dan de slaapkamer in.

Daar liggen mijn Vader en Moeder,
   En lachend roep ik aan hun bed:
‘Ik wensch u veel heil en veel zegen!’
   En 'k sta dan te dansen van pret.

De slapers wrijft Vader uit de oogen
   En meestal zegt hij dan gezwind,
Wel slaap'rig, maar daarom toch hart'lijk:
   ‘Ik wensch u hetzelfde, mijn kind!’

En Moeder? Die lacht zoo eens even
   En trekt mij dan zacht naar zich toe.
Va' geeft mij een' wensch en een' handdruk,
   Een' wensch en een' kus geeft mijn' Moe'.

58. Des morgens.

Wat een' drukte is 't elken morgen!
   Nauw'lijks blinkt de zonneschijn,
Of ons Moedertje komt kijken,
   Of we nog niet wakker zijn!

‘Uit de veeren! Uit de veeren!’
   Roept ze ons allen hart'lijk toe.
Wip, wij springen dan het bed uit.
   Ieder luistert graag naar Moe'.

Daad'lijk gaan we ons allen wasschen,
   En wij springen dartel rond
In de kamer, of genieten
   Buiten van den morgenstond.

‘Uit de veeren! Uit de veeren!’
   Luie slapers, zoo ge er zijt,
'S nachts alleen is 't tijd van slapen!
   Over dag is 't werkenstijd.

59. Des avonds.

Moê van 't werken, moê van 't spelen
Vlij ik 's avonds mij ter rust,
Als 'k door Vader en door Moeder
Liefd'rijk ben goê nacht gekust.

'T is dan doodstil om mij henen.
Niets is dat er leven maakt.
Alles rust dan uit van d' arbeid.
Alles sluimert. - Één slechts waakt.

En die Waker, nimmer moede,
Zendt vol liefde een' Engel neer.
Die bewaakt het bed van d' oude,
En de krib van 't kindje-teer!

Zoo te midden van het donker
Slapen we allen stil en zacht.
Sluit gerust uwe oogen, menschen!
God zal waken! Goeden nacht!

60. Op-blijven.

De bed-klok slaat! Naar bed! Naar bed!
Hoe jammer toch! Want alle pret
Is nu ten einde weet-je!
Och, als ik nu mijn' zin eens had,
Wat ik dan doen zou? Raadt eens wat!
Wel, 'k speelde nog een beetje.

Moe' had dat eens gehoord en zeî:
‘Welnu, blijft op dan, allebeî!
Gij moogt wat groot nu wezen!’
Wat vreugd! We grepen naar een boek
En gingen samen in een' hoek
Wat mooie versjes lezen!

Maar nauw'lijks zaten wij nog daar,
Of zie, we werden eensklaps raar;
En uit was heel het pretje!
Moe' zag ons knikkebollen aan,
En weet ge wat zij heeft gedaan?
Ze bracht ons gauw naar 't bedje.

61. In de badkuip.

Dat 's een pretje! Dat 's een' vreugde!
Als wij in de badkuip gaan!
Zonde was 't van 't schoone goedje,
Trokken wij dat zoo maar aan.
Wasschen,
Plassen,
Stoeien,
Sproeien
In de badkuip, wat een pret!
En zoo lekker frisch naar bed,
Mensch, het is om dan te droomen,
Dat er nooit een eind kan komen
Aan het spart'len,
Aan het dart'len
In het bad,
Dat het nat

Ons om neus en ooren spat!
Och, wat mooie droom is dat!
Ware 't weer maar Zaterdag,
Dat ik in de badkuip lag!

62. Moeder is moede.

Stil, Moeder doet een dutje!
De ziel is ook zoo moê.
Den heelen nacht deed broertje
Geen uur zijne oogjes toe.

Hij bleef maar droevig schreien,
Men zag zoo, hij had pijn;
Maar tegen 't kiesjes krijgen
Helpt ook geen medicijn.

Den heelen nacht was Moeder
Met broertjen in de weer.
En half ontkleed liep zij maar
De kamer op en neer.

Of Vader ook al zeide:
‘Och, Moeder leg den knaap
Maar in zijn wiegje neder;
Hij schreeuwt zich best in slaap!’

Het hielp niet; Moe' bleef tobben
Tot dat het morgenlicht
Door onze vensters gluurde.
Toen sloot broêr de oogen dicht.

Moe' kon nu niet gaan slapen.
'T was tijd om op te staan,
En ze is maar op gebleven
En stil aan 't werk gegaan,

Nu rust en dut zij even.
Nietwaar, dat mag wel zijn?
Voor afgematte menschen
Is slapen medicijn.

63. Mijn eigen huisje.

Ik heb mijn eigen huisje;
Het is wel bitter kleen,
Het is wel op den zolder;
Maar 't is er dan toch een.

Ik maakte 't zelf van latten,
Van bordpapier en doek,
En om het hoog te krijgen
Maakte ik het in een' hoek.

Dat was twee wanden minder,
Die ik te maken had,
Zoodat ik nu wat ruimer
En ook veel frisscher zat.

Een' deur kon ik niet maken;
Daar hielp mij Vader aan;
Het dak met doek wegspijk'ren,
Dat heeft mijn Broer gedaan.

Maar niet de glazen pannen,
Die moesten open zijn.
Ik houd niet van het donker,
'K wil licht en zonneschijn.

En toen mijn huis gebouwd was
Keek ik op zolder rond,
Of 'k daar geene oude meubels
Of and're dingen vond.

Een' tobbe zonder ooren
Was mij als tafel goed;
De wieg van pop is niets dan
Een oude strooien hoed.

Zoo kwam er nu het eene
En dan het andere in,
En ik heb nu een huisje
Geheel naar mijnen zin.

'K ontvang ook wel visite
En presenteer dan thee;
Maar als gij komt, och, breng dan
Uw eigen kopje mee.

Want ik heb slechts twee kopjes;
Een is voor poppedijn.
En 't and're, wel, dat 's duid'lijk,
Dat moet het mijne zijn.

Dus komt ge eens bij me kijken?
Maar hoor, als gij het doet,
En 't is wat vuil daar buiten,
Veeg dan uw voeten goed.

64. Onze oude Griet.

Toen Moeder nog een kind was, -
Ze heeft het vaak gezeid, -
Diende onze goede Grietje
Bij Grootmoe' reeds als meid.

En daar bleef zij ook dienen
Tot na mijn Grootva's dood.
Mijn' Grootmoe' kwam bij ons in,
Ons huis was toch te groot.

En Grietje kwam met Grootmoe'
Bij ons als dienstmeid aan,
En heeft hier nu al jaren,
Getrouw, al 't werk gedaan.

Ja, zij deed meer dan werken;
Zij gaf ons ook haar hart;
Zij deelde in onze vreugde;
Zij deelde in onze smart.

En Vader zeide dikwijls:
‘Het dient toch maar gezeid,
Die Griet is wat een' beste!
Ze is één stuk hart'lijkheid!’

En wij, wij hielden allen
Dolveel van onze Griet.
Dat zij bij ons maar diende,
'T is waar, wij wisten 't niet.

Eens noemde ik mijn' famielje op,
   En weet ge wat ik dee?
Ge kunt het spoedig raden:
   Ik telde Grietje ook meê.

Nu is ze al oud van jaren
   En kan met goed fatsoen, -
Het is wat druk hier, weet ge, -
   Alleen het werk niet doen.

En daarom nam mijn' Moeder
   Een' tweede meid er bij,
Die doet de zwaarste werkjes
   En Grietjen is meer vrij.

Dat heeft haar wat gehinderd,
   En, 't hindert haar nog staâg,
Want och, zij is zoo vlijtig!
   Ze werkt toch, o zoo graag!

‘Ach, ik ben heel versleten,
   Ik wil, maar kan niet meer!
Mevrouw, gij moet mij wegdoen!’
   Zoo zegt ze keer op keer.

Maar Moe' wil dat niet hooren,
   En zegt dan: ‘Hoor eens, Griet,
‘Al kunt ge niets meer werken,
   Ons huis verlaat gij niet!

‘Gij blijft hier heel uw leven,
   En kunt ge niets meer doen,
Dan loonen wij uw' diensten.
   Met liefde en pensioen.

‘Dan leeft ge hier als juffrouw,
Als lid van 't huisgezin!
Spreek nooit meer van vertrekken,
Want daar komt niets van in!’

Toen Moeder dat zoo zeide
Werd Grietjen aangedaan:
En ze is terstond naar boven
In de eenzaamheid gegaan.

Ik hoorde haar toen staam'len,
Vertrouwelijk en teer:
‘Ik dank U, Hemelvader!
Ik dank U, Lieve Heer!

‘O, zegen toch die menschen,
Die menschen, lief en goed,
Zooals alleen een Vader,
Een lieve Vader doet!’

En sinds ik dat zoo hoorde,
Houd ik nog meer van Griet.
'K vertelde 't aan mijne Ouders,
Maar Grietje weet het niet.

En nu begrijpt gij allen,
Begrijpt gij zonder fout,
Hoe 't komt, dat ik zóóveel van
Onze oude dienstboô houd.

Ja, hadt gij ook zoo eene,
Gij deedt, wat ik eens dee',
En teldet bij familie
Het oude Grietje ook meê.

65. Op vaders schouders.

‘Vader ik wil ruiter worden,
Ruiter worden naar den aard,
Maar is dat geen' zonde en jammer?
Ik ben ruiter zonder paard!’

Als ik dat zoo zeg tot Vader,
Tilt hij mij terstond omhoog,
En ik zit dan op zijn' schouders,
Als een ruiter hoog en droog.

En dat gaat dan door de kamer,
Door den gang heen, op en neer!
Even maar? Keen, misgerekend!
Een kwartier, ja, soms nog meer!

En ik roep dan als een ruiter:
‘Toe maar, Bruintjen, in galop!’ -
‘Houd u vast, hoor!’ zegt mijn Vader,
‘Want nu gaat het: Hop-hop-hop!’

Maar al zijn mijn Vaders schouders
Nu ook sterk, eens wordt hij moê.
Ik stijg af en zeg dan: ‘Dank-je.’
Meestal met een zoentje toe.

66. Voor den spiegel.

Voor den spiegel sta ik 's morgens
Om te kijken naar mijn haar,
Maar als 't lang duurt roept mijn' Moeder:
‘Kindlief, zijt ge nog niet klaar?

Voor den spiegel sta ik 's middags,
   Als ik mij heb aangekleed;
Maar mijn' Moeder roept weer spoedig:
   ‘Zijt ge nog al niet gereed?’

Voor den spiegel sta ik 's avonds,
   Als ik papillotten zet;
Doch het duurt niet lang, of 't klinkt weer:
   ‘Kindlief, ga dan toch naar bed!’

Voor den spiegel sta ik gaarne,
   Moeder vindt dat glad verkeerd;
‘Menig kind,’ zoo zegt ze dikwijls,
   ‘Heeft daar ijdelheid geleerd.

‘IJd'le menschen doen ook and'ren,
   Maar zichzelven 't meeste kwaad.
En ge leert juist 't omgekeerde
   Als gij voor een' spiegel staat!’

Recht verstaan en recht begrijpen,
   Doe ik mijne Moeder niet!
Toch zou 't wel verstandig wezen,
   Als ik maar dat pronken liet.

67. De kamer-koetsier.

   Het regent, het regent,
   Het regent, dat het giet.
En ik, ik zit hier binnen!
Wat moet ik nu beginnen?
Wat zal ik toch verzinnen?
   Het regent, het regent,
   Het regent, dat het giet.

Ik weet het, ik weet het,
Ik weet het toch nu al.
'T is kiezen nu of deelen:
Mij heel den dag vervelen,
Of anders prettig spelen,
Ik weet al, ik weet al,
Ik weet het toch nu al.

Mijn stoeltjen, mijn stoeltjen,
Mijn stoeltjen is een' kar.
Ik ga uit alle hoeken
Mijne équipage zoeken:
'T zijn stoven, bankjes, boeken!
Mijn stoeltjen, mijn stoeltjen,
Mijn stoeltjen is een' kar.

Zoo rijd ik, zoo rijd ik,
Zoo rijd ik heel den dag.
Val neer nu maar, o regen!
Ik kan er hier goed tegen,
Ja, 'k heb zelfs droge wegen.
Zoo rijd ik, zoo rijd ik,
Zoo rijd ik heel den dag.

68. Prentjes-kleuren.

Een' verfdoos kreeg ik van Oom Klaas
En prenten van Oom Piet.
Een verfpot gaf mij Tante Leen,
Penseelen Tante Griet.
Heb ik mijn huiswerk nu gedaan,
Dan kan ik aan het kleuren gaan;
Want vroeger mag ik niet.

Mijn Vader zegt: het kleuren is
   Al niet veel meer dan spel,
Nu, dat het geen studeeren is,
   Ziet iedereen te wel.
Maar 'k leer het kleuren-mengen toch,
En deze kunst is immers nog
   Bij schilders wel in tel?

Als ik zoo spreek lacht Vader eens
   En zegt dan: ‘Kleine man,
‘Dat kleuren-mengen zegt niet veel,
   Als men niet teek'nen kan.’
Zoo heeft hij altijd 't woord gereed,
Als ik een' zaak soms beter weet.
   Hij weet alleen er van.

En stil eens, onder ons gezegd,
   Ik houd het ook voor waar,
Al vind ik ook zijn' goeden raad
   Soms naar mijn' zin wat raar.
En 'k meen zoo, 't is in mijn belang,
Te luist'ren naar dien wijzen dwang.
   Die plicht is niet te zwaar.

69. Glazen beentjes.

Mijn' kleine zus van pas twee jaar,
Die loopt nog niet, ze kruipt nog maar,
Doch als het haar wordt voorgedaan
Kan ze ook al aan een stoeltje staan.
En zeg ik nu zoo uit de grap:
‘Klein Mientje, doe eens trippeltrap!’
Dan gaan haar voetjes op en neer,
En heel haar lijf gaat heen en weer.

‘Let op,’ zoo zegt mijn' Moeder dan,
‘Hoe gauw klein Mientje loopen kan.’
'K ga dan een eindje verder staan
En roep: ‘Hier is wat, Mien, pak aan!’
En pas heb 'k dat geroepen, of
Ze werpt zich op den grond, plof-plof!
En komt zoo kruipend naar mij heen:
Maar dat is nu niet, wat ik meen.
‘Neen, kleine Mien,’ zoo zeg ik dan,
‘Toon nu eens dat u loopen kan!’
Maar nauw'lijks heb ik dat gezeid,
Of daad'lijk roept de kleine meid,
Alsof 't haar ingefluisterd was:
‘Mien tan nie, neen, Miens beentjes glas.’
Begrijpt ge niet, wat dat beduidt?
Zoo luister maar, ik leg het uit.
Een poos geleen, zeî buurman Piet:
‘Wat!? Loopt die dikkerd nog al niet?
‘Ik denk, het is al meer beleefd,
Dat Mientje glazen beentjes heeft.’
De slimmerd had dat goed verstaan,
En als Moe' sprak: ‘Mien, loopen gaan!’
Lachte onze guit en zeide ras:
‘Mien tan nie, neen, Miens beentjes glas.’

70. In den luien stoel.

Mijn Vader heeft een' grooten stoel,
   Die zit toch o, zoo zacht!
Wij noemen hem den ‘luien stoel’,
   ‘Uw Vader lui?’ Ho, wacht,
Dat noem ik nu voorbarigheid!
Ik heb dat immers niet gezeid?

Die stoel is lui: maar neen, toch niet!
   Dat is nu ook niet waar!
Het is een stoel waarin men zit
   Om wat te lui'ren maar.
En nu begrijpt gij allen vast,
Dat zulk een stoel een kind niet past.

En Vader dan? Past die er in?
   Past hem het lui'ren wel?
O neen, maar Vader is nooit moe'
   Van allerhande spel.
Zijn wij van 't spelen moe', wij gaan
Bedaard naar bed en 't is gedaan.

Maar komt mijn Vader thuis van 't werk
   Dan doet hij meest nog wat,
Nu is het boven, dan beneên,
   Nu is het dit, dan dat.
Er is wat noodig voor 't gezin.
Veel moet er uit: veel moet er in.

Maar daad'lijk van het eene werk,
   Aan 't andere te gaan,
'T mag één keer zijn, 't mag twee keer zijn;
   Maar dan is 't ook gedaan.
Wie werken wil met kracht en lust,
Moet niet te zuinig zijn met rust.

En tusschen 't eene en 't and're werk
   Zit Vader elken dag
Een poosjen in dien ‘luien stoel’,
   Ik meen dat dit wel mag.
En ieder, die daar kwaad in ziet,
Die weet het niet! Die weet het niet!

71. Kermisgangers gevangen.

'S avonds als we aan tafel zitten,
   Hooren we achter het behang:
Krabb'len, rits'len, knabb'len, piepen!
   'T is een leven van belang.

‘Hoort die muizen eens te keer gaan,’
   Zegt mijn' Moeder dan en slaat
Met een doek op het behangsel.
   Maar wat denkt gij, dat het baat?

Ja, een' poos, een heel klein poosje
   Houdt het muizenvolk nu op,
Maar het duurt niet lang of 't gaat weer
   'T oude pad op in galop.

Pats! met doeken! Pats! met handen
   Gaat nu weer maar keer op keer.
'T is nu stil! Ze zijn gevloden!
   'T mocht wat! Het begint alweer.

‘'T is om tureluursch te worden,’
   Roept thans Moeder nijdig uit.
‘Heel den avond dat geweld daar!
   'T is vervelend dat geluid!’

En als Moe' zoo boos gaat worden
   Zegt mijn Vader lachend: ‘Och,
‘'T muizenvolkje houdt daar kermis!
   Wacht een ommezientje nog,

‘En het leven zal bedaren.
Aanstonds is de pret gedaan
En vermoeid van al het dansen
Zullen zij ter ruste gaan.’ -

- Moeder zwijgt; maar zet de val op.
Zij heeft in die pret geen zin.
En wij vinden er des morgens
Meestal kermisgangers in.

72. Met het voorjaar.

Mijn sijsje zit daar in de kooi;
Het springt daar druk, het zingt er mooi;
Het is een heel lief diertje.
Soms vliegt het vrij de kamer rond;
Het pikt de zaadjes uit mijn' mond,
Want bang is 't beest geen ziertje.

Maar als men zoo gevangenman
Bij winterkoude wezen kan,
Is 't ook wel uit te houên;
Maar 'k zal toch, komt het voorjaar aan,
Het diertje in vrijheid laten gaan
Om buiten 't nest te bouwen.

Daar is dan overvloed van spijs,
En zooals ik, zal onze sijs
Het prettig vinden buiten.
Het voorjaar is wel lief en mooi,
Maar niet bekeken uit een' kooi,
Of door de vensterruiten.

73. Ja of neen?

'T portret van mijn' Moeder lijkt sprekend
   En iedereen, die het eens ziet,
Zegt aanstonds: ‘Mijn kind, dat 's uw' Moeder!’
   Maar ik zeg dan lachend: ‘'T is niet!’

Dan kijken ze vreemd op en zeggen:
   ‘Wie dat is, ziet toch iedereen.
Ja, alleman zal dat vertellen.
   Hoe kunt gij nu zeggen van neen?’ -

‘'T is Moeder toch niet, hoor.’ zoo klinkt dan
   Mijn antwoord tot al wie zoo spreekt.
‘Gij ziet toch dat aan dit portretje
   Het beste, het leven, ontbreekt?

‘Dat beeld kan niet lachen of weenen:
   Dat beeld heeft geen' smart en geen' pijn.
Ik vraag nu aan allen: Kan dat nu
   Mijn' levende Moeder wel zijn?’ -

‘Het leeft niet en toch is 't uw' Moeder,’
   Zoo zegt weer terstond iedereen.
Die menschen, ze maken mij tuurluursch!
   Wat zal het nu zijn: Ja of neen? -

74. Op zwart zaad.

Ik heb een vogeltje in de kooi;
   Het is een aardig dier.
      Het wipt en springt,
      Het danst en zingt,
   'T heeft heel den dag pleizier.

En eten? Och, dat is niet veel:
'T is wit en wat zwart zaad.
En eet het beest
Van 't wit het meest,
'T weet met het zwart ook raad.

Maar enkel zwart, daar dankt het voor;
Zijn trek is dan niet groot.
En zeker ging
Het aardig ding
Met enkel zwart zaad dood.

En daarom maak ik 't lieve dier
Het leven ook niet kwaad,
Want ik zeg dit:
Mijn vriend, ik zit
Ook liefst niet op zwart zaad.

75. Een raar beest.

Ik heb een aardig varken;
'T is heelemaal van steen.
Zoek niet naar zijne pooten,
Gij vindt er toch niet één!

Het heeft geen' kop of ooren,
Geene oogen en geen' mond;
Zijn buik is hol, en 't beestje
Is mooi langwerpig rond.

Het kan ook heel niet knorren,
   En 't heeft nog nooit gewroet,
Zooals dat in het mesthok
   Het echte varken doet.

Toch kan 't verbazend eten;
   'T verslindt zijn voedsel vlug;
'T gaat alles door een gaatje
   Te midden van zijn rug.

Maar geeft ge 't melk of boonen
   Of goeden varkensdraf,
Het dier laat alles rusten
   En neemt er niets van af.

'T eet centen, stuivers, kwartjes,
   En zijn hem die te min,
Dan slikt de groote slok-op
   Zelfs wel rijksdaalders in.

Maar is de buik van 't varken, -
   Bij zijn geboorte hol, -
Zoo, na een aantal dagen,
   Tot aan het randje vol,

Dan wordt hem 't kostbaar voedsel
   Niet langer aangebracht;
'T is uit dan met zijn smullen:
   De slok-op wordt geslacht.

Is dat geen wonder-varken?
   Wie kent den naam van 't beest?
Wel, 'k denk zoo, vriendjes, dat het
   Mijn spaarpot is geweest.

76. Duur, maar goed.

Thuis zijn wij met zeven kind'ren.
Moe' is grootsch op haren schat;
Vader ook; maar soms toch zegt hij:
‘Zeven happers kosten wat!’

Moeder lacht hem dan eens tegen
En zij zegt: ‘Ja, lieve man,
‘Daarvan weet ik meê te praten;
'K ondervind er alles van!

Kousen stoppen, jurkjes naaien, -
Hier een scheur en daar een gat, -
Nieuwe knieën in de broekjes, -
Nu is 't dit en dan is 't dat!’

‘Ja,’ spreekt Vader weer, ‘en 't eten!
‘Kijk, ik had het nooit geloofd:
Zeven happers eten iemand
Bijna de ooren van het hoofd.

‘Maar toch zeg ik dikwijls, dat ik
Niet graag ééntje missen zou.
Zoudt gij 't ook niet droevig vinden
Zoo de zeven zes werd, vrouw?’ -

Moeder schudt haar hoofd en fluistert
Met een' stem, zoo lief en zoet:
‘God doe 't zevental ons houden!
Zijn ze ons duur, ze zijn ons goed!’

77. Avondpret.

In een hansop of nacht-japon
Is 't nog eens heerlijk spelen:
Want mooie kiel of mooie jurk
Kan ons al gauw vervelen.

Nu is het: ‘Kreuk uw' jurk zoo niet;
Ze zit al vol met vouwen!’
En dan weer is 't: ‘Straks kijkt alweer
Uw elboog door de mouwen!’

Wij vinden dat zoo prettig niet,
En brommen wel eens even,
Hoewel wij in ons hartje toch
Gelijk aan Moeder geven.

Zij zorgt zoo trouw; zij doet zoo veel;
Zij moet zoo daag'lijks sjouwen
En zwoegen, om ons allemaal
Wat knap gekleed te houên.

En daarom is de lip gauw weg,
Al kwam die laag te hangen,
En wordt zij bij ons altemaal
Door eenen lach vervangen.

Wij halen onze schâ best in,
Als 't licht is aangestoken,
En 't uurtje van naar bed te gaan
Nog niet is aangebroken.

Dan gaan de mooie kleertjes uit,
   En spelen wij terdegen,
Wij rollebollen op den vloer;
   Het nachtgoed kan er tegen.

Zoo gaat het soms een heel uur lang
   Dat spel vol hartelusten;
Dan komt Klaas Vaak, en moê gespeeld,
   Zegt ieder: ‘Wel te rusten!’

73. Begin-december.

Jongens, 'k heb wat nieuws vernomen!
   Binnenkort komt Sinterklaas
Met een mande vol met speelgoed,
   Marsepijn en speculaas.

'T zal een prettig daagje worden,
   En 'k zal toonen aan den man,
Dat ik niet alleen goed grabb'len,
   Maar ook bovenst smullen kan.

‘Stellig zal hij u vergeten,’
   Zeî een jongen mij daar net.
Gekheid, hoor, ik weet het beter:
   'K heb mijn' schoen al klaar gezet.

En 'k zal zingen uit den treuren,
   Als een eerste zangersbaas:
‘Vul mijn' schoen tot aan het randje,
   Beste, goede Sinterklaas!

En als ik dat heb gezongen
Weet ik zeker en gewis,
Dat voor mij den and'ren morgen
Heel wat goeds te vinden is.

79. Naar zee!

Mijn Grootva' heeft gevaren,
Gevaren voor matroos;
Hij kent de wilde baren,
De wilde baren boos.

Maar zijn gelaat is vriend'lijk,
Is vriend'lijk en vernoegd,
Al is met rimpels 't voorhoofd,
Het voorhoofd ook doorploegd.

En als hij gaat vertellen,
Vertellen van de zee,
Dan reis ik met dien grijsaard,
Dien grijsaard zelf ook mee.

‘Hoor knaap, gij moet gaan varen,
Gaan varen, net als ik,’
Zegt hij dan met een lachjen
Een lachjen in zijn' blik.

‘De zee is steeds Oud-Neerlands,
Oud-Neerlands rijkste mijn!
Wie niet durft, moet wel bloode,
Wel bloode of slaap'rig zijn.

‘Ware ik zoo oud en stram niet,
Zoo stram niet! Wat ik deê?
'K ging aanstonds, zelfs als pluimgraaf,
Als pluimgraaf weer naar zee!’ -

80. Ik wou!

Moeder, ziet gij de eendjes zwemmen
In den breeden plas?
Weet ge wel wat ik zou willen?
'K wou dat ik een eendje was.

Moeder, hoort gij 't vinkje fluiten
Ginder bij de bron?
'K wou wel graag een vinkje wezen,
Dat zoo helder zingen kon!

Moeder, ziet gij 't koetje grazen
In het malsche gras?
O, ik wenschte al duizend keeren
'K wou dat ik een koetje was!

Moe', ziet gij dien kikkerd springen
Door het paar'lend nat?
O, ware ik ook eens een kikker
Wat een mooie grap was dat!

Moe', ziet gij u-zelv' wel zitten
Daar in 't spiegelglas?
Nu, ik wou, voor 'k weet niet hoeveel,
Dat ik ook een' Moeder was!

81. Het portret.

Mijn Vader is zeeman;
Hij vaart als matroos;
Maar denkt uit de verte
Aan ons toch altoos.

Hij zond uit Oostinje,
- Dat gaf wat een' pret, -
Voor Moeders verjaardag
Zijn laatste portret.

Wij kochten een lijstje,
En 't ging achter 't glas,
En wij doen nu telkens,
Of Vader daar was.

Des morgens, als we opstaan,
En zeggen: ‘Dag, Moe!’
Dan knikken we ook even
Ons Vadertje toe.

En gaan wij weêr slapen
Dan fluist'ren wij zacht:
‘Dag, Vader! Dag, Moeder!
Rust wel, hoor! Goênacht!’

82. Mijn kanarie.

Wel, lieve gele vogel,
Wat hebt ge een' vollen toon!
Wat zijn uw' veertjes helder!
Wat is uw liedje schoon!

En of het voor- of najaar,
Of koud of heet moog' zijn,
Gij zijt maar altijd vroolijk,
Mijn aardig vogelijn!

Als buiten alle vogels
Het zingen zijn verleerd,
Of uit het warme zuiden
Nog niet zijn weergekeerd,

Dan zingt gij nog uw' deuntjes,
In helder maatgeluid,
En komt uw vroolijk hartje
In keur van liedjes uit!

Maar lieve, gele vogel,
Gij hebt het hier ook goed!
Gij voelt geen' kou', die buiten
Een dier verkleumen doet!

Uw bakjen is vol eten
Uw water altijd frisch!
Vraag eens aan and're vogels,
Of 't buiten óók zoo is.

Wie heeft, wat hij moet hebben,
En dan nog kniezen kan,
Of niet van harte zingen,
Ik vraag: wat wil hij dan?

Neen, hoor eens, gele vogel,
Ik hoor wel graag uw lied,
Maar u daarvoor gaan prijzen,
Dat doe ik nu eens niet.

Neen, zingen van den honger
   En koude, mooi en zoet,
Dat is een heldenstukje,
   Dat ieder prijzen moet.

83. Bevroren ruiten.

‘De ruiten zijn bevroren,
   En bloemen van kristal
Staan onder en staan boven,
   Ja, staan schier overal!

‘Wat zijn die bloemen prachtig!
   Op die bebloemde ruit!
Daar kijkt men vol bewond'ring
   Zijne oogen haast op uit.’

Zoo sprak ik op een' morgen.
   En wat zeî Vader toen?
‘Gij prijst dat moois hier binnen!
   Och, ga dat buiten doen!’

Ik kon maar niet begrijpen
   Waarom dat werd gezegd,
Maar toen 'k op straat ging kijken,
   Moest niets meer uitgelegd.

Wel keek ik daar de ruiten
   Eens even, even aan;
Maar de al te felle koude
   Drong mij in huis te gaan.

Als met bevroren ruiten,
Zal 't ook in 't and're gaan.
Sneeuw, ijs en winterpretjes,
Er zijn twee kanten aan.

En wie de mooie kanten
Met vroolijk oog beziet,
En wie er huiv'rend zeggen:
‘Dat moois, ik zie het niet!’

Behoeft dat tekst en uitleg?
Ja? Kijkt dan maar op straat
De rijke en arme geven
U antwoord, jonge maat!

84. Twee aardige plekjes.

Wij hebben in huis wel een hoekje,
Waar Vader den weg niet goed weet,
Daar maken wij voor zijn' verjaardag
Het een of het ander gereed.
Maar Moeder weet zeer goed dat plekje,
En vreest zij, dat hij ons ziet staan,
Dan houdt zij met praatjes en lachjes
Hem ver uit dat hoekje vandaan.

Wij hebben in huis ook een plekje,
Waar Moeder volstrekt ons niet ziet;
Daar knuts'len wij voor haar' verjaardag
Een' kleinigheid, weet ge, meer niet.

Maar Vader weet zeer goed dat plaatsje
   En komt zij, dan roept hij: ‘Hoor, vrouw,
Ge staat daar niet goed! Kom toch binnen!
   Het tocht daar! Straks vat gij nog koû!’

Zoo hebben we in huis dan twee plekjes!
   Ze zijn wel wat nauw en wat kleen,
Maar 't hindert ons niet in het minste,
   Want prettiger zijn er niet, neen!
Daar hebben we pret in het leven
   Zoo stilletjes onder mekaêr!
Daar vieren wij Vaders en Moeders
   Verjaardag wel tienmaal per jaar.

85. Nooit volbracht?

Ik lag te slapen
   Gerust en zacht,
En 'k werd klaar wakker
   Te middernacht.
Moe' zat te naaien
   Uit alle macht,
En Vader schreef nog
   Met alle kracht.
Ik keerde me om toen
   Heel stil, en 'k dacht:
‘Is 't werk der Ouders
   Dan nooit volbracht?’

86. Des zondags.

Des Zondags is het prettig,
   Zoo prettig, als 't maar kan,
We zijn dan met ons allen
   Des avonds thuis, en dan
Gaat Vader aan 't vertellen,
   Hij kan het o, zoo goed!
Veel mooier dan de meester
   Bij ons op school het doet.
En wáárvan? Ja, dat weet ik
   U niet te zeggen, man!
Maar wilt gij 't graag eens weten?
   Wel, kom dan bij ons ân!
Ge vindt allicht een plaatsje!
   En doet gij dat één' keer,
Ik wed, gij komt dan, vriendje,
   Vast elken Zondag weer!

87. De nieuwe Jan Steen.

‘Zwarte prenten hier en daar,
'K heb er heel wat bij mekaêr.
En ik weet met goed fatsoen
Niet, wat ik er meê kan doen.
'K vind ze droog en naar en hard;
Want dat zwart blijft toch maar zwart.’
Zoo sprak ik eens op een' keer;
Maar nu spreek ik zoo niet meer.
'K heb een' verfdoos nu, en ziet
Zwarte prenten heb ik niet.

Ik ging kleuren
Uit den treuren,
Dag aan dag,
Tot ik zag
Dat de laatste zwarte plaat
Was verdwenen, kameraad!
En nu zocht ik hier en daar
Nieuwe, zwarte bij mekaêr;
Maar het klonk toen op een' keer:
‘Zwarte prenten, jongeheer,
Vindt ge hier alvast niet meer!’
'T viel me tegen, hoor, want weet
'K had den slag van kleuren beet.
Maar mijn vragen
En mijn klagen,
Hielpen mij in dit geval
Niemendal.
'K sla een' and'ren weg nu in,
En 'k begin
U te vragen, frank en vrij,
Hebt ge soms een' zwarte plaat,
Kameraad,
Die ge toch maar liggen laat,
'K bid u, breng ze dan bij mij!
'K zal ze dan een kleurtje geven,
Mooier dan gij in uw leven
Kreegt te zien,
En misschien
Maakt gij mij dan ook meteen,
Tot een schilder als Jan Steen.

88. Ons torteltje.

Wij hebben een' tortel;
Hij zit in zijn' kooi,
Zijn' pootjes zijn helder;
Zijn' veertjes zijn mooi;
Zijn staartje zit gladjes;
Zijn kraagje zit net;
Zijn stokjen is helder,
En dat is zijn bed.
Al oud is ons beestje;
Hij is vast, laat zien,
Zoo oud als mijn zusje,
Die is nu al tien.
Hij is hier in huis dus
Een lid van 't gezin!
En kwam hij te sterven,
Daar stond wat van in!
Hij kent ook ons allen,
En komen wij aan
Om even met ‘koere’
Aan 't praten te gaan,
Dan springt hij van 't stokje,
En roept dan voor drie,
Alsof hij wil zeggen:
'K ben blij, dat 'k je zie!’
Dan buigt hij parmantig
Een keertjen of wat,
Dat wil zeker zeggen:
‘Wees welkom, mijn schat!’
En is dan dat buigen
En roepen gedaan,
Dan gaat hij aan 't lachen

t.o. 88

En kijkt ons eens aan.
Wij steken dan dikwijls
Een' vinger hem toe,
Die gaat hij dan pikken
Steeds roepend: ‘Roekoe!’
Maar dat doet geen' pijn, hoor,
Vraag dat maar aan zus,
Zij zal u dan zeggen:
‘Wel neen, dat 's een kus!
Zoo zoent nu een tortel
Op zijne manier!
Zeg, vindt ge 't niet aardig
Van 't vriend'lijke dier?’
Zoo leeft onze tortel
Al jaren nu heen,
Te midden van vrienden
En nimmer alleen.
En wie ons komt tellen,
Doe ‘Koere’ daarbij:
We zijn één' familie,
De tortel en wij!

89. Wel arme Petit!

Wij hadden een hondje;
Het heette Petit;
Een aardiger beestje
Zaagt gij alvast niet.
Het hield van ons allen:
Maar och, wat verdriet!
'T werd ziek; wat het scheelde,
Wij wisten het niet.

Hij keek ons zoo droevig
   En akelig aan;
Maar niemand van ons kon
   Het beestje verstaan.
'T werd zieker en zieker;
   En eens op een' dag,
Dat het zoo door-ziekjes
   In 't mandeken lag,
Zeî Vader op eenmaal:
   ‘Hij moet naar 't Asyl!’
Gij kunt niet begrijpen
   Hoe droevig 't ons viel.
Het beestje werd daarop
   Nu henen gebracht,
En daar is 't gestorven
   Nog heel onverwacht'!
Maar stierf ook ons hondje,
   Vergeten is 't niet!
Wij zeggen nog dikwijls:
   ‘Die arme Petit!’

90. Een zakje met noten.

Een zakje met noten
   Heeft Oom ons gestuurd.
Hoe lang heeft dat zakje
   Met noten geduurd?
Niet lang, want wij kraakten
   Er ied'ren dag wat,
En eer wij het wisten
   Glad-op was de schat.
Toen riep ik eens luidkeels,

En broertje riep meê:
‘Och, hadden we nu nog
Een' zak nummer twee!’
Maar hoe wij ook allen
Tekeer zijn gegaan,
Geen tweede zak noten
Kwam weer bij ons aan!
Nu zijn wij besloten:
Stuurt oom nog eens wat,
Wij zijn dan wat zuinig
En wijs met dien schat!
Gelooft gij die woorden
Van ons niet misschien?
Wel, geef dan eens noten,
Dan zult gij het zien!

91. Te koud.

'T was op een wintermorgen,
Zoo tegen vijven was 't,
'K werd wakker en zij sliepen
In huis nog allen vast.

‘Wacht,’ dacht ik, ‘'k zal ze eens foppen
‘En stil mijn bed uitgaan;
Mij wasschen en mij kleeden
Is stil en gauw gedaan.’

Ik ging toen zacht het bed uit;
Maar, brrr, wat was het koud!
Geen' kachel en geen licht aan!
En nergens turf of hout!

Ik stak mijn' hand in 't water;
Maar 'k raakte van de wijs,
Ik voelde nergens water,
'T was alles klinkklaar ijs.

Zóó vroor het op de kamer.
Wat heb ik toen gedaan?
Mijn' kousen uit, en 'k ben toen
Weer stil in bed gegaan.

91. De lieve twee.

Mijn zusje kon niet slapen,
En Moe' hield heel den nacht
Terwijl al de and'ren sliepen
Bij zusje trouw de wacht.

Moe' zong maar uit den treuren
Het een na 't and're lied,
Maar ach, voor pijn in 't mondje
Helpt zelfs een liedje niet.

Zoo bleven beiden wakker;
De nacht is lang al heen.
'T is klaarlicht dag. Hield zusje
Nu op met schreien? Neen!

En afgemat zet Moeder
Zich op een' stoel terneer;
Zus steekt een' vuist in 't mondje
En - schreit een' poos niet meer.

En pas gaat zusje zwijgen,
Of de oogjes vallen toe.
Nu zal ze een poosje slapen
Daar op den schoot van Moe'.

En Moe' zal nu wel zeggen;
Dat zusje - - Heden mijn!
'K geloof dat beî hare oogen
Ook dichtgevallen zijn!

Zoo waar, zij doet een dutje,
En knikkebolt ook mee!
Stil, ik ga buiten spelen!
Slaapt zacht maar, lieve Twee!

93. Eigen schat.

Honderd jongens, honderd meisjes
Wonen in één huis bijeen;
'T zijn geen' kind'ren van één' Vader
Of van ééne Moeder, neen!

Vóór zij hier te zamen kwamen
Kenden zij elkander niet.
Ieder had zijn eigen huisje.
Eigen blijdschap en verdriet!

Ieder had zijn' eigen Ouders....
Ach, dat alles zoo verdween!
Eigen huisje, vreugde en droefheid,
Eigen Ouders - - alles heen!

'T weeshuis riep die arme kind'ren
   Vriendelijk een ‘welkom!’ toe.
Één Man heet hun aller Vader,
   Één' Vrouw heet hun aller Moe'!

Allen heeten Broêr en Zuster.
   'T kruis van de een, is aller kruis.
Samen deelen ze in de vreugde,
   Samen deelen ze één groot huis.

Of ik daar zou willen wonen?
   Neen! Zoo ik te kiezen had,
Ik koos zeker eigen huisje,
   Eigen Ouders, eigen schat.

94. Niet te koop.

Zoo ik eens wat bezat,
Dat ik verkoopen kon,
Ik zou het doen, als ik
Er maar veel geld meê won.

'K verkocht mijn huis en tuin,
Ja, al wat ik bezat,
En voor 't ontvangen geld
Kocht ik weer dit en dat.

Maar zoo er iemand kwam
Met goud, al was 't een hoop
Als tien, voor Va' en Moe',
Ik zei dan: ‘Niet te koop!’

95. Een broek met zakken.

Jan-broer heeft wat gekregen.
Wat denkt gij dat het is?
Och, 'k zou maar niet eens raden,
Want stellig raadt gij mis.

Ik zal het u wel zeggen.
Mijn kleine broertje Jan,
Hij kreeg een' broek met zakken,
Die hij gebruiken kan.

Vanmorgen pas gekregen!
Hij was van blijdschap dol!
En nu, 't is nog geen middag,
Zit elke zak prop-vol.

'T zijn steentjes, stuiters, knikkers,
Een pijpekop, een bal,
Een stukje hout, een lapje,
Ik weet zoo niet wat al.

En als er weer wat bij komt,
Dan roept hij telkens weer:
‘Ik heb een' broek met zakken!
Nu ben ik ook een heer!’

96. Eene halve stoof gegroeid.

‘Verleden jaar op dezen tijd
Heeft Vader mij gemeten.
En hoeveel ik nu ben gegroeid
Zou ik wel willen weten.’

‘Wel kind,’ zei Vader, ‘kom maar hier!
Hier zijn alweer vijf stoven!
Daar kwaamt gij, nu een jaar geleên,
Juist met uw neusje boven!’

Ik kwam toen bij de stoven staan,
En - nu een jaartjen ouder,
Kwam 't kantje van de vierde stoof
Gelijk met mijnen schouder.

Een' halve stoof gegroeid, wat pret!
En wie het vast wil weten,
Die kome met vijf stoven aan
En ga mij nog eens meten!

97. Mijn zin.

Laatst klom ik op een' ouden stoel,
Die wiegelde op een' poot.
‘Kijk Moe',’ riep ik nu lachend uit,
‘Wat ben ik nu al groot!’
Maar onderwijl ik daar zoo stond
Daar ging de poot: krak-krik!
De stoel stond scheef, maar op den grond
Lag ik.

Gelukkig deed ik mij geen zeer,
Ik kwam bij Moeder staan
En zeî: ‘Moe' mag ik op uw' schoot
Een poosje slapen gaan?’
Moe' keek mij lachend aan en zeî:
‘Kom, groote meid, loop heen!
Daar straks waart gij zoo groot, en nu
Zoo kleen!’

‘Wel, Moe',’ zeî ik, ‘zus Corrie is
‘Al tien jaar oud, en groot,
En die zat gistren toch ook wel
Een poosje op uwen schoot!
Ik ben pas acht!’ Moe' zeide niets;
Zij kneep me eens in de kin,
En nam mij op haar' schoot. Ik kreeg
Mijn' zin.

98. Ons sijsje.

Wij hebben een sijsje;
Het beestje zingt mooi,
Het springt en het trippelt
Gestaâg door zijn' kooi.

Maar 't aardigst van alles
Is, dat onze sijs,
Zoo knap en zoo rad is,
Zoo slim en zoo wijs.

Zijn wagen met eten
Trekt hij naar zich toe;
En vlug als hij 't doen kan!
Ge weet het niet hoe!

En wil hij eens drinken
Dan put hij het maar.
Een vingerhoed hangt aan
Zijn kooitje steeds klaar.

Soms doen wij zijn deurtje
   Eens open, en dan
Vliegt hij door de kamer,
   Zoo vlug als hij kan.

Maar ziet hij het bakje
   Met hennepzaad staan,
Dan is het met vliegen
   Ook aanstonds gedaan.

Dan wipt hij in 't kooitje
   En haalt dan terstond
Het zaad van mijn' vinger,
   Ja, zelfs uit mijn' mond.

Zóó knap is ons sijsje.
   Hij is, hoor dat vrij,
De liev'ling van allen;
   Maar 't meest toch van mij.

99. Op mijne knietjes.

Van 't spelen en van 't springen moê
   Verlang ik vaak naar bed.
Ik speel wel graag; ik zing wel graag;
Ik doe het dan ook alle daag,
   En ik heb altijd pret.

Maar als het zoetjes avond wordt,
   Dan word ik moede en mat,
En Moeder zegt nu: ‘kameraad,
‘Hoort gij wel dat de bedklok slaat?
   Ge moet gaan slapen, schat!’

Zij kleedt mij dan ook aanstonds uit;
Ik krijg mijn nachtgoed aan;
Zij brengt mij fluks naar boven, ja!
Maar eer ik dan ter ruste ga,
Moet eerst nog wat gedaan.

Ik kniel stil voor mijn bedje neer
En 'k doe mijne avondbeê.
En als ik ‘Amen’ heb gezegd,
Dan word ik in mijn bed gelegd,
En ik slaap ras in vreê.

Dan droom ik van een' Engel soms,
Die bij mij houdt de wacht,
En als ik 's morgens weer ontwaak,
Dan is het over met mijn vaak; -
Ik maakte een' goeden nacht.

Vlug sta ik op, maar eer ik mij
Ga wasschen, kniel ik weer
Voor 't ledekantje, en zeg heel zacht:
‘Voor Uwe hoede en trouwe wacht
Dank ik U, Lieve Heer!’

100. Eerst, laatst, meest.

Moe' heeft mij leeren praten,
En 't allereerste woord,
Dat ik heb leeren spreken,
Heeft zij gehoord.

Va' zal mij leeren werken,
   En hij zal ook misschien,
Wat ik heb leeren maken,
   Het eerste zien.

En als zij eenmaal heengaan, -
   Och, dat het laat eerst zij, -
Denkt Vader en denkt Moeder
   Het laatst aan mij!

Aan Vader en aan Moeder,
   Wat ook gebeuren zal,
Denk ik in heel mijn leven,
   Het meest van al!

101. Hoe mooi gaat dat.

Ik ben gegleden,
   Wel twintig keer,
Het gladde baantje
   Maar op en neer.

Ik heb gelachen
   En pret gehad,
En allen riepen:
   ‘Hoe mooi gaat dat!’

Ik riep het ook mee,
   Ja, 't hardst van al,
Maar och, wat wilde
   Toen juist 't geval?

Pas was 't geroepen
   En gleed ik weer,
Of, bons, daar smakte
   Ik eensklaps neer.

Hoe 't kwam? Wel, dat is
   U gauw gezeid:
Het kwam maar enkel
   Van dartelheid.

Mijn neus aan 't bloeden,
   Gekneusd mijn been,
En beide knieën
   Door 't broekje heen.

Ik deed mij zeker
   Verbazend pijn,
Maar, huilen? Neen, hoor,
   'K wou dapper zijn!

Maar toch ging 'k zachtjes
   Naar huis, en och,
'T gebeurde Maandag
   En - 'k zit hier nog!

Nu is 't al Vrijdag
   En 't vriest nog goed,
Maar, wie weet wat het
   Nu morgen doet!

Maar, blijft het vriezen,
   En is mijn been
Geheel hersteld weer,
   Dan loop ik heen,

En 'k juich dan weder
Op 't gladde pad,
Van ganscher harte:
‘Hoe mooi gaat dat!’

102. De winterzon.

De winterzon komt voor den dag,
Ze schijnt in volle pracht,
En toont reeds in het middaguur
Een weinig van haar' kracht.

De ruit ontdooit; het gootje lekt;
Het ijsveld wordt al nat.
Dat ziet de Wintervorst en bromt:
‘Wat narigheid is dat?

‘Maar, ik zal toonen wat ik kan.
Dacht soms die groote zon,
Dat ik, als zij maar even komt,
Zoo niemendal meer kon?

‘Dat heeft zij mis; want smelt zij sneeuw,
Ik strijk er langs, en dan?
De zon maakt sneeuw tot water, en
Ik maak er kegels van.’

De zon zegt niets op dat gebrom,
Doch zendt haar' zachten gloed
Zoo lang terneer, dat ijs of sneeuw,
Hoe dik, wel smelten moet.

Dat wordt den Vriezeman te bar.
‘Och,’ bromt hij, ‘wat een kruis!
‘Ik poets de plaat, want anders kom
Ik zelf gesmolten thuis.’

Heer Brombeer gaat, en schoon hij ons
Wel pretjes geven kon,
Wij juichen toch uit volle borst:
‘Wees welkom, Winterzon!’

103. Al te mooi.

Het is weer witte wereld, jongens!
De sneeuw is blank; de sneeuw is droog,
En ligt, - dat kan een pretje worden, -
Op straat en plein vier vuisten hoog.

En pakken dat ze doet! Probeer maar!
Men kneedt maar even, en men heeft
Een' bal, zooals een Samojeedje
Er stellig u geen beter geeft.

En wilt ge een' flinke sneeuwpop maken.
Een' sneeuwpop, die wel telt voor vier,
Mooi aangekleed? Vooruit dan, makkers,
Met oude kleeren! Gauw, komt hier!

Voor dooien bang? Laat naar u kijken!
Voor dooien heb ik heel geen' vrees!
Daar staat de mijne al met een' hoed op!
Nu nog een pijpje, en klaar is Kees!

Ik zal - maar 't gootje gaat al druppen!
   Komt nu zoo waar dan toch de dooi?
Dat spijt me wel voor een goudtientje!
   Och ja, het moois was àl te mooi!

104. Zoo weertje, zoo ventje.

Het weertje weet niet wat het wil.
Nu waait het hard; dan is het stil.
Nu valt er sneeuw; dan is er ijs.
De lucht is beurt'lings blauw of grijs.
Met blanke schaatsen loopt men nu,
En morgen met een' paraplu.
Vandaag vraagt niemand naar een' jas,
En morgen zijn er twee vanpas.
Zoo'n winter is toch niets in tel
En 'k zeg: ‘Het is me 't weertje wel!’

Ik ken, - 't blijft onder ons, - een' gast,
Die juist bij 't winterweertje past.
Vandaag weerklinkt zijn gulle lach
En morgen bromt hij heel den dag.
Nu pakt hij 't werk met ijver aan
En morgen wordt er niets gedaan.
Des morgens is 't vol rarigheid
En 's avonds enkel narigheid!
Zoo'n jongen is niet veel in tel,
En 'k zeg: ‘Hij is me 't ventje wel!

105. Vol en leêg.

Twee musschjes, die elkander haast
Geleken op een haar,
Verkleumden bijna van de koû
En kropen bij elkaêr.

Zij zaten midden in de sneeuw,
Als in een ijskoud graf,
En schudd'en, huiv'rend, nu en dan
Slechts traag de vlokken af.

Ze keken met haar leêge maag
Naar alle kanten uit,
En wat ze leden, zeî het best
Haar droevig, zwak geluid.

De kleine Jan, die 't sneeuwen zag,
Riep vroolijk uit: ‘Hoezee!
‘Nu ga ik ballen! Wat een pret!
Wie doet er met mij meê?’ -

Maar 't weer sloeg om. Fluks kwam de dooi
En 't bibb'rend musschenpaar
Vloog vroolijk piepend in het rond,
Doch Jan bromde: ‘Och, hoe naar!’

Vanwaar toch wel het onderscheid,
Dat men te hooren kreeg?
Dat 's gauw gezegd: Jan's maag was vol,
En - 't musschenmaagje leêg.

106. Jan en de schildwacht.

JAN.
Man, wat hebt ge een aardig huisje!
'K wou dat ik er zoo een had!
Doch ge loopt maar bij dat hokje!
Zeg mij, waarom doet gij dat?
Als ik in uw' plaats was, man,
'K zette dan
Gauw dat groot en zwaar geweer
In het schilderhuisje neer.

'K zou er ook een' stoel in zetten,
Of een bankjen in een' hoek,
Om eens heel bedaard te lezen
In het een of ander boek;
Want ik vind, dat gij den tijd
Erg verslijt
Met dat wand'len heen en weer,
Als een echte banjerheer!

SCHILDWACHT.
Jongenlief, dat aardig huisje
Schijnt u dan wel aan te staan;
Maar ik mag slechts, als het regent
Eventjes er binnengaan.
En wat stoel of bank betreft,
Gij beseft
Vast niet, dat een goed soldaat
Niet op schildwacht ZIT, maar STAAT.

Anders, boeken, 'k lees ze gaarne,
Maar dat gaat hier niet op post.
Wil ik lezen, 'k moet dan wachten
Tot ik weer word afgelost.
Dus, ge ziet het, kameraad,
Een soldaat
Staat maar niet voor zijn pleizier
Bij dit schilderhuisje hier.

JAN.
Nu, dan wil ik u wel zeggen:
Wat ik word, neen, nooit soldaat,
Die met op en neer te loopen
Zoo bedaard te schild'ren staat.
Waarom werdt gij geen Majoor?

SCHILDWACHT.
Jongen, hoor!
Als dat eens zoo vlot kon gaan
Moest Majoor op schildwacht staan.

107. Het musschenmoedertje.

Een muschje zat te treuren
Op 't randje van de goot;
Een booze, wreede stalknecht
Smeet al haar' jongen dood.
Ze lagen nu ter aarde neer.
Die arme kleinen, naakt en teer.

Maar heeft zoo'n musschenmoeder
Dan ook gevoel van smart?
Valt haar 't verlies der jongen,
Wellicht ook bitter hard?
Bemint ze dan het klein gebroed,
Dat nog met wormpjes wordt gevoed?

Och, als die musch kon spreken
En klagen, zoo als wij,
Ge zoudt er bij gaan schreien,
Mijn kind, geloof dat vrij!
Uw teeder hartje bleef niet koel;
Want heusch, een' musch heeft ook gevoel.

Laat vliegen toch die beestjes!
Laat zitten, 't kleine nest!
Die vlugge, grauwe vogels
Doen veel te trouw hun best.
Licht in één' week doen zij meer goed,
Dan iemand heel zijn leven doet!

108. Een standbeeld.

Daar staat hij nu, die ijz'ren man!
Wat is zijn' houding fier!
'T is of hij zeggen wil: ‘Ik sta
In wind en regen hier!

‘En of het sneeuwt, of stormt of waait,
Of 't koud is, zoel of heet,
Ik ben maar altijd, dag en nacht
In 't zelfde pak gekleed!’

Nu, hoor eens hier, mijn ijz'ren man,
Dat 's alles goed en wel;
Ik geef het u heel gaarne toe:
Gij hebt een taai gestel.

Maar daarvoor zijt ge ook altijd koud,
Gij ziet of hoort ook niet!
En dan, ge weet ook niemendal
Van al wat hier geschiedt.

Dus, hoor eens, 'k zeg u kort en goed,
Ik ruil met u niet, neen!
Ik wil geen man van ijzer zijn,
Van koper, brons of steen!

109. Tiereliere-dwing-dwang.

Daar ginder op het hoekje
En juist bij onze school,
Daar staat een aardig knaapje
En krast op een' viool!
Tiereliere-zing-zang!

Hij laat een aapje dansen,
En 't beestje doet het goed;
Het draagt een lichtrood buisje
En veertjes op zijn' hoed.
Tiereliere-ding-dang!

Het knaapje krijgt een' bot'ram;
Trouw deelt hij 't aapje mee;
Het beestje maakt een' buiging;
De knaap speelt door voor twee.
Tiereliere-kling-klang!

En als hij 't laatste deuntje
Voor ons heeft opgezet,
Dan kruipen zij te zamen
Te zamen op één bed.
Tiereliere-ping-pang!

Want och, dat arme knaapje,
Heeft ook wel graag een' vrind,
Doch moet nu 't aapje nemen,
Daar hij niets anders vindt.
Tiereliere-sjing-sjang!

Nu, 'k gun hem 't aardig aapje;
Maar 'k ben er beter ân;
Want 'k heb de beste vrienden,
Die men maar vinden kan.
Tiereliere-ting-tang!

Die vrienden zijn mijne Ouders....
En die heeft 't knaapje niet!
Nu speelt hij voor de menschen
Een deuntjen uit verdriet.
Tiereliere-dwing-dwang!

110. Een bedelaar.

Hij sprong op krukken, de arme man;
Het ging maar langzaam voort,
En zag hij menschen, 'k hoorde dan
Het kermend, ak'lig woord:
‘Een aalmoes, alsjeblief!’

En wie hem van zijn' overvloed
Een kleinigheidje schonk,
Die kreeg een dank uit vol gemoed
Van d'armen man, en 't klonk:
‘God zegene u, lief kind!’

Ik gaf ook wat, en in zijn oog
Daar blonk een dankb're traan;
Hij sprak, en wees toen naar omhoog:
‘Gij hebt mij wèl gedaan!
De Heer vergelde 't u!’

Ziet gij ook soms dien bedelaar,
Och, geef hem dan eens wat!
Ik wed, gij wordt dan zelf gewaar,
Wat vreugde ik heb gehad
Van de aalmoes, die ik gaf.

111. Zwart Jan.

Heele, heele dagen lang
Gaat het altijd: kling-kling-klang!
Dreunend valt de hamer neer
Op het aanbeeld keer op keer,
En de man, die dat zoo doet,
Is ons smidje, zwart als roet.

'S morgens, 's middags, 's avonds laat,
Tik-tak, tik-tak op de maat!
En het ijzer, gloeiend heet
Wordt zoo dag aan dag gesmeed.
Weet ge er een, die werken kan?
Nu ik ook. Het is Zwart Jan!

112. Vlieger oplaten.

Dat zijn nog eens goede tijden,
Als de wind zoo lustig waait,
En daar boven op den toren
'T vaantje niet te schielijk draait.

Dan den vlieger opgenomen
En naar buiten heengesneld;
Wie zijn' vlieger hoog wil hebben,
Die moet zijn op 't vrije veld.

In die lange, nauwe straten
Is 't om niet den tijd besteed;
Want, pas is hij in de hoogte,
Of een schoorsteen heeft hem beet.

Maar daar buiten op de weide
Gaat de vlieger naar omhoog,
Ja, als ik maar bot bleef vieren
Hooger dan de leeuw'rik vloog!

Jongens, op dan, op, naar buiten!
'T koeltje blaast vlak uit het west!
Niet gesammeld! Op, kornuiten!
Met zoo'n windje gaat het best.

113. De looden pil.

'T was winter en verbazend koud;
De wind blies fel en guur,
En nergens kon men beter zijn
Dan bij een knappend vuur.

Maar buiten in het dorre bosch
   Leî niemand vuurtjes aan.
Toen dacht een wolf: ‘'K moet hier van kou'
   En honger nog vergaan!

‘En dan, - ik word nog raad'loos, o!
   Och, wist ik maar waarheen!
Maar iedereen laat mij in 't bosch
   Zoo moederziel alleen.

‘Maar weet ge wat! Ginds is een huis!
   Daar woont misschien een man,
Die eventjes mijn' leêge maag
   Terdege vullen kan!

‘En als hij niets geeft? - Nu, komaan,
   Dan eet ik hem maar op!’
Zoo sprak de wolf en, een - twee - drie,
   Daar ging het in galop!

Ginds is het huisjen al! Hoezee!
   Het gaat maar al rechtuit.
En juist kijkt daar een jagersman
   Eens even door de ruit.

‘Wat koekoek,’ denkt hij, ‘dat 's een wolf!
   ‘Wat wil dat woeste beest?
Wacht, kameraad, hier in mijn huis
   Ben ik nog niet bevreesd!’

- ‘Vleesch! Vleesch!’ - zoo roept de wolf nu luid.
   'K heb vreeslijk honger, man!
En geeft gij 't niet, ge weet dan toch,
   Dat 'k jou opeten kan!’

- ‘Ja,’ spreekt de man, - ‘ik heb geen vleesch,
‘En, 'k weet niet of je wil,
Maar anders - ik heb in mijn' kast
Een' lekk're looden pil.

- ‘Zit die maar eenmaal in uw' maag
Dan hebt ge nooit meer last
Van honger, koude, warmte of dorst!
Gerust, hoor, 'k weet het vast!’ -

- ‘Geef op die pil, dat is wat goeds!’
Zoo roept de wolf nu luid.
De jagersman haalt uit de kast
Geweer, en lood, en kruit.

Dan schuift hij 't raam een ziertjen op
En zegt: - ‘Nu, oude knaap,
Ge doet maar al wat ik u zeg!
Zit op! Gaap, Jochem, gaap!’

De wolf zat aanstonds netjes op;
En gaapte wat hij kon!
Brrr, wat een vrees'lijk groote muil!
Precies een' waterkom!

- Paf - klonk het eensklaps, en sinjeur
De wolf viel dood terneer.
De man heeft wel gelijk gehad:
'T beest had geen' honger meer!

114. De drie verdwaalde gezellen.

Eens waren drie gezellen
Verdwaald al op de hei.
Het was niet in Augustus
Of in de maand van Mei.

'T was midden in den winter;
Het ijs lag vuisten dik,
En Heer van Vriezenburgen
Was wonder in zijn' schik.

Hij had het laten sneeuwen,
Zooals men zelden zag;
Er waren heele velden
Waar 't voeten hoog wel lag.

Nu vonden op de heide
De drie volstrekt geen' weg;
Zij zagen nergens huizen;
Zij wisten heg noch steg.

Zij waren moê geloopen
En zagen turend rond,
Tot één van die gezellen
Toch eindelijk wat vond.

Het was een' paal, die vreemden
Den weg weer wij zen kan,
Doch toen zij nader kwamen
Wist geen er nog wat van.

Men kon geen' letter lezen:
'T was sneeuw maar, wat men zag;
'T scheen of die wollen deken
Er vuisten dik op lag.

Hier moest men wat verzinnen,
   Toen kroop een, wonder vlug,
En met een' stok gewapend
   Zijn' makker op den rug.

Hij schoof met forsche streken
   'T besneeuwde naambord glad;
De derde las: *Naar Ede*.
   Toen wist men weer het pad.

En onze drie gezellen,
   Vermoeid, zooals ik zeî,
Zij dwaalden nu niet lang meer
   Op de verlaten hei'.

En toen ze te Ede zaten
   Aan goed verwarmden haard,
Zeî de een: ‘Wat is een mensch toch,
   Alleen, nog weinig waard!’

‘Jawel,’ sprak toen de tweede,
   ‘Dat mag nog eens gezegd,
Als wij elkaêr niet hielpen,
   Dan kwam er niets terecht!’

De derde zeî, al proevend
   Van 't krachtig gerstebier:
‘Maar zonder slim te wezen
   Zat geen van ons nog hier!’

115. Vogelnestje.

Een strooien vloer, een strooien kant,
Wat veertjes aan den binnenwand,
Een dak van bloem en blad,
Wat keurig huisje is dat!

Een vogelman, een' vogelvrouw,
Die zorgen voor dat huisje trouw,
Ze maken 't samen kant en klaar
Met strootjes hier en veertjes daar!

En 't vogelvrouwtjen, lief en teer
Legt ras een viertal eitjes neer,
En ja, dan zingt de vogelman
Van pure vreugd, zoo hard hij kan.

En zie, er kruipt, zoo wat in Mei,
Een vogelkind uit ieder ei,
Die roepen heel den dag: ‘piep, piep!
Wat is ons huisje warm en diep!’

116. Zomermorgen.

Uit de verte klinkt een klokje
  Zilverrein en zacht van toon.
En het vogeltje in het lommer
Zingt maar zonder leed of kommer
  Blijde liedjes lief en schoon.

Uit het oosten zendt het zonlicht
   Gouden stralen neêr op aard,
En de lieve bloempjes beuren
'T keurig hoofd vol frissche geuren,
   In den rijken bloemengaard.

En van blad, van bloem en twijgen
   Valt de dauwdrup glinst'rend neer!
'T lijkt een' diamanten regen.
O, hoe roept ons alles tegen:
   ‘Wat is alles schoon, o Heer!’ -

117. Plis-plas.

Een bootje snijdt door 't water,
   Alsof 't een mesje was;
En 't klinkt met zacht geklater,
Dat helder, bruisend water:
      Plis-plas, plis-plas!

En 't vischje springt op 't water
   En dartelt op den plas,
En 't zwemt een poosje later
Door 't helder spieg'lend water:
      Plis-plas, plis-plas!

De rietpluim buigt op 't water;
   Maar zij verheft zich ras.
De wind steekt op; nu gaat er
Een zacht geruisch langs 't water:
      Plis-plas, plis-plas!

118. Naar het veld.

In het gras
Bij den plas
Waar het vischjen in springt.

Op het mos
In het bosch
Waar de vogel zoo zingt!

In het riet
Waar de vliet
Langs het vlotgras heenspoelt,

Op de kruin
Van het duin
Waar het windje ons verkoelt!

Op de hei,
Waar de Mei
Al zijn' heibloempjes strooit,

In 't plantsoen
Waar het groen
Zich met mosroosjes tooit!

O, daar is
Het gewis,
Wie betwijfelt nog dat?

Niet zoo muf
En zoo duf,
Als bij ons in de stad!

119. In het bosch.

Door de boomen
ruischt de wind:
‘Zet u neder,
liefste kind!’

Door de boomen
kijkt de zon
In het helder
nat der bron.

Door de boomen
trilt het lied:
‘Vogels hebben
geen verdriet!’

Door de boomen
bromt de bij:
‘Leer te gâren,
zooals wij!’

In de boomen
nebt de duif,
Zachtkens koerend,
borst en kuif!

Door de boomen
kijkt van ver,
Vriend'lijk lonkend,
de avondster.

Door de boomen
kijkt de maan,
Of wij zoet naar
bed toe gaan.

120. Groot oog - klein buikje.

Wat gluren die druiven
Toch guitig door 't groen,
'T is of zij ons nooden
Ons best eens te doen!

Wat turen die druiven
Van achter het blad,
'T is of ze ons bespotten:
‘Ge krijgt niets, mijn schat!’

Wel ja, dat is schande!
Ge noodt ons ten disch,
En als we dan komen
Dan loopen we u mis!

Nu, 't zal u berouwen,
Dat zult ge toch zien;
Want, als gij geplukt zijt
Dan eet ik voor tien!

Als druiven eens spraken,
Ze zeiden: ‘Loop heen!
‘Uw oog is zoo groot, en
Uw buikje te kleen!’

121. De parade.

Ram-plan-plan! Ram-plan-plan!
Daar komen de soldaten ân.
Ze zijn te paard; ze zijn te voet;
En dragen pluimen op den hoed.
Ze stappen voort met groot gemak
En zijn gekleed in 't beste pak.

Bom-rom-bom! Bom-rom-bom!
Hoort, jongens, hoort, de groote trom!
Nu wordt het pas eerst naar mijn' zin;
De staf-muziek valt aanstonds in.
Daar hebt gij 't al! Hoezee! Hoezee!
Nu, voorwaarts! Marsch! Een-twee! Een-twee!

Toe-tre-toet! Toe-tre-toet!
Een ferme jongen houdt zich goed.
Ik neem een' stok voor dezen keer,
En 'k denk maar: dat is mijn geweer!
Komt, in 't gelid! Dat 's goed gedaan!
Nu, voorwaarts naar de Maliebaan!

Tet-tre-tet! Tet-tre-tet!
Men neemt zijn' vuist maar voor trompet!
Ons vaandel is een zakdoek maar;
Want jongens zijn met alles klaar!
Zingt nu een liedje op ouden trant!
Hoezee! Frisch op, voor 't Vaderland!

122. Bloempje-tevredenheid.

Bloemen, koop bloemen!
Ik heb ze zoo fijn!
Bloemen zooals er
Geen' schoonere zijn!
Buiten gekweekt bij
Het licht van de zon,
Telkens begoten
Met nat uit de bron!

Vogeltjes hebben
Haar open zien gaan,
'T windeken heeft er
Gestoeid met haar blaên.
Bloemen, koop bloemen!
Geen mensch in de stad,
Heeft in zijn huis ooit
Nog bet're gehad.

Tusschen de muren
Waar 't grasplantje kwijnt,
Waar heele dagen
Het zonlicht niet schijnt,
Tieren geen' bloemen
Zoo schoon en zoo frisch,
Wijl het daar donker
En akelig is!

Dat is te zeggen,
Daar raadt ge ook nu naar;
Één bloempje bloeit toch
Bij ons, dat is waar.

En als gij soms ook
Haar naam nog niet weet,
'K denk dat ons bloempje
Tevredenheid heet.

123. De orgeldraaier.

Den heelen dag, den heelen dag
Loopt hij langs plein en gracht.
En draait dan maar, en draait dan maar
Een lied uit alle macht.
En 't orgel dreunt er maar op toe:
Di-did-del-doe, di-did-del-doe!

Den heelen dag, den heelen dag,
Nu hier en dan weer daar,
Draait hij maar door, draait hij maar door,
Het oude liedje maar.
En 't orgel dreunt, 't kan anders niet:
Di-did-del-diet, di-did-del-diet!

Des avonds laat, des avonds laat,
Als ik naar 't bedje ga,
Dan houdt hij op, dan houdt hij op,
En telt zijn' centjes na.
Hij bergt het orgel na voor goed,
Maar zie, dat roept nog even: Toet!

124. Heer uil en juffrouw muis.

Daar schreeuwde een uil
Met woest gehuil!
Het klonk heel d'omtrek rond.
De slimme guit
Loerde op een' buit.
En toen hij dien niet vond,
Kneep hij zijn' glanzende oogen toe
En zuchtte droevig: ‘Hoe! hoe! hoe!’

Dat hoorde een' muis
Ook in haar huis,
En dacht: ‘Wie klaagt zoo bang?
‘Ik kijk eens pas
Wie dat wel was;
De nacht duurt toch zoo lang.’
En 't muisje ging, voor niets beducht,
Eens even in de buitenlucht.

En wip-wip-wip!
En hip-hip-hip!
Daar sloop zij zachtjes heen.
Maar heerschap Uil
Hield zich maar schuil,
En lachte weltevreên:
'T is wel niet veel, maar zie, ik haal
Vannacht toch wel een muizenmaal!’ -

Nu dacht de muis:
‘Ik had abuis;

'K heb vast verkeerd verstaan!
Maar nu 'k hier dwaal,
Kan 'k andermaal
Wel wat uit stroopen gaan.
Daar ginder zie ik lekker graan
In vele groote hoopen staan!' -

En 't muisje liep
Met zacht gepiep
Maar immer verder voort.
Totdat heer Uil,
Met woest gehuil,
Haar plotseling had vermoord.
'Zie zoo,' sprak hij, 'nu gauw naar huis!
Wat was me dat een' dikke muis!'

125. Het onverbeterlijke poesje.

Poesje, zeg, zit ge daar weer op den loer,
Eenzaam en stil onder 't hout?
'K weet wel, gij luistert bedaard naar 't gekoer
Van gindsche duif in het woud.

Poesje, die duif krijgt gij niet in uw' klauw!
Marsch, pak u schielijk van hier!
Kom, loop maar voort, want dat zoete gemauw,
Weet ge, vertrouw ik geen zier!

'T poesje ging heen, maar ze keerde terug;
Ras was ons duifje in haar' maag;
Vreeselijk danste de stok op haar' rug;
Maar och, hier baatte geen slaag!

Duifjen is dood, en haar vriend'lijk gekoer
Klinkt thans niet meer door het woud;...
'T katje, dat slaag kreeg, ligt weer op den loer
Eenzaam en stil onder 't hout.

126. Wat de klokjes klingelen.

In den grooten toren,
Bijna in den top,
Hangen vele klokjes
Naast elkander op.

‘Klingel, klangel, klungel,’
Hoort men keer op keer.
Pas tot rust gekomen
Klingelen ze alweer.

Of we slapen, 't geeft niet!
Of geen mensch haar hoort,
Onze klokjes kling'len
Toch maar lustig voort.

Midden in den winter,
En bij zomerweer,
Klinken blijde deuntjes
Altijd heinde en veer.

‘Schep maar vreugde in 't leven!’
Ja, ik hoor het wel;
'K wil het eens probeeren,
Vroolijk klokkenspel!

127. Konings-verjaardag.

Wat was het donker,
Wat is 't nu licht,
Ik vind het thans eerst
Een mooi gezicht!

Wel duizend lichtjes
Zoo klein als groot,
Hier flikk'rend helder,
Daar gloeiend rood!

Och, als de koning
Eens even zag,
Hoe blij de menschen
Zijn op deez' dag,

'K wed, dat hij zeide:
‘Nooit is een feest
Als op mijn' jaardag
Zoo licht geweest!’

Och, was de koning
Viermaal per jaar,
Zoo prettig jarig!
Dat wilde ik maar! -

128. Van onzen slager.

Neen, 't is geen pleizierig baantje,
Als men 't maar eens goed beziet;
En zoo ik eens vrij mag kiezen:
Slager worden wil ik niet.

De arme koetjes, - geen' genade!
'T lieve schaapje, 't moet maar dood!
Zelfs een os moet voor hem bukken,
Al is hij ook nog zoo groot!

'T kalfje moge ook angstig loeien,
'T varken moge ook gaan te keer,
Voor den slager en zijn' knechten
Baat volstrekt geen tegenweer.

Foei, wie wil toch slager worden?
'T is zoo goed als moordenaar!
Ware ik baas, - ik zou ze slachten,
Al die slagers bij malkaêr.

Ja, dat zou ik, en... maar wacht eens,
Sloeg ik al de slagers dood,
Waar zou Moe' het vleesch dan halen?
Altijd brood is toch maar brood!

En.... ik houd zooveel van biefstuk,
Rolpens, worst, gehakt en ham,
Dat toch alles van dien slager,
Van dien boozen slager kwam.

Nu, wil *ik* geen slager worden,
Doe ik ook nooit dieren pijn,
Zoolang iemand vleesch blijft eten,
Moeten er ook slagers zijn! -

129. Paardspelen.

Hop, hop, hop, mijn dartel blesje,
Niet te wild, hoor, langzaam aan!
In een drafje moogt gij verder,
Maar niet met de pooten slaan!

Hop, hop, hop, zoo gaat het beter!
Rechtsom nu, wees niet zoo dol!
Schrik niet van dien groentewagen,
Of ik vrees, wij gaan op hol.

Hop, hop, hop, zoo doet gij 't netjes,
'K vind dat gij terdeeg goed leert!
Alle menschen staan te kijken,
Als een paard zoo galoppeert.

Ho, nu, ho! Nu zijt gij voerman!
Ik speel ook wel graag voor paard.
Hop, hop, hop! Dat gaat uit rijden;
Wij zijn ruiters naar den aard!

130. Schipper onversaagd.

Dat is toch een heerlijk leven
Altijd op dien wijden plas!
Ik zou, 'k weet niet wat wel geven,
Als ik ook eens schipper was.

'K zou mijn schuitje laten varen
Waar de wind het voeren wou!
Hoe dat wieg'len op de baren
Mij dan wel verheugen zou.

'K zou geen' storm of noodweer vreezen,
Altijd hield ik trouw de wacht;
Altijd zou ik waakzaam wezen
En gereed bij dag en nacht.

O, geschiedt mij naar mijn' wenschen,
Dan wordt meen'ge tocht gewaagd.
En dan zeggen alle menschen:
'Dat is schipper Onversaagd!'

131. Mijn ezeltje.

Mijn ezeltjen is jarig.
Ho-ho-hop!
Nu slinger ik hem kransen
En bloemen om den kop.
En 't beestjen is ook blij, ja-ja,
En 't roept: 'Hi-a! hi-a!'

Mijn ezeltje is geen vluggerd.
Ho-ho-hop!
En als het niet vooruit wil,
Dan schudt het met den kop.
En roep ik dan ook al: 'Sa, sa!'
Hij schreeuwt: 'Hi-a! hi-a!'

Maar nu is 't beestjen vroolijk,
Ho-ho-hop!
En 't ging daar in de weide
Zoowaar nog in galop.
Is 't wijl ge jarig zijt soms, ja?
Nu, zeg het eens! - 'Ji-a!' -

132. Het sneeuwt!

Kijk ze eens dwar'len
Op en neer,
Witte vlokjes
Blank en teer!
Wiegel-waggel
Ginds en her,
Nu nabij en
Dan weer ver.
Zachtkens vallend
Komen ze aan,
En ze dekken
'T jonge graan
Met een' deken,
Warm en zacht,
Voor den kouden
Winternacht,
Voor den barren
Vriezeman,
Die nu 't graan niet
Deren kan.
Valt dan, vlokjes,
Blank en fijn,
Vlokjes zachter
Dan satijn!
Daalt dan dwar'lend
Heinde en veer
Op de teed're
Plantjes neer.

133. Kapelletjes.

Ze zweven en dart'len
In troepjes bijeen,
En dwalen dan eensklaps
Den weg op, alleen.

Ze dalen ter neder
Op 't geurigste kruid,
En puren al wieg'lend
Den honig er uit.

Hun' vleugeltjes schitt'ren
Vol schoonheid en glans,
Hun' pootjes staan altijd
Gereed tot den dans.

Zoo zweven ze en dart'len
Dag in en dag uit,
En vallen ze opeens soms
Een' vogel ten buit,

Dan is het met fladd'ren
En schitt'ren gedaan!
Ach, blijheid en schoonheid
Zijn spoedig vergaan.

134. Het volle maantje.

Maantje, maantje,
Laat uw' stralen!
Zachtkens, zachtkens
Nederdalen!

Kus de bloempjes
Op de heide,
Kus de grasjes
In de weide.

Tuur door 't loover
Op de ruiten,
Als ik straks mijn
Oog ga sluiten.

Zilv'ren maantje, op
Donk're wegen,
Zend uw licht daar
Wand'laars tegen.

Maantje, maantje,
Kus den moede!
Ik ga slapen
In Gods hoede!

135. Brug op!

Het schippertje boomt er zijn' schuit,
En langzaampjes gaat het vooruit,
Heel bedaard
Door de vaart.
En 't water, dat zoo stil was,
Dat zegt nu niets dan: plis-plas!
Glip-glop!
Slip-slop!
Om spoedig door de vaart te zijn
Loopt Jan, de knecht, nog aan de lijn.

Hij rekt zich
En strekt zich!
Hij trekt wat hij kan!
Wat kracht heeft die man!
Het lijntje staat strak!
O, als het eens brak,
Dan viel onze maat
Pardoes op de straat.
Men nadert een' brug.
De knecht gaat terug.
De schipper boomt voort.
De knecht springt aan boord.
Hij is er vlug op.
De schipper houdt op.
Toch zegt het water nog: glipperde-glop!
Glip-glop!
Glip-glap!
Slip - - - slap! - -
--Flap!--
En juist, zooals de schipper wil,
Ligt nu zijn schuit ook even stil.
Maar als het hem vervelen gaat,
Dat men zoolang hem wachten laat,
Dan, met de handen voor den mond,
Klinkt zijn geroep heel ver in 't rond:
‘Ho-hop!
Bru-u-u-u-g op!’
De bruggeman
Doet wat hij kan,
En haalt heel vlug
De groote brug
Zóó hoog wel op,
Dat zelfs de top

Van mast en boegspriet zeggen kan:
‘Al plaats genoeg! Ik dank je, man!’
Nu is de schuit er onder door,
En volgt weer langzaam 't nieuwe spoor.
Het water zegt weer: ‘Slib-be-slap!
Glip-glap!
Flap!

136. In den omnibus.

Ik reed laatst in den omnibus;
Het ging er goed van door!
Nu, 't mocht ook, want er stonden toch
Drie dikke paarden voor.

En hortend, stootend ging het voort;
Men viel soms door elkaêr;
Wij slingerden maar heen en weer
Nu hier en dan weer daar.

Ik hield, zoo goed en kwaad dit kon,
Mij aan mijn' buurman vast,
En deze bromde: ‘Een omnibus!?
Neen, 't is een' rammelkast!’

De voerman kon het niet verstaan;
Hij reed maar stevig door,
En, flink geschud, toch kwamen wij
Nog vroeg genoeg aan 't spoor.

Ik stapte er uit; wat was ik blij!
Ik danste haast van pret!
Maar van zoo'n glazen rammelkast
Had ik een' schrik gezet.

137. Zomerzon.

Wel, zonlief, wat staat ge te branden,
   Wat geeft ge ons een' helderen schijn!
Ik zit maar te hijgen en zweeten;
Ik wenschte wel even te weten,
   Of dat nu niet anders kan zijn!

Ga ook eens naar andere landen:
   Bijvoorbeeld naar Spitsbergen heen;
Daar blijft het maar sneeuwen en vriezen,
Daar zitten de menschen te kniezen,
   En zijn haast zoo koud als een steen.

Het water druipt straks van mijn' handen,
   En is er ook geen, die 't gelooft,
Ik kan het niet helpen, mevrinden,
Ik blijf het toch brandend heet vinden:
   Mijn petje drijft straks van mijn hoofd.

Maar, zonlief, dat stralen en branden,
   Die rijpen het ooft en het graan.
Al gloeien mijn hoofd en mijn' leden,
Ik ben nu ineens weer tevreden,
   En 'k zal in de schaduw gaan staan.

138. Wat niemendal kost.

‘Wie koopt er mijne appels
   Zoo geurig en zoet?
'T zijn reuzen van appels!
   Ik heb geen klein goed.

‘Wie koopt er mijn' peren,
Niet bitter of wrang?
De dauw van den morgen
Ligt nog op haar' wang.

‘Wie koopt er mijn' druiven,
Zoo sappig en fijn?
Ge zult er geen' vinden,
Die lekkerder zijn.

‘Wie koopt er mijn' noten,
Zoo vol en zoo blank?
De pit is schier sneeuwwit
En vast als een' plank!’

Zoo roept Jans, de fruitvrouw,
En als zij dat doet,
Dan vleien we ons moeder-,
Ons moedertje zoet.

En kan het dan lijden,
Dan zoekt ze ons wat uit,
En wij gaan aan 't smullen
Van 't kostlijke fruit.

Maar geeft zij geen' centen, -
Dat kan bij geval, -
Dan ruiken we aan 't fruit maar,
Dat kost niemendal.

139. Een schip van stapel.

Klop, klop, zoo valt de hamer,
De zware hamer neer.
De klink moet losgeslagen:
De schuit wiegt heen en weer.
De meester geeft het teeken.
De laatste schoren breken; -
De klink is los.
Een dikke tros,
Het dikste van de touwen,
Zal 't schip wel tegenhouên.
'T breekt af als glas.
En in den plas
Stort nu de logge, groote schuit,
Zoo schielijk als een pijl vooruit.
Nu op, dan neer,
Nu heen, dan weer!
Het water ruischt,
En bruist,
En suist.
Haar' vaart
Bedaart,
En eindlijk ligt zij op den vloed
Zoo stil, alsof ze er blijven moet.
Maar 't wakker volk klimt ras aan boord
En brengt haar waar zij thuis behoort.
Men tuigt haar op,
Tot ze op ende op
Ligt kant en klaar
Gereed om uit te zeilen maar.

En zoo men maar matrozen vindt,
Dan vaart het prachtig schip gezwind,
Naar oost en west, naar noord en zuid.
En zeilt het zonder lading uit,
'T komt rijk geladen eenmaal aan.....
o, Mocht ik toch eens medegaan!

140. De dokter.

De dokter is een beste man,
   Maar mijn man is hij niet!
Hij weet er immers alles van,
   Als hij de tong maar ziet.

Dan is 't: ‘Ge krijgt een drankje, hoor,
   ‘Eén lepel ieder uur!
Het is niet walg'lijk, flauw of zoet,
   Niet bitter of niet zuur!’ -

Jawel, wie 't maar gelooven wil,
   Die houdt in 't eerst zich kloek,
En zegt dan: ‘Die kinine-pil
Smaakt juist als zoetekoek!’

Maar ik, ik houd niet van dat goed,
   Al is er zilver rond;
Al heeft mijn drankje een' gouden hoed,
   'T is bitter in den mond.

Daar weet ik immers alles van,
   Na 't geen mij is geschied?
Dus dokter, 'k zeg het u oprecht:
   Mijn man zijt gij vast niet!

141. Piet de krantenjongen.

Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat
Is Piet op straat
Met kranten in de hand.
Hij loopt de straten op en neer,
Door wind en weer.
Hij schelt en roept: ‘De krant!’

Dat baantje van den ouden Piet
Verkies ik niet,
Dat geeft een zwaar bestaan;
Een ander mensch is nog eens klaar
En rust dan, maar
Die Piet heeft nooit gedaan.

En toch, zoo hij dat ijv'rig doet
Is ook weer goed;
Want als men hem niet vond,
Hoe kreeg mijn pa de kranten dan?
Want hoor eens, man,
De krant loopt zelf niet rond!

142. Op den vestingwal.

Kanonnen hier, kanonnen daar,
Men wordt niets anders hier gewaar.
Men ijst er van.
Wie nu die dingen niet graag ziet,
En zegt: ‘Neen, vechten wil ik niet!’
Die is mijn man!

En toch, als eens een vijand kwam,
Die alles zoo maar medenam,
   Ik koos partij,
En zeî dan: ‘Hoor eens, vreemde man,
‘Ge weet toch, dat dit zoo niet kan!
   Ge vecht met mij!

‘Ik ben een jongen van sta-vast,
Die op zijn eigen boeltje past!
   Ik houd van vreê;
Maar.... ieder 't zijne, kameraad,
Ge weet nu best waarop het staat:
   Ge neemt niets meê!’

En hielp dat praten niemendal,
Ik stond bij die kanonnen pal
   En 'k trok van leer!
'K zou vechten, ja, zoo lang ik kon,
Al viel ik bij mijn groot kanon
   Ook dood ter neer.

143. Van onzen Michiel.

Hij stond te draaien aan een wiel
   Den heelen langen dag,
   Doch als het niemand zag,
Dan liep de Vlissinger Michiel
      De lijnbaan uit.
         Zoo'n guit!

Ten leste kwam de knaap aan boord,
   Wellicht als pluimgraaf aan.
   Hij heeft zijn best gedaan,
En ziet eens aan, al voort en voort,

Kwam onze guit
Vooruit.

Ja, eind'lijk werd hij Admiraal,
Een sieraad van de zee.
Men vond er zoo geen twee.
Och, jongens, volgdet ge allemaal
Op de oorlogskiel
Michiel!

144. Sloot-concert.

De kikkers zingen 't hoogste lied
En worken van belang,
En is het ook zoo keurig niet,
Het is toch een gezang.

Die groote daar slaat vast de maat;
Die and're geeft den toon;
Een derde zingt, als Jan Kordaat,
Een solo, wonderschoon.

En als die solo is gedaan
Dan treden ze alle voor,
En zingen bij het licht der maan
Hun avondlied in koor.

De koeien staan al bij de sloot
En hooren 't zwijgend aan,
Al kunnen ze ook geene enkle noot
Van 't heele lied verstaan.

Maar 't kikkervolkje stoort zich niet
Aan 't al of niet verstaan,
En zingt zijn lustig avondlied
Maar voort bij 't licht der maan.

145. Naar huis!

's Avonds laat naar bed toe gaan,
Dat gebeurt niet gauw!
Kleine kind'ren worden ziek
Van den avonddauw.'

'T is zoo; maar een enk'le maal
Mag dat toch geschiên,
Om, als 't aardedonker is,
'T vuurwerk eens te zien.

Jongens, meisjes, dat 's een' vreugd,
Dat 's een' rechte pret!
Om zoo'n vuurpijl eens te zien
Denkt men niet aan 't bed.

Sissend, spattend vliegt het vuur
Alle kanten uit,
En ik weet niet, hoe ver wel
Ruikt men al het kruit.

Pief-poef-paf! en, rom-bom-bom!
Klinkt het op den duur,
Veld en bosch staan overal
Heelemaal in vuur!

'T lijkt een' zee, die vonken spat,
Maar met groot gedruisch,
Wordt het eensklaps donker, en
Ieder gaat naar huis.

146. Treurige dood.

Wel, haasje, mijn haasje, hoe zit ge daar zoo?
Wat kijkt ge bedroefd in het rond?
Is 't soms ook, omdat ge op het eenzame veld
Geen' struikjes of blaadjes meer vondt?

Werdt ge ook in uw leger verrast door de sneeuw,
En heeft zjj u daaruit verjaagd?
Of hebt ge u uit honger, trots jager en hond,
Brutaal in den tuin maar gewaagd?

O, haasje, mijn haasje, zie eens op de sneeuw
Hoe daar al uw' voetstappen staan!
O, beestjen, als dat maar de jager niet ziet,
Want dan is het met u gedaan.

Ik raad, neen, ik bid u, neem u toch in acht
Voor jager, voor hond en geweer,
Want zie, met het lekkerste spruitje in den mond
Ligt gij maar ineens dood terneer!

Dus, haasje, mijn haasje, waar gij voor de sneeuw
Den ledigen akker ontvloodt,
Daar wacht u, waar gij wat te smullen nog vondt,
Arm diertjen, een treurige dood!

147. Een koninklijk verblijf.

In den boomgaard wil ik wezen;
In den boomgaard wil ik zijn;
Daar is lekk're waar te vinden,
Lekkerder dan marsepijn.

In den zomer vindt ge er kersen,
Heerlijk rijp en gloeiend rood,
Vol met geurig sap, en dan nog,
Als een stuiter haast zoo groot!

Komt gij later, jutteperen
Liggen voor u op het gras,
Even of zij zeggen willen:
‘Zoo, nu komt gij juist vanpas!’

In het najaar vindt ge er noten,
Ieder smijt zijn deel maar af.
Zeg eens, vondt gij ooit een' koopman,
Die u zulke noten gaf?

In den tijd der witte pruimen
Kunt ge vrij uit kiezen gaan!
En wie laat niet voor een pruimpje
Zelfs de Weesper moppen staan?

Jongens, komt dan in den boomgaard,
Dat 's een koninklijk verblijf!
Maar, leert vooraf matig wezen,
Of, ge krijgt ook pijn in 't lijf.

148. Mijn zieke overbuur.

Aan d' overkant van onze straat
Daar woont een vreemde man,
Die mij begluren kan;
Want 's morgens, 's middags, 's avonds laat,
Kijkt hij maar door de ruit,
Of in 't spionnetje uit.
En nauw'lijks heeft hij mij gezien,
Of zie, hij knikt een keer of tien.

Dan knik ik vriend'lijk ook weerom;
Dat doet hem vast veel pret;
Want zie, dan kijkt hij net,
Alsof hij roepen wil: ‘Och kom
Eens even bij mij aan;
Ik mag niet buiten gaan!’ -
Want buurman met zijn' zwakke borst
Is ijs'lijk bang voor wind en vorst.

Nu, als dat lang nog duren moet,
Dan krijg ik medelij,
En maak ik hem eens blij!
Dan vraag ik Moeder, kort en goed,
Of ik hem eens een' dag
Gezelschap houden mag;
Want ziek en steeds alleen te zijn,
Me dunkt, dat geeft wel dubb'le pijn.

149. Kranten uit Berlijn.

Zoo, brievenpost, zijt ge ook weer hier?
Hebt gij voor mij geen' brief?
Wel foei, gij brengt me ook nooit eens wat!
'K heb zelfs geen' briefkaart nog gehad.
Dat vind ik heel niet lief!

'T zijn brieven voor mijn Va' of Moe',
Of pakjes voor 't kantoor.
Nu weer vier brieven en een' krant!
En ik? Ik sta met leêge hand.
Dat is niet prettig, hoor!

Ja, zoek maar in die groote tasch,
Ge vindt toch niemendal!
'T is alles voor een ander, en
Ik weet, dat ik vergeten ben.
Dat 's altijd het geval.

Doch, wacht maar, ben ik eenmaal groot,
Dan zal het anders zijn.
Ja, post, dan brengt gij ieder' keer,
Me een brief of tien, en soms nog meer.
Ja, kranten uit Berlijn.

150. De pret is gedaan.

Wip-wip!
Hip-hip!
Op een' kruin
Van het duin,

En dan hol over bol
Wip-wap!
Trip-trap!
Gaat het spelend konijn weer terug naar zijn hol.

Hop-hop!
Klop-klop!
In het dal
Is het bal.
Zie maar aan, poot aan poot!
Klip-klap!
Flip-Flap!
Gaat het dansend en springend met klein en met groot.

Klap-klap!
Flap-flap!
Ongestoord
Gaat het voort
Over hoogte en door dal.
Ho-hop!
Stop-stop!
Hoor, het sein wordt gegeven, 't is einde van 't bal.

Kruip-kruip!
Sluip-sluip!
In den grond
Nu terstond!
Ziet, de strooper komt aan!
Wip-wap!
Trip-trap!
Vlucht! Hij komt met zijn' strikken! De pret is gedaan!

151. Ze zeggen.

Ze zeggen: ‘Als het maantje schijnt
   Dan is het buiten mooi!’
Maar ik heb dat nog nooit gezien:
   Ik moet te vroeg naar kooi.

Ze zeggen: ‘'T is veel te ongezond,
   Voor 't kind, die maneschijn!’
Nu, wie daar zoo om jokken zou?
   Het zal wel waarheid zijn!

Ze zeggen: ‘'T beste is vroeg naar bed,
   ‘Dat 's goed voor klein en groot;
Maar, vroeg er uit, dan verft de zon
   De bleekste wangen rood!’

Al wie zoo spreekt houdt veel van mij.
   Ik ga dus slapen, en
Dien maneschijn zal ik wel zien,
   Als ik wat grooter ben.

152. Haantje en hoentje.

Ze zaten samen aan den bak
   Den vollen bak met eten;
Het kipje was ook heel parmant
   Vlak naast heur' Haan gezeten.
En als baas Haan wat lekkers vond,
Dan was het voor den fijnen mond
      Van Hoentje.

Zij aten 't lijfje rond en dik
   En gingen toen weer henen,
Totdat ze opeens, van een-twee-drie,
   In 't kippenhok verdwenen.
Het Hoentje legde ras een ei.
En raadt eens wat toen Haantje zeî
      Tot Hoentje?

‘Dat hebt gij nu eens mooi gedaan!’
   Zoo sprak hij lief en teeder.
Toen gingen zij het hok weer uit
   En liepen heen en weder.
Maar toen het nat werd van den dauw
Zat Haantje-maat in 't hok, heel gauw,
      Bij Hoentje.

153. Ei, ei! zoo'n ei!

   Ei, ei!
   Zoo'n ei,
Zoo groot en zoo bont,
   Mijn vrind,
   Dat vindt
Zijn' weg naar mijn' mond.

   Ei, ei!
   Zoo'n ei
Met Paschen valt mee!
   Ja dan,
   Goê man,
Lust ik er wel twee.

Ei, ei!
Zoo'n ei,
Wie houdt er niet van?
Hier is
Één wis,
Die 't opsmullen kan.

154. In het hooi.

'K weet een allerprettigst bedje,
Als het blinkend goud zoo mooi.
Op dat bedje
Is 't een pretje,
'T is een leventje op het hooi!

'K lig er lustig op te schomm'len
Midden in dien zomertooi!
'K lig te schom'len,
Of te dom'len,
'K lig te wieg'len op het hooi!

'K lig te kroelen in de sprietjes,
Die ik om mij henen strooi.
Op die sprietjes
Zing ik liedjes.
Ik zing liedjes op het hooi!

155. Uit rijden gaan.

Uit rijden gaan, uit rijden gaan,
Nu hoor, ge kunt er vast op aan,
Dat wil ik alle dagen.
Het liefst in een' victoria,
Maar als 't niet anders kan, nu ja,
Dan op een' boerenwagen.

Uit rijden gaan, uit rijden gaan,
Langs klinkerstraat of aarden baan,
Dat is mij al om 't even.
Als ik maar volop rijden kan,
Dan ben ik blij en boven Jan!
Dan is 't een prettig leven.

156. Een eigen tuintje.

Ik heb een heel klein hoekje grond,
Daar staan mijn' bloemen in,
En als ik daar eens wezen mag,
Dan heb ik pas mijn' zin.

Die bloemen zijn zoo keurig mooi,
Zoo kostelijk van kleur,
En ieder, die er dicht bij komt,
Zegt ook: ‘Wat zoete geur!’

Och, wie dat buitenleven mist
En wie geen tuintje heeft,
Kan niet begrijpen hoe het mij
Zulk een genoegen geeft.

Al is de stad ook nóg zoo mooi,
Ik geef u toch altoos,
Al 't moois, dat daar te vinden is,
Voor ééne onnooz'le roos.

157. In het voorjaar.

Gij, lieve, mooie voorjaarszon,
Hoe tintelt ge op de ruiten,
Alsof gij ons thans zeggen wilt:
‘Komt, kind'ren, komt naar buiten!
Daar buiten gaan in zonneglans
De kleine mugjes blij ten dans;
Daar brommen zij haar vroolijk lied:
‘Hoe schoon is wat Natuur ons biedt!
Hoe heerlijk is 't hier buiten!’ -

Och, lieve, schoone voorjaarszon,
We willen in uw' stralen
Wel dart'len door de groene dreef,
En langs de velden dwalen;
Maar zie, dat kan nu eenmaal niet;
Voor steêluî klinkt geen vog'lenlied.
Die zitten dikwijls hoog en droog,
En laten, gansche dagen, 't oog
Langs pan en dakgoot dwalen.

Hoor, lieve, beste voorjaarszon,
Had ik maar te bevelen,
Dan liet ik mij daar buiten ook
Door zoele koeltjes streelen!

Dan zat ik aan den held'ren plas,
Of 'k lag lang-uit in 't frissche gras,
Dan ademde ik de vrije lucht,
En 'k liet, de muffe straat ontvlucht,
   Mij door uw' goudgloed streelen.

158. Nachtegaaltje.

'S avonds in den maneschijn,
   In de maand van Mei,
Gaan daar buiten in het bosch
   Vogeljes ten rei.
En op blijden, luiden toon
Klinkt hun lied verrukk'lijk schoon.

'S avonds in de maand van Mei,
   In het uur van rust,
Zingt de lieve nachtegaal
   Nog naar hartelust.
O, wie hiernaar luist'ren kan,
Die is een gelukkig man!

Nachtegaaltje, ben ik groot,
   Gij kunt er op aan,
Dan zal ik u in het bosch
   Ook eens hooren slaan.
Maar nu moet ik, strijk en zet,
Met de kippetjes naar bed.

159. Een allemans-moedertje.

Oud, oud moedertje
Zit deftig bij het vuur.
Zij laat den schoorsteen rooken;
Zij gaat haar water koken;
Straks is het koffie-uur.

Oud, oud moedertje,
Zeg, is de koffie klaar?
Dan zult ge ons wat verhalen
Van kind'ren, die verdwalen
En raken in gevaar.

Oud, oud moedertje,
De koffie is gereed!
Ik zit met open ooren!
Laat nu vertelsels hooren,
De mooiste, die gij weet!

Oud, oud moedertje,
Toe maak ons nu eens blij.
Uw' koffie zal wel koken,
De schoorsteen zal wel rooken;
Het vuurtje stoken wij!

160. Ze waren met hun achten.

Daar zaten acht konijntjes
Al in den maneschijn.
Zij wilden voor een keertje
Ook wel eens dartel zijn.

Ze dansten en ze sprongen,
   En hadden heel wat schik;
Maar ach, die 't meeste pret had,
   Raakte eensklaps in een' strik.

En hoe het diertje rukte,
   En scheurde, en sprong, en trok,
De strik ging telkens vaster,
   Met elken nieuwen schok.

Toen nu zijn' makkers zagen,
   Dat hij gevangen zat,
Koos ieder van de zeven
   Terstond het hazenpad.

Ze kwamen met hun achten; -
   Slechts zeven keerden weer.
Toen hadden de arme diertjes
   Zoo'n dolle pret niet meer!

161. Onze kalkoensche haan.

Kijk me dat baasjen eens pronken!
Hoor me dien dikkerd eens ronken!
   Hoor hem eens razen,
   Sissen en blazen!
Hij strijkt zijn' vleugels langs den grond
En draait zoo, als een tol, in 't rond.
      Zijn roode kop
         Zwelt op.
En 't vuurrood lelletje aan zijn' keel
      Gelijkt nu veel
Op vleesch, dat zoo de hal uitkomt.

Hoor, hoe hij gromt
En bromt!
Wat deert hem toch?
Pas op, pas op, straks valt hij nog!
Die maat
Is kwaad,
En weet geen' raad,
Waarom hij met zijn' vleugels slaat
En schreeuwend op en neder gaat!
En als hij zich vermoeid gaat voelen,
Dan gaat zijn' drift ook wat bekoelen,
En roept hij zonder kwaad bedoelen:
‘Woelen-woelen-woelen!
Koelen-koelen-koelen!
Wij zitten hier in 't rond,
Maar plat op den grond;
Want wij hebben geen' stoelen!’

162. Vijf eitjes.

Vijf gespikkelde, aardige eitjes
Liggen in het nestje neer,
En de vogeltjes bewaken
'T bonte vijftal trouw en teer.

Uit die vijf gespikkelde eitjes,
Komen, na een dag of wat,
Vijf spiernaakte, kleine jongen,
Altijd hong'rig, nimmer zat.

Wie zou die gespikkelde eitjes
Durven halen uit het nest?
Wie dat durven zou of willen,
Neen, diens hart is niet te best.

Wel, gespikkelde, aardige eitjes,
Blijft maar liggen, ongestoord!
Eén heel klein, klein hoendereitje
Heb ik liever! Zeg het voort!

163. De herder.

Door wind en weer
Loopt de herder
Maar verder
De heide op en neer!

Door droogte en nat
Gaat de herder
Maar verder
Langs 't eenzame pad.

Door hitte en kou'
Moet de herder
Maar verder.
Wie meegaan wou?

En toch tevreê
Gaat de herder
Maar verder.
De schaapjes gaan meê.

Steeds ver van huis
Moet de herder
Maar verder.
Ik blijf liever thuis.

164. Op het ambacht.

Morgen ga ik op een ambacht,
   En, als 't maar een beetje kan,
En ik wil ook, wel dan word ik
   Eens een flinke timmerman.

Maar, wie timmerman wil worden,
   En dat zijn wil, flink en goed,
Dient te weten, dat hij vóóraf
   Krullenjongen worden moet.

Krullenjongen, niet pleizierig,
   Niet voordeelig ook, och neen,
Maar ik bijt, om wát te worden,
   Door dien zuren appel heen.

En mijn baas, - 't is een voorname, -
   Weet ge wat die heeft gedaan?
Hij begon als krullenjongen,
   Zoo als ik, van meet af aan.

Nu is hij de grootste baas wel
   Van de bazen uit de stad.
'K doe als hij, wie wàt *wil* worden,
   Zeker waar, die *wordt* ook wat.

165. Krelis Oliedom.

Boer Krelis was een driftig man,
Die nu eens dit, dan dat
Vergat.
En eens, dat hij van 't bouwland kwam,
Toen sloot hij niet, 't was gek,
Het hek.

De schaapjes zagen 't zwijgend aan,
En dachten toen: ‘Dat doet
Hij goed!’
En als men Krelis niet meer zag,
Zijn ze altemaal in 't graan
Gegaan.

Zij smulden allen welgemoed
Van 't graan, dat zoeter was
Dan 't gras;
Maar Krelis kwam op eens terug,
En riep toen luid: ‘o wee!
Dom vee!’

Hij nam een' stok en sloeg verwoed
Twee schapen, vet en groot,
Morsdood.
Toen zeide een man: ‘Die krijgt gij nooit,
o, Krelis Oliedom,
Weerom!’

166. De dief gevangen.

Vosje had een' kip gestolen,
Ja, een' vette, mooie kip,
En hij had het arme beestje
Doodgemarteld in een wip.
Maar terwijl hij zat
En at,
Vonden
Hem twee groote honden,
En die joegen slok-op dra
Woedend na.

Vosje moest het spel verliezen,
Want de honden kregen hem,
En nu zat de baas der dieven
Vrees'lijk, vrees'lijk in de klem.
Maar terwijl hij zat
En bad:
‘Neven,
Och toe, laat mij leven!
Ik geef u mijn woord van eer:
'K steel nooit weer!’

Riepen aanstonds beide honden:
‘Jij een neef van ons? Loop heen!
Niemand zag nog kippendieven
In 't geslacht der honden, neen!
Daarom, hoe ge ook zit
En bidt,
Honden,
Die een vosje vonden,
Beten hem, al vindt gij 't snood,
Aanstonds dood!’

Vosje wilde nog wat zeggen,
Maar het was reeds al te laat.
‘Hap,’ zeî de een en ‘hap,’ zeî de ander,
En, - daar lag de kameraad.
Thans kwam onze vos
Weer los,
Maar de
Dief lag dood ter aarde,
En de honden gingen heên,
Weltevreên.

167. Wat is 't hier mooi!

Hoe vriend'lijk staat ons kerkje
Te midden van 't plantsoen;
Wat kijkt het ned'rig dakje
Door 't volle zomergroen.

Hoe gluurt door hooge ramen
De lieve zonnestraal;
Hij schittert op de ruiten,
Als op het blank metaal.

Hoe aardig kijkt het haantje
Naar alle kanten uit;
Het blikt op veld en dreven,
Op bloem en geurig kruid.

Och, doe dat kerkje eens open,
Dan kniel ik dankbaar neer,
En zachtkens klinkt mijn' bede:
‘Wat is 't hier mooi, o Heer!

‘Wat is het mooi hier binnen,
Hier tusschen steen en hout!
Wat is het mooi daar buiten,
Daar in het zonnegoud!

‘En als 't reeds hier zoo mooi is,
O, Lieve Heere-mijn,
Hoe mooi moet dan Uw Hemel
Uw schoone Hemel zijn?’

168. Korenhalmen.

Welzoo, gij korenhalmen,
Zoo helder geel gekleurd,
Gij buigt u naar beneden!
Zegt, zijt gij ontevreden?
Wat is er toch gebeurd,
Dat gij zoo treurt?

Stil, 'k weet het, korenhalmen,
Waardoor gij zoo gaat staan!
Gij wilt ons graag verzaden.
Nu staat gij volgeladen,
En gij, zoo zwaar belaân,
Moet bukken gaan!

Nu, hoort eens, korenhalmen,
Gij geeft een schoone leer:
In stilte vruchten dragen,
En om geen' vleitaal vragen,
Is beter dan veel eer
En, zegt veel meer.

169. Ontkomen.

Daar zaten zeven muschjes
Te droomen op een' tak,
En wachtten daar geduldig
Zoo, tot de dag aanbrak.

Een groote, bonte kater
Liep in het duister rond,
Om overal te zoeken,
Of hij niets te eten vond.

Daar vielen onze muschjes
Den roover in het oog;
Hij keek bedaard naar boven,
En klom toen stil omhoog.

De muschjes bleven slapen;
Ze vreesden geen gevaar; ....
De kater klom steeds hooger;
Nog een klein stapje maar ....

Dan, - krak, daar brak het takje
En poes viel naar beneên;
De muschjes werden wakker
En vlogen schielijk heen.

Ras zaten ze op een' schoorsteen
En piepten als om strijd:
‘We zijn 't gevaar ontkomen;
Maar 't was ook meer dan tijd.’

170. Dat heeft de wind gedaan.

Ik liep langs 't strand;
De wind woei fel; -
Marsch was mijn hoed,
Als 't licht zoo snel.

Hij vloog vooruit;
Ik liep hem na;
Maar ver, heel ver,
Was hij weldra.

Daar stond ik nu
Met fladd'rend haar,
En Moeder vroeg:
‘Wat zie ik daar?’

‘O, Moeder,’ riep
Ik heel gezwind,
‘Mijn hoed is weg!
Dat deed de wind!’ -

En Moeder kocht
Me een' nieuwen hoed
Met zijden lint;
Hij staat mij goed.

En 'k denk, als 'k hem
Zoo mooi zie staan:
‘Dat heeft dan toch
De wind gedaan!’

171. Niet bovenop.

Wilt ge eens leelijk hooren schreeuwen,
Kom dan even bij ons aan,
Dan kunt gij terdege hooren
Hoe een lorre door kan slaan.

Mooi, dat is hij, zonder twijfel;
Maar ik geef die vederpraal
Met het allergrootst genoegen
Voor één' enk'len nachtegaal.

Prachtig uitgedost van buiten,
Rijk en sierlijk op ende op,
Och, dat wil nog niet veel zeggen,
'T schoone zit niet boven op!

172. Geschoren schaapje.

Schaapje, ben je kaal geschoren?
Vindt gij 't nu niet vrees'lijk koud?
'K wed dat gij uw wollen pakje
Graag terug weer hebben zoudt.
Brrr... 'n dikke winterjas,
Komt ons soms in Mei te pas!

Blaast de wind maar uit het noorden,
Och, wat helpt dan zonneschijn?
Ons zou dan een' warme kachel
Dikwijls nog wel wensch'lijk zijn!
En zie eens, uw naakte huid
Steekt door dunne haartjes uit.

Schaapje, had mij de een of ander
Ook zoo spiernaakt uitgekleed,
Ik kwam zeker om van koude,
Dat weet ik al lang en breed.
Vast zult gij, o, schaapjen-mijn,
Niet zoo teer als kind'ren zijn.

173. Het muschje in de sneeuw.

Zeg, hebt gij honger, dorst of koû,
O, arme, kleine piet?
Ik zal u dan bezorgen
Van wat ik dezen morgen
Voor u nog overliet,
En ook wel gaarne geven wou.

Ja, 't is nu ook geen prettig weer,
He, arme, kleine piet?
Op velden en op wegen,
Waar voedsel heeft gelegen,
Daar vindt gij dat nu niet!
Wel ligt daar sneeuw, maar spijs niet meer.

Toe, arme stakkerd, kom dan hier,
Ik heb, zooals gij ziet,
U nog niet gansch vergeten;
Want 'k breng hier vol-op eten,
O, arme, koude piet!
Toe, kom dan, arm, onnoozel dier!

174. Des morgens.

Natuur ontwaakt in al haar' pracht;
De zwarte nacht
Verdwijnt;
Nieuw leven heerscht in bosch en bron;
De lieve zon
Verschijnt.

De vogel zingt zijn vroolijk lied;
Het duister vliedt
En vlucht.
Het oosten glanst in gouden pracht;
Van vreugde lacht
De lucht.

De dauwdrop legt op ied're plant
Een diamant
Terneer!
Hoe prijst U toch geheel Natuur
In 't morgenuur,
o, Heer!

175. Des avonds.

De dag is weer voorbij gegaan,
Het licht verdwijnt; de nacht breekt aan;
Men heeft gewerkt met moed en lust
En 't matte lichaam vraagt nu rust.
'T is of geheel Natuur dat wil;
Want alles zwijgt; 't werd alles stil.

Maar boven 't zwijgend aardrijk praalt
Het sterrenneer, en 't maantjen straalt
Een schat van zilverglansen uit
Op veld en bosch, op bloem en kruid.
En hooger nog dan 't sterrenheer,
Daar woont een Wachter trouw en teer;
Zijn vriend'lijk oog sluit nooit zich toe;
Die Wachter wordt nooit wakensmoê;
Hij waakt bij nacht: Hij waakt bij dag,
En schoon mijn oog hem nimmer zag,
Toch weet ik dat die Wachter-goed
Mij altijd ziet en steeds behoedt.
'K leg daarom rustig 't hoofd terneer:
Ook 't kind is in Uw' hoede, o Heer!

176. Lente-leven.

De wind blies dagen lang uit 't noord;
'T was voor April zeer koud.
De madeliefjes doken weg;
Zwart werd het groen aan struik en heg;
Geen loover kwam aan 't hout.

Geen vocht was in den tuin te zien;
Het droogde steen en been;
Het stof vloog dwarlend in het rond;
Slechts nu en dan viel op den grond
Een koude hagelsteen.

Maar op een' Zondag-morgen keek
De torenhaan naar 't west;

De regen daalde zachtkens neer,
En was 't nu ook geen uitgaans-weer,
'T was toch voor alles best.

Nu kijkt de blanke torenhaan
Den heelen dag naar 't zuid.
Het zonlicht werpt zijn stralen rond,
En uit den goed doorweekten grond
Spruit lente-leven uit.

177. April-sneeuw.

Aprilletje-zoet, Aprilletje-zoet,
Brengt gij ons nu een' witten hoed?
Maar, vriend, waar moet dat henen?
Ik dacht zoo dat de winterkoû,
Ons nu geheel vergeten zou,
En zie, ze is weer verschenen.

Aprilletje, zeg, Aprilletje, zeg,
De smid haalde al de kachels weg.
Waar moet nu 't vuurtje branden?
Ik bid je, vriend, bedenk dat toch,
Want heusch, 'k zat gistren-avond nog
Van koû te klappertanden.

Aprilletje-zuur, Aprilletje-zuur,
Ge brengt ons koude en geeft geen vuur,
En dat is valsch, mijn vrindje!
Och, laat het spoedig anders zijn,
En breng bij warmen zonneschijn
Weer 't heerlijk zuidenwindje.

178. Wie het weet.

Daar zaten spreeuwen op het dak:
Zij zongen 't hoogste lied.
Maar wat? Och, waarom dat gevraagd?
'K versta de spreeuwen niet.

Daar zaten kikkers in de sloot:
Ze kwaakten altemaal.
Maar wàt ze kwaakten, 'k weet het niet:
Ik spreek geen' kikkertaal.

Daar zaten krekels tusschen 't gras;
Ze piepten schel en luid.
En wat? Ja, als ik dat maar kon,
Ik legde 't liedje u uit.

De rund'ren loeiden ook een lied;
Maar hoe of waar ik zoek,
Ik vind geen enkel koeienwoord
In heel mijn woordenboek.

Het bijtje gonsde en bromde wat;
De vlieg deed wakker meê;
Maar hoe ik nu ook luist'ren mocht;
'K verstond niets van die twee.

Zelfs 't windje ruischt een deuntje mee
Heel lief op eigen hand.
Maar van die luchttaal heb ik ook
Geheel maar geen verstand.

Ik kan dat alles niet verstaan,
   Dat spijt me, hoor, dat 's waar.
Daarom vraag ik aan iedereen:
   Wie 't weet, die zegge 't maar.

179. Buurvrouws kat.

Buurvrouws kat zat zich te koestren
   In de warme middagzon;
Maar ze keek toch goed uit de oogen
   Of ze niet wat vangen kon.

Juist kwam daar een aardig meesje
   Zoeken, of het op den grond
Niet wat lekk're hennepzaadjes
   Of een ander hapje vond.

'T arme beest zag poes niet zitten,
   En het sprong maar rond: trip-trap,
Tot de poes haar' klauwen uitsloeg
   En het beestje greep: snip-snap!

‘Piep,’ riep 't meesje toen nog even.
   Ik ben schreiend heengegaan,
En 'k vertelde aan alle vogels:
   ‘Buurvrouws kat heeft kwaad gedaan.’

180. Loon genoeg.

Zoudt gij graag uw' bot'ram missen,
Of uw stukje vleesch of spek?
Als dat eens 't geval mocht wezen,
Och, dan leedt gij wel gebrek.

Nimmer zoudt ge een blosje krijgen!
Nimmer werdt gij flink en groot!
Door de spijze moet men leven,
Zonder spijze gaat men dood.

Maar, wat ge nu hebt van nooden,
Denk er aan, mijn jonge klant,
Dat moet ieder schepsel hebben,
Ieder dier en ied're plant.

Moest eens, al wat leeft op aarde,
Zonder goede spijze zijn,
Och, dan werd na weinig dagen
Heel de wereld een' woestijn.

Maar niet alles vindt zijn voedsel;
Dikwijls wordt gebrek geleên.
Waar zoo al? Och, hoort eens, kind'ren,
Kijkt maar even om u heen!

Licht één plantje vraagt wat drinken,
Licht één kind vraagt u om brood.
Geeft dat plantje een weinig water,
Redt dat kind van hongersnood.

Doet ge 't? 'T plantje geeft u geuren!
Lachjes geeft u 't kindekijn!
Laat die geuren, laat dat lachje,
Kind'ren, loon genoeg u zijn!

181. Zomer-hitte.

De zon schijnt vroeg; de zon schijnt laat;
Zij brandt mij op de huid
En jaagt, zooals het spreekwoord zegt,
Het luie zweet er uit.

Maar dat is alles niemendal,
'T is lastig, je, doch 'k weet:
Het graan wordt geel; de vrucht wordt rijp
Bij druppels menschenzweet.

Een zomer-koel, een zomer-frisch,
Een zonlicht, dat niet brandt,
Is moog'lijk prettig voor een mensch,
Maar kwaad voor kruid en plant.

Schijn op dan maar, gij zomerzon!
Schijn op maar, vroeg en laat!
Voor voedzaam graan, voor sappig ooft
Heb ik het graag wat kwaad.

182. Het beste rijden.

Uit rijden gaan, uit rijden gaan,
Nu, hoort eens, kleine vrinden,
Wie zal dat op een' zomerdag
Niet dol-pleizierig vinden?
De paardjes gaan dan hop-hop-hop!
Nu in den draf, dan in galop,
Langs velden en langs dreven.
Hoezee! dat is een leven!

Maar wie geen paard of rijtuig heeft?
Waar moet zoo'n sukkel henen?
Wel, die rijdt dan door bosch en veld
Op twee gezonde beenen.
Nu links, dan rechts, nu op, dan neer,
Omhoog, omlaag, of heen en weer,
Hij schatert dan ten leste:
‘Zulk rijden is nog 't beste!’

183. Nooit goed.

Wie wil kan alle dagen
Wel zuchten en wel klagen,
Nu over dit, dan dat.
Nu hindert ons de regen,
Dan staat de droogte ons tegen
En willen wij weer nat.

Des winters als de velden
Besneeuwd zijn, och, dan schelden

Wij hard op de natuur,
En in de zomerdagen,
Als 't heet is, wel, dan klagen
Wij over 't zonnevuur.

Zoo blijven heel wat menschen
Gestaâg wat anders wenschen,
Nu wil men zuur, dan zoet,
En heeft men dat verkregen,
Och, 't valt zoo licht ons tegen,
En zóó is 't zelden goed.

Neen, hoort eens, kleine vrinden,
Wilt gij 't geluk hier vinden,
Och, klaagt dan niet te hard.
God zal ons in het leven,
Wat noodig is, wel geven
In vreugd, maar ook in smart.

184. Medicijn.

Wasschen, plassen, dat het nat
U om neus en ooren spat,
'T maakt, als 't in den zomer is
En snikheet, u kost'lijk frisch.

Wasschen, plassen, zoo uit bed,
Onder 't kraantje, wat een pret.
Water hier en water daar
Loopt met straaltjes uit het haar!

Wasschen, plassen, in het bad
's Zaterdags, wat pret is dat!

Heel het lijf krijgt dan een' beurt,
Niemand vast, die daarom treurt.

Wasschen, plassen, in de zee,
Aan het strand, wie doet er meê?
Ik zeg, wie dat vindt te frisch,
Dat hij een Jan Salie is.

Wasschen, plassen, och, ik zag
'T graag u doen op ied'ren dag;
Want, of 't warm of koud moog' zijn,
'T is voor 't lichaam medicijn.

185. Vogeltjes meilied.

De lieve Mei, de mooie Mei
  Is weer in 't land gekomen.
Dat zie ik aan de klaverwei,
Dat zie ik aan de bonte hei,
  Dat zie ik aan de boomen.

Wat staan die twijgen rijk in 't blad!
  Hoe frisch-groen is de weide!
De bloemen geuren langs het pad!
Ja, daar is zelfs een heele schat
  Van kleuren op de heide.

En hoor, wat vroolijk lied dringt daar
  Langs velden en door dreven!
De vogel snatert, danst en springt,
Hij voedt zijn' jongen en hij zingt:
  ‘Wij scheppen vreugde in 't leven!’

Nu, als dat 's vogels Meilied is,
   Dan zing ik lustig mede.
En als mijn liedjen is gedaan.
Dan zie ik heel de schepping aan,
   En stamel zacht de bede:

‘Och, Heer, leer mij recht dankbaar zijn
   Voor al wat Ge ons wilt geven!
Is 't zuur of zoet, wat Gij ons biedt,
Wij danken U en klagen niet,
   Maar scheppen vreugde in 't leven!’

186. Wat schooner is.

Schoon is de hemel, helder en blauw;
Schoon is de bloeme, nat van den dauw;
Schoon is de zonne, glanzend vol pracht;
Schoon zijn de sterren, flikk'rend bij nacht;
Schoon is het beekje, murm'lend door 't riet;
Schoon is der voog'len kunsteloos lied.
Schooner is 't harte, 't harte vol min,
Deugd, liefde en vroomheid: God woont daarin.

187. Bestevaêr-liedje.

   Daar was er eens een Ruiter,
      Een Ruiter onvervaard;
   Hij reed langs alle zeeën
      Al op zijn houten paard.
Hij deed er den Engelschman beven,
Zoo wist hij van laken te geven;

En kwam dan de Franschman nog ân,
Dan zeî hij: ‘Ik sta je, goe-man!’

Dat was nog eens een kerel,
Een zeeman van sta-vast.
Hij kon zoo krachtig spreken,
Als Holland was in last.
Het klonk in kanonnen-gedonder:
‘Je krijgt er Oud-Holland niet onder!
Janmaat waagt zijn leven en bloed,
Maar wijken, neen, wijken geen voet!’

En was dat woord gesproken,
Dan viel hij dapper aan,
Doch was de vijand de eerste,
Dan wist hij pal te staan.
En zwegen in 't eind de kanonnen,
Dan stond hij daar onoverwonnen
En 't klonk dan in koor langs den vloed:
‘Wij weken, wij weken geen' voet.’

Och, Vlissinger De Ruyter,
Och, goede Bestevaêr,
Wek alle saaie jongens
En schudt ze eens door elkaêr!
Dan zal er geen vijand ooit komen
En kapen het land, als wy droomen,
Dan roepen wij ook, als voorheen:
‘Je krijgt toch Oud-Holland niet, neen!’

188. Tevredenheid.

De wereld draait en ik draai meê,
Bij lief en leed, bij vreugd en vreê,
Zoowel bij blijdschap als verdriet;
Want klagen baat den mensch toch niet.
Wees kloek, en flink van zessen klaar,
Dat raad ik u en doe er naar,
En als u strijd of onspoed wacht,
Vertrouw ook wat op eigen kracht.

De wereld draait en ik draai meê,
Maar 'k ben in alles weltevreê;
Doe zoo als ik en volg mijn' raad.
Klaag nooit; want dat geeft toch geen' baat.
Neen, wakker op! Bij vreugd en rouw,
Steek flink de handen uit de mouw!
En, wat u ook in 't leven wacht,
Och, doe ook wat met eigen kracht.

189. De herfst kwam.

De dag wordt aldoor korter
   En langer wordt de nacht;
Verdwenen is de zomer
   Met al zijn' bloemenpracht,

Het vogeltje in het lommer
   Zingt nu geen' liedjes meer,
En gure vlagen werpen
   Het gele boomblad neêr.

De herfstspin weeft haar' draden
Al sling'rend langs het pad;
Het hout druipt in den nevel,
En 't rundvee waadt door 't nat.

Maar breekt slechts door de wolken
Eén gulden zonnestraal,
Dan drupp'len diamanten
Op bonte bloemenschaal.

En alles roept ons tegen
Op held'ren vollen toon:
‘Op, op, naar bosch en velden!
Natuur is altijd schoon!’

190. Het lied der velden.

Daar ruischt door groene dreven
Een rijk en krachtig lied,
Als 't eerste zonnestraaltje
Door grauwe nev'len schiet.

En breekt de middagzonne
In vollen luister door,
Dan klinkt er in het lommer
Een lief'lijk vogelkoor.

En worden de avondwolken
Met purp'ren rand omboord,
Dan wordt in 't rits'lend loover
Nog eens dat lied gehoord.

Zoo ruischt van 't ochtend-krieken
Tot aan het avonduur
Het lied der lieve vogels
In 't midden der Natuur,

In tonen vol en heerlijk,
Of, smeltend zacht en teêr,
Rijst zóó het lied der vogels
Tot lof van God den Heer.

191. Alles zingt.

Daar buiten op de velden
In bosch en wuivend riet,
Daar zingen tal van vogels
Een kostlijk vreugdelied.
Daar klinkt het heinde en verre
Nu hoog eens, dan weer laag.
En de echo geeft haar antwoord
Uit struik en rozenhaag.

Daar buiten op de velden,
Daar heft het goudgeel graan
Door d' avondwind bewogen
Een ruischend feestlied aan.
En als de sterren flonk'ren
In al haar' gloed en pracht,
Dan bruist der halmen lofzang
Door 't stille van den nacht.

Daar buiten op de velden
Och, 't moet er heerlijk zijn;
Want alles juicht en jubelt
Met bloem en vogelijn.

Mocht daar ons lied ook klinken,
Waar zang ons slechts omringt,
Dan zou een steen zelfs spreken
En zeggen: ‘Alles zingt!’

192. Kus en gebed.

Aan Vaders ziekbed stonden
Twee knaapjes zwak en teer;
De een telde negen jaren,
En de ander was pas acht.

Hun' lieve, goede Moeder
Was jaren lang al dood;
Ze wisten nog alleen maar,
Dat zij blauwe oogen had.

Blauwe oogen, ja, en krullen
Van golvend, goudgeel haar;
Maar, ach, haar' wangen waren
Zoo mager en heel bleek.

En nu bij Vaders ziekbed
Daar stonden ze allebeî,
En dachten droevig weenend:
‘Als Vader ook eens stierf!’

Doch wijl ze daar zoo stonden
Viel Vader zacht in slaap,
En de oudste van de knapen
Ging even naar beneên.

Zoodra de jongste alleen was
Boog hij zich over 't bed,
En dacht: ‘Ik zal hem kussen,
Wie weet of dat niet helpt!’

En zachtkens, nauw'lijks hoorbaar,
Gaf hij op ied're wang
Van d' armen, zieken Vader
Voorzichtig eenen kus.

Dat deed, in alle stilte,
De jongste van de twee;
Maar onderwijl lag de oudste
Op 't kerkhof neêrgeknield.

En op het graf der Moeder
Rees zijne bede omhoog:
‘O, lieve Moeder, ga eens
Naar onzen Lieven Heer!

‘Want, zie, onze arme Vader
Ligt met de koorts op bed,
En als hij ook moest sterven
Wat werd er dan van ons?’

En toen was 't of een Engel
Met golvend, goudgeel haar
En blauwe, vriend'lijke oogen,
Hem toeriep: ‘Wees gerust!

‘Uw Vader zal niet heengaan,
Want onze Lieve Heer
Weet dat gij nog zoo jong zijt
En hem niet missen kunt.

Twee dagen vloden henen.
De dokter kwam en zeî:
‘Hoort, jongenslief, uw Vader
Zal nu gauw beter zijn!’

De jongste lachte eens even
En dacht: ‘Dat deed die kus!
‘Zoo Vader nog eens ziek wordt,
Ik doe het dan alweer.’

Maar de oudste zag naar boven
En dacht: ‘De goede God
‘Verhoorde mijne bede,
Die Moeder tot hem bracht.’

En beiden waren vroolijk,
En - beiden bleven braaf.
Dat duurde vele jaren,
Want 't klaverblad werd oud.

193. Arm vogelmoedertje.

Een zomerstorm blies uit het west
En huilde door het woud;
Hij joeg een stofwolk langs het pad
En staakte 't vog'lenlied.

Hij vond een' ouden, krommen boom,
Waar, op een' zwakken tak,
Een nestje met vier vinkjes zat,
Nog nauw met dons bedekt.

Toen smeet hij met den zwakken tak
Het nestjen op den grond,
En 't arme moeder-vogelhart
Werd plots vervuld met rouw.

194. Eene rare vraag.

‘Grootmoe', 'k draag een hoed met veêren
En een' jurk met strikjes aan.
Mag ik U eens even vragen
Waarom U die niet wil dragen?
Heusch, 't zou U zoo netjes staan!’ -

‘Lieve kind, ik zie nu duid'lijk,
Dat ge nog onnoozel zijt.
Ik draag ouderwetsche kleêren
En geen' strikken meer of veêren:
Ik ben uit den ouden tijd!’ -

‘Ja,’ zei 't kind, ‘toen leefde Jozef,
'K las dat onlangs op een' prent!
Hé, dat 's raar! - Maar hoor eens even,
Grootmoe', hebt gij in uw leven
Vader Jakob dan gekend?’ -

195. Het ganzenlied.

Ze kwamen uit het noorden
Met luid gesnater aan,
En riepen uit de hoogte:
‘Kunt gij ons lied verstaan?

‘Wij snaat'ren van den Winter;
Hij nadert meer en meer.
Wij vluchtten voor de koude
En zett'en ons hier neer.

‘Zeg, baas, hebt gij de kachel
Nog niet in orde staan?
Gij dient u dan te haasten,
Want Vriezeman komt aan.

‘Hij heeft een' heele lading
Van hagel, sneeuw en ijs,
Om uitverkoop te houden
Tot uiterst lagen prijs.

Dus, baasje, zet de kachel!
Koop kolen, turf en hout!
Dan lacht gij in uw vuistje,
Al is het nog zoo koud!’

Zoo snaterden de ganzen;
Geen die ze kon verstaan;
Maar ieder keek het luchtje,
Het blauwe luchtje eens aan.

En ieder keek naar 't vaantje,
Dat wees naar d' oosterkant,
Toen zeî men: ‘Zet de kachels!
De winter komt in 't land.

‘Dat zeggen ook de ganzen.
'T is schreeuwen, heb je niet!
Gak-gak, zoo zingen ze allen.
Dat heet: het ganzenlied.’

196. Tot beter tijd.

Hoor, hoor, wat ruischt daar door de lucht?
Klinkt daar geen lief'lijk lied?
Is dat het wonderzoet gekweel
Van onzen leeuw'rik niet?

Wat zou hij zingen daar omhoog?
Och, konde ik hem verstaan!
Misschien dat hij wel zeggen wil:
'Het voorjaar komt weer aan!'

Ei, lieve zanger, is dat waar?
Heeft Vriezeman gedaan?
Als 't waar is, wel, dan trek ik fluks
Mijn zomerpakjen aan.

Maar zie, daar ginder in 't noordwest,
Hoe wolken, zwart en grauw,
Met sneeuw en hagel vol gelaân,
Bedekken 't hemelblauw.

Dat zijn de noordsche buien, dus,
Wat mooi profeet ge ook zijt,
Het zomerpak blijft in de kast
En wacht op beter tijd.

197. In het droomenland.

In 't land der Droomen,
Hier ver vandaan,
Waar altijd bloemen
Te bloeien staan,

Daar zingt de vogel
Een keurig lied;
'T is daar wel Zomer,
Maar Winter niet.
Daar straalt de weide
Van zuiver goud;
Daar drupt het zilver
Door 't groene woud;
Daar draagt de wingerd
Een paarlenschat,
Of diamanten
In goud gevat.
Daar dwar'len vlinders
Nu op, dan neer!
Daar is 't nooit droevig,
Of somber weer.
Daar ruischt de vreugde
Van elken kant,...
O, 't is zoo prachtig
In 't Droomenland!
Daar zweven kindjes
In dart'le vlucht
Op zijden vleugels
Door 't blauw der lucht,
En zingen samen
Zoo lief en zoet,
Dat ieder schepsel
Wel luist'ren moet.
Maar toch, die kindjes
Zijn niet tevreên
En willen altijd
Maar naar beneên,
Omlaag naar de aarde,

Waar menschen zijn,
Wil dolgraag wezen
Elk kindekijn.
Zij zien daar rozen
In 't ver verschiet,
Maar och, de doornen
En zien ze niet.
Dan roepen ze allen:
‘Naar de aard'! Naar de aard!
'T is daar beneden
Eén rozengaard!’
Doch aan den uitgang
Van 't Droomenland,
Daar heeft een Engel
Een' struik geplant.
Geen enkel bloempje
Vindt men eraan,
Maar ieder blaadje
Bevat een' traan.
En als een kindje
Dat land verlaat,
En langs dat struikje
Naar d' uitgang gaat,
Dan geeft hem de Engel
Van 't Droomenland
Een blad met tranen
In ied're hand.
De beide vleugels,
Zoo zacht en teer,
Neemt bij dat struikje
Onze Engel weêr.
Zoo gaat het kindje;
Zoo komt het aan,

En 't groet de menschen
Slechts met een traan.

In 't land der Droomen
Wilde ik wel zijn.
En 'k zou graag wezen
Zoo'n kindekijn.
Dan juichte ik mede
In lach en lied....
Maar 'k zoek het telkens
En vind het niet.

198. Naar zee!

De schepen dansen op den vloed,
En Janmaat wuift eens met zijn' hoed
Vaarwel aan 't Vaderland.
De wimpel danst op 't windgezucht
En wiegelt in de blauwe lucht.
Hij wijst naar 't vreemde strand.

Naar 't vreemde land den steven heen,
Om 't land, dat aan de kim verdween
En wegduikt achter 't duin,
Te voeden met den eêlsten schat,
Die 't verre land zoo mild bevat,
Als oogst van Neêrlands tuin.

Naar zee! Naar zee! O, ware ik groot,
Ik nam dan dienst op onze vloot
En voer naar Oost en West.
Wie weet, werd maar goed opgepast,
Werd ik van armen varensgast
Nog Admiraal op 't lest.

Naar zee! Naar zee! O, daar is 't goed!
Te dobb'ren op den wilden vloed,
   Als uitkijk in den mast,
Als lichtmatroos of bootsmansmaat!
Dat zou mij lijken, kameraad!
   Dat is wat, dat mij past.

Naar zee! Naar zee! Het is bekend:
Het water is ons element,
   Wij drinken het voor wijn!
En daarom wil ik ook naar zee!
Hei, jonge maats, wie roept er mee:
   ‘Ik wil ook zeeman zijn!’

199. Lui Jantje.

De school ging uit en weltevreên
Liep ieder kind nu huiswaarts heen.

Maar luie Jan zat in een' hoek
Met lei, en grift, en rekenboek.

Hij huilde wel van haat en nijd,
Maar niet van droefheid of van spijt.

En werken? Neen, daar kwam niets van.
Nu, daarvoor was hij luie Jan.

Hij brak zijn grift; hij smeet zijn' lei,
En buiten klonk het: ‘Hopsa, hei!’

En buiten klonk het lied der vreugd
Van onze blijde en dart'le jeugd.

Maar luie Jan werd boos en dacht:
‘Ik maak geen' som al wordt het nacht!’

De schoolklok sloeg; ons volkjen kwam,
En als elkeen zijn' plaats weer nam,

Bleef booze Jan nog in zijn' hoek,
Met lei, en grift, en rekenboek.

De tijd vloog om; men werkte vlug,
Maar Jan bleef lui en even stug.

En toen men weer naar huis mocht gaan,
Ving onze maat met werk pas aan.

De klok sloeg vijf; de som was af;
Hij mocht naar huis! Maar och, wat straf!

Dat was nu eerst een droevig lot:
Hij vond den hond al in den pot.

Maar na dien tijd toont luie Jan,
Dat hij toch ook wel werken kan!

En gaat het werken eens niet graag,
Dan zegt terstond de grage maag:

‘'K blijf leêg, als gij uw' tijd verslijt!’
Dat helpt, en Jan werkt dan met vlijt.

200. Viooltjes.

Daar zijn in 't bosch viooltjes,
Viooltjes zijn in 't bosch;
Ze groeien onder struiken
En tusschen donzig mos.

Ze ontplooien hunne blaadjes,
Zoo liefelijk van kleur,
En door den heelen omtrek
Verspreiden zjj hun' geur

Daar zijn wel vele bloemen,
Veel' bloemen in den gaard;
Maar zie, voor mij blijft immer
'T viooltjen alles waard.

En daarom, 'k ga er plukken
In gaard of in het bosch,
En 'k zal een kransje vlechten,
Gezeten op het mos.

Eén kransje? Neen, één meer nog;
Voor Va één en voor Moe',
En kom ik die dan brengen,
Dan krijg 'k een kusje toe.

En over veertig jaren,
Geloof dat nu maar vrij,
Dan vlechten m i j n e kind'ren
Ook zulk een' krans voor mij.

201. Arme duifjes!

Twee duifjes woonden samen,
In 't rustig, eenzaam woud,
En zaten in het nestje
Van takjes opgebouwd.

Zij leefden stil en vredig;
Ze wisten van geen kwaad;
Ze voedden saâm haar' jongen
En zwoegden vroeg en laat.

Maar door de dreven zwierven
Twee booze knapen rond,
En de een keek in de hoogte,
Of hij geen nestje vond.

En de ander keek naar onder,
Of, tusschen kruid en gras,
Te midden van de ruigte,
Geen dier verborgen was.

En de eerste werd al spoedig
Het duiven-nest gewaar,
Zoo kunst'loos opgetrokken
Door 't aardig duivenpaar.

Ras klom hij in de takken
En smeet het nest terneer;
Toen hadden de arme duifjes
Geen kroost of woning meer.

De knapen gingen henen;
   Maar aan het fel verdriet
Der lieve, stille vogels
   Dacht een van beiden niet.

Thans aan den voet der linde,
   Waarin het nestje eens zat,
Daar lagen nu de jongen
   Verpletterd op het pad.

Toen klaagden beide duiven
   Zoo bitter droef te moê,
En 't klonk door 't groene loover:
   ‘Roekoe, roekoe, roekoe!’

En zoo er een de klanken
   Der duifjes had verstaan,
Dan had hij hooren klagen:
   ‘'T is met onz' vreugd gedaan!

‘Daar liggen onze kind'ren;
   Wij minden beiden teêr;
Nu hebben wij geen nestje
   En ook geen' kind'ren meer.

‘Nooit kirren ze ons eens tegen;
   Nooit roepen ze ons eens toe!
Wat is ons leven treurig;
   Roekoe, roekoe, roekoe!

‘Wij hebben wel de menschen
   Gerust hun' weg doen gaan,
En waarom wordt aan ons dan
   Die droefheid aangedaan?

‘Wat deden onze jongen
   Zoo hulp'loos nog en teer?
Ze waren pas in 't leven,
   Of lagen dood daar neêr!

‘Och, nu zijn wij van 't klagen
   Van 't angstig zuchten moê!
Wij hebben kroost noch woning!
   Roekoe, roekoe, roekoe!’

202. De nieuwe wilde-jager.

Tettretet, ik heb een' horen!
   'K blaas daarop zoo hard ik kan.
'K heb een' boog met zeven pijlen!
   Nu ben ik een jagersman!

Tettretet, ik ga uit jagen
   Op het veld en in het bosch!
'T gaat op hazen en konijnen,
   Ja, op wild gedierte los!

Tettretet, ik schiet op tijgers!
   Ginder staat een steenen paal,
En wat verder op nog zeven!
   Dat zijn leeuwen altemaal.

Tettretet, waar zijn mijn' honden?
   En waar is mijn jagersknecht?
Wacht, die steenen zijn mijn' brakken
   En die stok is Kees, de knecht.

Tettretet, die dikke linde,
   Is een bruine beer. Valt aan!
Ik zal met mijn' trouwe honden
   Alles op de vlucht doen gaan.

Tettretet, stil, nog wat anders;
   'K dacht om heel mijn' boog niet meer.
Rrrrt, daar gaat mijn eerste pijl af
   En drie leeuwen vallen neêr.

Tettretet, de beer gaat loopen,
   En de tijger neemt de vlucht,
Hoor, hoe klinkt dat vrees'lijk brullen,
   Onder 't loopen, door de lucht!

Tettretet, ik ben een jager,
   Altijd vroolijk, frank en vrij,
En mijn schot is altijd raak ook:
   Nimrod was een kind bij mij.

Tettretet, maar moest die Nimrod,
   Zoo als ik naar school toe gaan?
Of is hij zijn heele leven
   Maar op jagen uitgegaan?

Tettretet, wat domme kerel
   Was dan toch die groote man!
Neen, ik wil geen jager worden
   Voor ik heel goed lezen kan!

203. Dom, maar mooi.

Daar zat zij in haar' kop'ren kooi,
De groote kaketoe.
Zij poetste snavel, borst of kop
En streek haar' kuif eens even op
En at en dronk maar toe.

Het beest was helder als een brand,
Maar, grootsch ook, van belang!
Doch nimmer zong ze een lustig lied;
Zij kon maar fluiten, anders niet,
Dat was haar heel gezang.

De dagen volgden op elkaêr
En ieder leerde wat.
Maar zij bleef altijd zoo ze was,
Ze keek eens rond; ze floot eens pas,
Of streek haar' pluimen glad.

Zoo stierf zij nu voor twintig jaar
In hare kop'ren kooi.
Zij werd begraven, en de meid,
Die dat moest doen, heeft vast gezeid:
‘Wat was je dom, maar mooi!’

204. De heer verlaat u niet.

Hoe flonk'ren al de sterren
Aan 't reine hemelblauw!
Hoe tint'len hare stralen
Door 't nev'lig avondgrauw!

Hoe blikken ze uit den hoogen
Vertrouw'lijk op ons neer,
Als wachters in het duister,
Als boden van den Heer!

De bloem, door slaap bevangen,
Sluit zacht haar kelkje toe,
En 't vogeltje in het loover
Rust nu, van 't zingen moê.
En 't vriend'lijk stargewemel,
Dat rustig op ons staart,
Zendt zoo in diepe stilte,
Gods zegen neer op aard.

Ook, als wij rustig sluim'ren
In 't midden van den nacht,
Dan houden al die sterren,
Voor ons een' trouwe wacht.
En in het lichtgewiegel,
Dat door de nev'len schiet,
Trilt zachtkens: ‘Rust in vrede!
De Heer verlaat u niet!’

205. Oudejaar.

Een goed vriend gaat straks van ons heen
En nimmer keert hij weer!
En bracht hij rouw soms en geween,
Hij deed dat niet met opzet, neen,
Want hij beminde ons teer.

Hij was een bode van den Heer
   En deed naar Gods bevel;
Hier zond hij vreugd, daar droefheid neer;
Hier bracht hij aan, daar nam hij weêr;
   Maar wat hij deed, was wèl.

Hij zond op akker en in gaard
   Den zachten gloed der zon;
Hij drupte regen neêr op aard!
En heeft het zaadje trouw bewaard,
   Opdat het groeien kon.

Het zaadje ontkiemde tot een' plant,
   Bevracht met kostbaar graan!
Het vulde aan iedereen de hand,
En bracht een' zegen over 't land.
   Was dat niet wèl gedaan?

Den rijke gaf hij overvloed;
   Den arme spijs en drank!
Zoo werd het leven lief en zoet,
Zoo was 't ons allen daag'lijks goed.
   Wij hadden stof tot dank.

Gij kent dien goeden, lieven vrind
   Toch allen wel, nietwaar? -
Wel, gij, die ons zoo hebt bemind,
Gij vindt een vriend ook in het kind,
   Gezegend Oudejaar!

206. Visschers-Jantje.

I. Voor het inslapen.

‘Moeder, moeder, hoor den wind eens!
Zeg, is vader nog op zee?’ -
‘Kind, uw vader keert straks weder,
Dan omhelst hij u weer teeder!
Liev'ling, leg u rustig neder!
Sluit uwe oogjes! Slaap in vreê....’

‘Moeder, moeder, hoor den storm eens!
Zeg, is vader nog niet aan?’ -
‘Kind, uw vader zal wel komen!
Leer uw ongeduld betoomen!
Slaap gerust en ga maar droomen:
Ik zal straks eens kijken gaan....’

‘Moeder, moeder, hoor d' orkaan eens!
Ligt zijn' schuit nog niet op 't strand?’ -
‘Kind, gij moet mij met uw' vragen
Niet zoo onophoud'lijk plagen!
'K zal mij nu naar buiten wagen;
Moog'lijk is hij aangeland.’

II. Bij het ontwaken.

‘Moeder, moeder, 't weer is helder!
Mag ik nu naar vader gaan?’ -
‘Kind, waar zoudt ge uw' vader vinden?
Hij keert niet tot vrouw en vrinden,
Noch tot kind'ren, die hem minden:
Vader slaapt in d' oceaan....’

‘Moeder, moeder, daar ben 'k blij om,
Dat valt vader zeker mee!’ -
‘Kindlief, vader keert nooit weder;
Nooit meer kust hij u zoo teeder!
Hij zonk in de diepte neder;
Vader vond zijn graf in zee....’

‘Moeder, moeder, hoor eens even!
Waarom gaat gij in den rouw?’ -
‘Kind, ik kan niet vroolijk wezen,
Zooals ik dat was voor dezen!
Gij en zusje zijt nu weezen,
En, ik ben een' weduwvrouw!’

III. In moeders armen.

‘Moeder, moeder, hoor eens even!
Kom eens aan mijn bedje staan!’ -
‘Kind, wat wilt ge mij dan vragen?
Zult ge 't leed mij helpen dragen?
Och, een kind, zoo jong van dagen,
Is nog met geen leed begaan....’

‘Moeder, moeder, 'k wil wat zeggen,
Dat u vast weêr lachen doet!’ -
‘Nu, hier sta ik aan uw' sponde.
Heel thans, zoo gij kunt, mijn' wonde!
Lach niet, kind, uw lach is zonde!
Slechts uw' tranen doen mij goed....’

Jantje kon niet treurig wezen!
   Dat deed moeder vrees'lijk pijn! -
Maar met lachjes in zijne oogen,
Zeî hij, om haar' hals gevlogen:
‘Moeder moet haar' tranen drogen,
   Jantje zal dan vader zijn!’ -

207. Weldadigheid.

Weldadigheid,
   Wat geeft ge een zoet genot
Aan iedereen,
   Die deelt in 's naasten lot!
Wie u betracht,
   Dien schenkt gij vreugd en vreê.
En van omhoog
   Deelt God Zijn' zegen meê.

Wiens harte klopt
   Van innig medelij,
Is rijk en groot,
   Hoe arm of klein hij zij.
Want, wie met vreugd
   Den arme hulpe biedt,
Die leent den Heer,
   Die 't uit Zijn' hemel ziet.

208. Mietje en hare kat.

De kleine Mie
Had op haar' knie
Een' groote, grauwe kat.
Zij had pleizier
Als 't mollig dier
Zoo lief te spinnen zat.

Ze riep: ‘Hoezee!’
En danste ermeê
De kamer op en neer,
En riep maar luid:
‘O, kleine guit,
Dat doen we nog eens weer!’

En ongestoord
Ging dat zoo voort;
Ze hadden beiden schik.
Zij gaf haar toen
Een' fermen zoen
En poes gaf haar een' lik.

Maar in dat huis
Woonde ook een' muis, -
Een dikzak, - vrij en blij.
En deze riep
Nu zacht, ‘Piep-piep!
Poes, dans nu eens met mij!’

Maar poesje dacht:
‘Dat 's onverwacht

Een keurig middagmaal!’
   En, een-twee-drie,
   Van Mietjes knie
Sprong ze aanstonds in de zaal.

   Wat ging dat gauw!
   ‘Miauw, miauw!’
Ons muisje was niet meer.
   Maar Mietje sprak:
   ‘O, bullebak,
Ik dans met u nooit weer!’

209. Lieve lente.

Lieve Lente, wees gegroet
   Met uw' frissche geuren,
Met uw vriend'lijk, blij gelaat
   En uw' schoone kleuren.

Waait er niet een zoele wind
   Langs d' ontwaakten akker?
Kust geen gouden zonnestraal
   Al de bloempjes wakker?

Ruischt er niet een vroolijk lied
   Uit wel duizend kelen?
Ziet men 't kleine blaadje niet
   Met den lichtstraal spelen?

Ziet het oog op veld en wei'
   Niet een bont gewemel?
Stijgt geen vol en klaar geluid
   Op ten blauwen hemel?

Alles, alles heeft een' stem;
Heel Natuur aâmt vrede.
‘Lieve Lente, wees gegroet!’
Juich ik vroolijk mede.

210. Een paradijs.

De Lente kwam; de Meimaand kwam!
'T is leven wat men ziet!
De blijdschap spreekt uit bloem en blad
En klinkt ook uit ons lied.

Hoor, boven in de blauwe lucht,
Daar klinkt des leeuw'riks toon!
En 't windje, dat langs 't duinvlak strijkt,
Dat zingt: ‘Hoe schoon! Hoe schoon!’

Ja, alles, alles heeft een' stem,
Die iedereen vertelt:
‘Gods goedheid ligt in 't groenend bosch
En over 't geurig veld.’

Zing op, zing op dan, 't schoonste lied,
Den goeden God ter eer!
Komt, staam'len we allen, vol gevoel:
‘Wat zijt Gij groot, o Heer!

‘Het bloempje geurt; de vogel zingt
'T oud liedje op nieuwe wijs:
Het veld is nu één bloementuin,
Heel de aarde een Paradijs!’

t.o. 208

211. Op eene graszode.

Op een' graszode in de kooi
Zingt een leeuw'rik, even mooi,
Even heerlijk als daar boven,
Waar hij zich, met dart'le vlucht,
Opheft in de blauwe lucht.
Zou het beestje soms gelooven,
Dat zijn' kooi de hemel is,
En de zode een' weide, frisch,
Geurig,
Kleurig,
Zacht en fleurig,
Waarop onze kleine guit
Dartelt tusschen bloem en kruid?
Och, dan is het vroolijk beest
Zeker nooit recht vrij geweest.
Hoor, het klinkt in blij geschal:
‘Vrijheid, vrijheid bovenal!’
Dat 's een leven,
Boven in de lucht te zweven!
Daar te zien hoe veld en dreven,
Bosch en hei',
Hof en wei',
Vol en zoet,
Baden in den zonnegloed,
Die heel de aarde, vol van pracht,
Lief en zacht,
Tegenlacht.
Arme leeuw'rik in de kooi,
Buiten, buiten is het mooi!
Mocht ge dáár de zon zien blinken,
Mocht ge dáár den dauwdrop drinken,

O, hoe zou uw liedje klinken
In de maat,
Vroeg en laat,
Vrij
En blij,
Lief en teer,
God ter eer!
Arme leeuw'rik in de kooi,
Zingt ge uw lied reeds nu zoo mooi,
Hoe zal 't dan wel buiten zijn,
Vogelijn,
Als ge vrij en frank kunt zwieren,
En naar lust kunt tierelieren,
Buiten, buiten, waar de zon
Spiegelt in de frissche bron?
Buiten, waar het bloempje bloeit,
Buiten, waar het plantje groeit,
Waar het koeltjen, onvermoeid,
Met het wuivend koren stoeit,
Waar der bloemen zoete geur
Opstijgt uit de schoonste kleur?
'K weet, dat een gevangenman
Nooit zoo heerlijk zingen kan!
En daarom, o, leeuw'rik-mijn,
'K wil ook, dat gij vrij zult zijn!
'T deurtje is open, vlucht nu, vlucht,
Boven naar de blauwe lucht.
Vlieg nu!
Wieg u,
Kameraad,
Vroeg en laat
Op de vlucht
In de lucht,

Op de takjes, tusschen 't gras,
In het loover, bij den plas!
Leeuw'rik, zwier nu,
Tierelier nu,
Maar zorg, dat in geen geval,
'T vogelnet u lokken zal!

212. Bad in zee!

In zee, in zee, o, daar is 't goed,
Daar wordt men kloek en krachtig!
In zee, in zee, o, daar is 't mooi!
En zijn de golven machtig,
Wij rijzen op en plompen neer,
En buit'len weer,
Door 't stuivend schuim bedolven,
In 't midden van de golven!

In zee, in zee, o, daar is 't goed
Voor ied'ren flinken jongen.
In zee, in zee, o, nergens wordt
Zoo flink in 't rond gesprongen.
Wij beuken 't bruisend, koele nat,
Dat om ons spat,
En spart'len in de baren,
Alsof wij visschen waren.

In zee, in zee, komt makkers, komt!
'T ontbreekt u aan geen' vuisten,
Een zoon van 't Oude Nederland
Heeft altijd flinke knuisten!

De golfslag geeft ons altemaal
Een' arm van staal,
Om, moest de kans eens keeren,
Den vijand áf te weren.

213. In den oogst.

‘Boertje, boertje, wat een' drukte,
Blijf toch eens een weinig staan,
'T schijnt wel, of gij ons wilt zeggen:
Gauw, of ik krijg nooit gedaan!’

‘Ja, ik weet wel, op de velden
Is het thans een drukke tijd,
En ik weet ook aardig boertje,
Dat ge er 's morgens vroeg al zijt!

‘Maar te werken zonder rusten,
Ongestoord, hol over bol,
Altijd sjouwen, altijd zwoegen,
Dat houdt zelfs een paard niet vol.’

‘Hoor eens, jongen, als het oogst is
Speelt geen mensch hier voor meneer.
Om het voedzaam graan te krijgen,
Moeten handen in de weer.

En al worden wij ook moede,
Ieder werkt toch steeds met lust;
Want na de oogsttijd komt de winter,
En dan is 't een tijd van rust!

‘Jongen, leer van ons te werken
En te rusten op zijn' tijd,
Dan zult gij mij dankbaar wezen,
Als gij eens een grijsaard zijt!’

214. Al te hoog.

Boven, boven in de hoogte
Zweeft iets statig, langzaam voort.
Zie, nu is het gansch verdwenen
Waar het door de wolken boort.
Weer een stipje; - 't is weer heen.
'T is een luchtbal, naar ik meen!

Ja, een luchtbal zal het wezen,
Die daar rondzwerft, hoog en droog!
Nu eens onder grijze wolken,
Dan alweder, o, zoo hoog!
Kijk eens, mijn verstand staat stil;
Wie nu daarmeê reizen wil!

Neen, dan zit ik liever hier maar
Op mijn stoeltje of op den grond;
'K zou haast denken: 't is daar boven
Zeker ook wel ongezond!
En, zoo men eens viel, och mijn!
Wat een' duik'ling zou dat zijn!

Brrr, dat 's iets om van te beven!
Neen, ik ga vast nimmer meê!
Dan nog liever, nog veel liever
Met eene oude schuit op zee.
'T liefst van alles, hoor mij wel,
Ben ik bij mijn vreedzaam spel!

215. Geen bedelbrood!

Daar liep een kind op bloote voeten
Door wind en weer,
Met dunne, schier verscheurde kleeren
Maar op en neer.

En als zij iemand aan zag komen
Dan ging zij heen;
Want zij verstond de kunst van bed'len
Nog niet, o neen!

Gelukkig zag een' rijke vrouwe
Haar vriend'lijk aan,
En die heeft toen, ook zonder vragen,
Haar welgedaan.

Toen moest het meisje niet meer bed'len;
Ze werkte graag,
En dikwijls dacht ze: ‘Eene aalmoes vragen,
‘Dat is een' plaag!

‘'T verdiende brood smaakt haast zoo lekker,
Als marsepijn;
Maar bedelbrood, vergaârd in luiheid,
Moet bitter zijn!’

296. Wilt gij zilver?

Wilt gij zilver? Op de boomen
Ligt een rijke en schoone vracht,
Door Heer Winter, heel in stilte,
Dezen nacht hierheen gebracht.

Zie, hoe 't schittert in de stralen
Van het blinkend zonnelicht!
Goud de hemel, zilver de aarde:
Dat 's een schoon en rijk gezicht!

Wilt gij zilver? Komt dan allen!
'T ligt op boomen zonder tal!
Komt dan buitenshuis! Hier kosten
Goud en zilver niemendal!

O, wie nu eens rijk wil worden,
Blijv' niet bij de kachel staan!
'T zilver en het goud, die hier zijn,
Doen de harten opengaan.

En zij brengen dank en liefde
Voor den grooten, goeden God,
En ze geven meer dan schatten:
Opgeruimdheid en genot!

Grijpt het goud dan! Neemt het zilver!
Legt het in uw' hartjes neer,
En vol blijdschap zult ge juichen:
‘Wat ben ik nu rijk, o Heer!’

217. Tot u, o God!

Door de twijgen van 't geboomte
Heeft de Herfst een kleed gespreid,
Rijk aan kleuren, rijk aan vormen,
Rijk door lieve eenvoudigheid.

Door die mengeling van verven
In het stil en lieflijk woud,
Strikt de zon een kostb'ren keten
Van het allerfijnste goud.

Zelfs de nevel, droef en somber,
Waar hij ook te voorschijn treedt,
Strooit een overvloed van paarlen
Op het kleurig najaarskleed.

Voor- of najaar, zomer, winter,
Morgen, middag, avond, nacht,
Altijd is Natuur vol schoonheid,
Rijk aan verven, vol van pracht.

Of de Lente 't veld doet blozen,
Of de Zomer 't aardrijk tooit,
Of de Herfst met kleuren toovert,
Of de Winter zilver strooit,

Altijd is de Schepping heerlijk!
Altijd biedt zij ons genot!
Altijd voert zij 't vrome harte
Dankbaar tot U op, o God!

218. Kippentaal.

Onze kip heeft negen kuikens,
En die maken 't haar wat druk!
Telkens hoor ik de oude roepen
Aan haar' kleinen: tuk-tuk-tuk!

Nu eens is het om wat te eten,
   Dan als zij gevaren ziet;
En de kuikens hooren 't aanstonds.
   En verstaan? Dat weet ik niet.

‘Tuk-tuk-tuk’ klinkt in mijne ooren,
   Altijd eender, dat 's gewis;
Maar voor kuikens kan het wezen,
   Dat er wel verschil in is.

Ja, dat moet wel, want aan 't loopen,
   Zie ik duidelijk en klaar,
Of zij komen om wat te eten,
   Of voor naderend gevaar.

Daarom zal 't wel waarheid wezen,
   En geen sprookje of bloot verhaal,
Wat ik onlangs heb gelezen:
   ‘Kippen spreken kippentaal.’

219. De weer-profeet.

‘De muggen dansen op en neer;
Dat geeft dan morgen vast mooi weer,’
   Zoo profeteerde een man,
En zette daarbij een gezicht,
Zooals een man van veel gewicht
   Alleen maar zetten kan.

En, morgen kwam. Wat bracht het meê?
Het veld geleek een' bare zee;
   De regen stroomde neêr.
De weer-profeet liet zich niet zien;
Hij bleef in huis en gaf misschien
   De muggen schuld van 't weer.

220. Leêge en volle beurzen.

Een mensch kijkt voor een' winkelruit
Te-met soms beî zijne oogen uit;
Want wat daar zoo al is te zien,
Vertel ik in geen woord of tien.
Het kijken kost ons niemendal;
Maar 't wordt een minder goed geval,
Als, door dat voor een' ruit te staan,
De centen aan het dansen gaan;
Zij springen dan met veel gemak,
En eer men 't weet, ons uit den zak
Den winkel in, en wat een kruis,
Wij brengen dan vaak wat naar huis,
Wat geen van ons nu op dit pas
Juist nuttig of wel noodig was.
Gaan kijken, nu, dat is niet kwaad,
Maar altijd koopen, kameraad,
Gaf leêge beurzen, (wist ge dat?)
Juist, als men volle noodig had.

221. Niet als de vogels.

Daar buiten aan den keukenmuur
  Hing ik een mandje neer,
De musschen zagen 't pas, of zie,
  Ze waren in de weer.

Ze droegen pluis en strootjes aan;
  Het mandje werd haar nest.
En vroolijk piepten ze op den rand:
  ‘Zoo'n huisje lijkt ons best!’

Het musschen-vrouwtje legde toen
Heel vlug een eitje of wat,
En daarna zag ik, dat zij stil
Een' poos op de eitjes zat.

Maar na een dag of wat hoorde ik
In 't nestje een luid gepiep,
'T was 't jonge goedje, dat er zat
En luid om eten riep.

De musschen-man en musschen-vrouw
Zijn dad'lijk uitgegaan,
En brachten voor hun hong'rig kroost
Het lekkerst voedsel aan.

Drie dagen later keken ze al
Flink over 't nestje heen;
Ze hadden nooit het maagje vol,
En nooit genoeg naar 't scheen.

Onze oudjes hadden 't vrees'lijk druk.
Maar op een' zek'ren keer,
Bracht geen' der oudjes aan het kroost
Zulk lekker voedsel meer.

De musschen-moeder gaf hun les
In 't vliegen, en weldra
Vloog heel de kleine bende nu
Het musschen-vrouwtje na.

En waar wat goeds te bikken viel,
Streek onze bende neêr;
De musschen-moeder pikte, en 't kroost
Volgde ook dat voorbeeld weer.

En zoo was binnen korten tijd
   Het musschenkroost volleerd;
Ze vlogen van hunne Ouders weg
   En zijn nooit weergekeerd.

En de Ouden waren niets bedroefd
   En hebben niet getreurd.
Ze vlogen rond en piepten luid,
   Als ware er niets gebeurd.

Als wij eens deden, als het kroost
   Van 't musschenpaar! Ja, ziet,
'T zou leelijk staan; maar menschen doen
   Ook als de vogels niet.

222. Als marsepijn.

Wij vonden buiten bloemen;
   Ze groeiden langs het pad;
Ze groeiden in de weide;
Ze groeiden op de heide;
Wij plukten al die bloemen
   En hebben nu een' schat.

Wij maken nu wat ruikers
   En brengen die naar stad;
Wij gaan ze daar verkoopen,
En krijgen, zoo we hopen,
Voor al die mooie ruikers
   Al licht een' cent of wat.

Dan koopen wij een broodje!
Wat zal dat lekker zijn!
En als wij 't moeder geven,
Dan lacht zij zeker even
En zegt: ‘Dat kleine broodje
Smaakt mij als marsepijn!’

223. Eene simpele vraag.

Vuiler dier dan 't varken
Ken ik niet, dat 's waar!
'T wroet maar in de modder,
Vuil is 't hier en daar,

'T zal zich nooit eens wasschen;
'T wentelt maar in 't nat!
T' neemt alleen, als 't heet is,
Maar een modderbad.

Vriend'lijk is het nimmer;
'T knort en bromt, meer niet!
'T is een vuilpoets en een
Allemans-verdriet.

'T is zoo, lieve kind'ren,
Vuil en naar is 't zwijn!
Maar, hadt gij geene Ouders,
Wat zoudt gij dan zijn?

224. Tijd verslijt.

Wat een knol staat voor die slede!
Wat een kop en wat een staart!
'T is maar enkel vel en beenen!
Traag en ak'lig stapt het henen!
Hoor eens, zulk een sleeperspaard
Is al bitter weinig waard!

Nu, ik vind het ook niet prachtig,
Ook niet aardig, dat is waar.
Maar zijn we ook eens oud van jaren,
Wij zijn dan niet, die wij waren
In ons vroolijk kinderjaar;
Tijd verslijt, geloof dat maar!

225. Op een bovenhuis.

‘Al onder 't frissche lommerdak
Bij bloemen keurig fijn,
Die geuren en die kleuren, och,
Wie daar niet graag zou zijn?

‘'T is daar wel tienmaal beter, ja!
En ik roep luidkeels dit:
'T is wel een groote domoor vast,
Die toch in huis maar zit!’

Zoo sprak een rijkmans-buitenkind;
Maar hij vergat toch wat;
Hij dacht niet aan een bovenhuis
En al wie daarin zat.

Ja, menig stadskind zat ook graag
Daar vrij en blij op 't land;
Een' vuist te zetten, dat gaat best;
Maar toch niet zonder hand.

Die hand nu mist op 't bovenhuis
In stad zoo menig kind!
Is elk nu dom, die binnen zit?
Vraag ik u, rijkmans-kind?

226. Op het strand.

Op het strand is 't heerlijk spelen.
Gij denkt zeker en gewis,
Omdat daar, door 't luchtig windje,
Alles koel en heerlijk is.

Neen, dan zoudt gij u vergissen,
Als gij dat voor waar hieldt. Weet,
'T is des zomers op het strand soms,
Ook als 't waait, nog brandend heet.

Maar het is daar prettig spelen,
Wijl daar Jan en Alleman
Stoeien, dansen, springen, loopen,
Ja, zelfs putten graven kan.

Bergen maken wij en dalen,
Vestingen met gracht en wal,
Kerken, torens, huizen, kelders,
Schuren, ja, en wat niet al?

'T strand gelijkt soms na ons spelen
Slechts één groote warklomp, maar
'T water spoelt er even over
En - het is weer kant en klaar.

Speel zoo in den tuin eens, vrindje!
Ja, als niemand u daar ziet,
Maar in 't bijzijn van den tuinman
Of uwe Ouders, doet gij 't niet.

Maar aan 't strand kan ieder spelen,
Wat hem lust, daar is men vrij;
Ieder doet er, wat hij 't liefst doet,
Al stond daar de Koning bij.

Op, naar 't strand om vrij te spelen,
Wat men wil! Wie gaat er mee?
Menig kindje hoort het, zuchtend:
‘Ach, ik woon zoo ver van zee!’

227. Een zonnig plaatsje.

In de weide wil ik wezen!
Ik wil dart'len tusschen 't gras!
Ik wil rollen in de klaver.
'K wil mij spieg'len in den plas!
O, wie zulk een' weide ziet,
Wil eene and're speelplaats niet.

Ja, zoo klinkt het in den zomer,
Maar des winters zeker niet;
Dan is 't sneeuw en ijs en schraalheid,
Alles wat het oog daar ziet.

Dan zoekt ieder kind bedaard,
'T warmste plaatsjen aan den haard.

Ieder plekje heeft zijn' tijd zoo,
Doch het plekje in 't menschenhart,
Wordt gezocht bij hitte en koude.
Wordt gezocht in vreugde en smart.
'K hoop, dat ieder bij u, kind,
Daar een zonnig plaatsje vindt.

228. Om niet.

Hoort ge daar buiten
Het liefelijk fluiten?
Hoort ge dat zingen?
Ziet ge dat springen,
Hipp'lend,
Tripp'lend,
Nu hier en dan daar?
Hoort ge dien wildzang zoo onder mekaêr?
Daar zijn de zangers, die geven om niet
'T heerlijkste lied.
Hebt gij nog ooren?
Och, wil dan hooren!
Tracht eens den zin van hun lied te verstaan,
Licht heft ge dan ook een lied met hen aan.
Zingt dan,
Springt dan
Vrij en blij
Zooals zij!

Laat uw' tonen wijd en zijd
Klinken in den lentetijd
En geeft zoo uw schoonste lied,
God ter eer, den mensch om niet.

229. Zaaien en oogsten.

De boer strooit zaad in de aarde
   En wat hoopt hij ervan?
Hij wenscht eens na dat zaaien,
Dat hij veel graan mag maaien
   En vol-op oogsten kan.

Zoo strooit men in uw' hartjes,
   Mijn kind, het zaaizaad neer!
Och, mocht het daar ook bloeien,
En tot een' oogst daar groeien,
   God en den mensch ter eer!

230. Mijn paard en rijtuig.

Het is niet prettig als men zoo
      Een rijk man rijden ziet,
En onze leêge beurs luid roept:
      ‘Ge wilt, maar kunt dat niet!’
   Men rijdt dan zoo maar henen
   Op zijne apostelbeenen.

Maar komt een kreupel mensch voorbij,
      Die heel slecht loopen kan,
Dan kijkt gij eerst naar 't rijtuig, en
      Dan naar dien armen man,

En zegt: ‘Ik loop vrij henen
‘Op twee gezonde beenen!

‘Mijn rijtuig brengt mij overal,
Zelfs langs het smalste pad,
In 't dichtste bosch, op 't hoogste duin,
In 't drukste deel der stad.
'K dwaal overal vrij henen
Op twee gezonde beenen.

En wie mij nu beklagen gaat,
Dat ik niet rijden kan,
In 't prachtig rijtuig, zie, dien wijs
Ik dan m i j n rijtuig ân,
En 'k zeg: ‘Och vriend, ga henen!
‘Mijn paard en rijtuig, goede man,
Zijn twee gezonde beenen!’

231. Eene goede school.

De bijtjes vliegen af en aan,
En keeren eind'lijk zwaar belaân
Terug naar hare woning
En vullen die met honing.

Zoo wordt den heelen zomertijd,
Gewerkt met kracht, gespaard met vlijt;
Ze leven van 't gespaarde
Als 't wintert in de gaarde.

Gelooft gij wel, dat menig man
Van bijen nog wat leeren kan?
Och, kind, ga eens by tij-en
Naar 't schoolhuis van de bijen.

232. Wij wachten de warmte.

Hij is er weer! Hij is er weer!
De vriend'lijke ooievaar!
Het is alsof hij klepp'ren wil:
‘Houd nu maar met dat klagen stil!
Het voorjaar is weer daar!’

Dat is een pret! Dat is een pret!
Maar lieve vogel, zeg,
Als gij het voorjaar mededraagt
Op uwe vleug'len, waarom jaagt
Gij dan de sneeuw niet weg?

Ja, nog van nacht! Ja, nog van nacht!
Lag achter in de vaart
Een korstjen ijs, en 't jonge gras
Zag wit, alsof 't gesuikerd was.
En ieder zocht den haard.

Uw voorjaar is, uw voorjaar is
Nog lang geen zomer, hoor!
Maar dat is zeker, wat het doet,
Of 't sneeuwt of vriest, toch kort en goed,
Slaan wij er ons wel door.

En ooievaar, en ooievaar,
Na al die sneeuw, dat ijs,
Na al die buien stellen wij,
Is maar die koude tijd voorbij,
De warmte meer op prijs.

233. Hier zijn wij!

Ik heb haar gezien,
Prinses Willemien,
En weet ge wel wat ik toen dacht?
Nu wordt ze geprezen, gevleid en geëerd,
En is ze eenmaal groot, is 't licht ommegekeerd,
En wordt ze wellicht wel veracht.

Maar 'k dacht ook meteen:
Zoolang als er één
Prinses Willemien nog bemint,
Zal ik Haar vereeren, en 'k blijf Haar getrouw,
Als ze eenmaal in 't leven, gegroeid tot een' Vrouw,
Maar blijft wat ze nu is, als Kind!

En wordt zij zoo groot,
Er is dan geen nood,
Dat zij ongelukkig zal zijn;
Want wat nu nog jeugd heet, groeit ook met Haar meê,
En dreigen Haar rampen, het klinkt dan: ‘Hoezee!
Hier zijn wij, Prinses Willemijn!’

Wat macht er dan naakt,
Zij wordt dan bewaakt,
Door mannen nog wakker en vroed!
Groei op dan in vrede, Prinses Willemijn,
Hier zijn wij, als kind'ren, wij hopen te zijn
Eens mannen vol trouw en vol moed.

234. Verhoogd.

Dat was er een fortuintje,
Dat ik vandaag vernam,
Toen ik om negen uren
Op school mijn' plaats innam.

‘Mejongen,’ zeide meester
En keek mij lachend aan,
‘Ik kan u niet gebruiken
En gij moet hier vandaan!’

Ik zette 't op een huilen;
Want weet gij, wat ik dacht?
‘Och, och, nu word ik zeker
Naar lager klas gebracht!’

Maar meester zeî weer lachend:
‘Wat, hebt gij nu geen pret,
Daar gij met tranen alles
Hier onder water zet?’ -

‘Omdat ik nu verlaagd word
Huil ik,’ zoo sprak ik ras.
Maar meester zeî: ‘Loop jougen!
Gij gaat naar hooger' klas!’

Nu waren al mijn' tranen
Heel spoedig opgedroogd;
En ik riep vroolijk lachend:
‘Hoezee! ik ben verhoogd!’

Nu zit ik dan in de achtste
   Dat 's onze hoogste klas,
Maar daar komt dan zoo even
   Veel leeren eens vanpas.

Doch dat is niets; ik leer maar,
   En wat gij zeggen moogt,
Ik juich van ganscher harte:
   ‘Hoezee! Ik ben verhoogd!’

235. Een groot spook.

Ik ken een spook, een ak'lig spook,
   Een spook om voor te vreezen,
Een spook, waarvoor men overdag
   Het meest dient bang te wezen.
Het sloft traag op zijn' beenen voort;
Het spreekt heel langzaam, woord voor woord,
'T is moê van 't niets doen en 't verslijt
Met droom'rig rondzien al den tijd.
   Zegt, zoudt gij soms niet weten
   Hoe 't spooksel wel mag heeten?

En zoo gij 't soms niet weten mocht,
   Wil ik het wel vertellen.
Dat spook heet LUIHEID, en het komt
   Den mensch bij dag meest kwellen.
Maar zoo het hier komt, spring dan op
En geef dat wangedrocht een' schop,
Of pak het stevig bij zijn' kraag
En geef het eens een flink pak slaag,
   Dan maakt het lange beenen
   En 't spooksel is verdwenen.

236. Glijbaantje.

Wat is het mooi! Wat is het glad!
Wat is 't een heerlijk baantje!
De dag is voor de pret te kort!
Dus glijden wij, als 't avond wordt,
Nog wat bij 't lichte maantje.

En wat een' baan! Hoe lang en breed!
Vier kunnen naast elkander!
Komt, jongens, komt! Wie glijdt er mee?
Van beide kanten telkens twee!
En nooit raakt de een den ander.

Hoe kunnen er toch menschen zijn,
Die nu van koude beven?
O, als het aan ons allen lag,
Dan zou de meester elken dag
Een ‘uurtje vroeger’ geven.

Wel, glijdt maar, jongens, dat het gaat,
Als van een leien dakje!
Maar schoen- en klompenmaker gaan
Aan 't lachen, zien zij 't baantjen aan,
Want, dat brengt geld in 't zakje.

237. Sinterklaas met regen.

‘Wel, oude man, wel, goede man,
Wat zijt ge een rare Sint!
Dat brengt ons nu al dagen lang
Maar regen, mist of wind. -

Des avonds uitgaan? Niets ervan.
Moe' zegt: ‘Het is te nat!’
En Vader bromt: ‘De heele straat
“Lijkt wel een modderbad!”
Och, Sinterklaas, hoe kunt ge toch
Zoo raar en nukkig zijn?
Waarom geeft gij geen' droge straat
Met vorst of maneschijn?
Wel stopt ge alle winkels vol!
Ze zijn zoo vol als mut;
Het ligt te koop voor oud en jong,
Maar 't meest voor 't kleine grut.
En zie, dat “grut” houdt gij in huis,
Of jaagt het vroeg naar bed!
Nu Sinterklaas, dat vind ik naar!
Ik dank u voor de pret!’ -
Zoo bromde en knorde een kleine man;
Maar na een' dag of wat,
Riep hij bij schoenen vol: ‘Och, och,
Wat lieve man is dat!’

238. Dubbel lekker.

Ik heb een' sinaas-appel,
Een' appel, groot en fijn!
Dat zal een sappig beetje,
Een heerlijk hapje zijn!

'K zal hem voorzichtig schillen;
Want berst het dunne vlies,
Dan drupt er heerlijk sap uit,
En dat is groot verlies.

En als hij dan geschild is,
   Is alles dan voor mij?
Neen, ik zal eerlijk deelen.
   Ik maak ze thuis ook blij.

Eén vierdepart voor Vader,
   Eén vierdepart voor Moe',
Eén voor mijn kleine Zusje,
   En één komt mij dan toe.

Een heele alleen smaakt heerlijk;
   Maar 'k heb het ook niet mis,
Dat die gedeelde bommerd,
   Ook dubbel lekker is.

239. Een echte weldoener.

Een knaapje liep te bed'len;
   Hij vroeg een stukje brood.
Hij deed het niet uit luiheid,
   Maar wel uit grooten nood.

Zijn' Moeder was eene arme,
   Een' zwakke, zieke vrouw,
Gekleed sinds een paar maanden
   In 't zwarte kleed van rouw.

Zij was eene arme weduw,
   En werken kon zij niet,
Omdat haar nu al maanden
   De koorts maar niet verliet.

En niemand kwam haar helpen.
Toen zeí ze: ‘Lieve Piet,
‘Gij moet uw brood gaan bed'len,
Want Moeder heeft het niet!’

Piet liep toen stil de straat op;
Maar 't bed'len ging slecht af.
Geen mensch, die hem eene aalmoes,
Of maar wat te eten gaf.

Dat zag een jong matroosje,
Die kwam zoo pas uit zee,
En zeî: ‘Wel, mag're sprinkhaan,
Ge lijdt gebrek voor twee!

‘Waarom loopt gij te bed'len?
Hebt gij geen' Vader dan,
Die ergens in de stad hier
Voor u wat werken kan?’

‘Ach,’ zuchtte Piet, ‘mijn Vader
‘Is al twee maanden dood,
En Moeder kan niet werken.
Ze is ziek en heeft geen brood!’

‘Ei, ei, is 't zoo gelegen!’
Sprak ons matroosje toen,
‘Dan weet ik wel, mijn jongen,
Wat gij nu eens moet doen.

‘Ge brengt me naar uw' woning
Wie weet of ik daar dan
U en uw' zieke Moeder
Geene uitkomst brengen kan!’

Piet bracht hem nu bij Moeder,
   En toen 't matroosje zag,
Wat daar te zien was, trok hij
   Zijn' geldbeurs voor den dag.

‘Hier,’ zeî hij, ‘neem maar alles!
   'T is niet te veel voor twee!
Ik heb dat geld niet noodig;
   Want ik ga weer naar zee!’

En toen hij dat gezegd had,
   Wierp hij zijn' geldbeurs neer
En 't ‘Dank je!’ van ons tweetal
   Vernam hij al niet meer!

Hij liep vlug heen. Piet knielde
   Toen bij het ziekbed neer,
En zeî: ‘Geef Gij dien zeeman
   Uw' zegen, Lieve Heer!’

240. Een goede wensch.

Het blijft maar winter, ied'ren dag,
   En 't vriest maar altijd door.
Wij hebben vol-op brand in huis
En eten ook, dus 't is geen kruis
Voor ons, maar voor den armen man,
Die werken wil en 't nu niet kan,
   Is 't lang geen pretje, hoor!

Daar wordt veel armoê nu geleên,
   En menig werkman wil,

Al is de nood ook nog zoo groot,
Niet leven van gebedeld brood.
Zijn zomer-spaarpot is schoon leêg;
Maar nijpt de winter ook terdeeg,
   Hij zwijgt zijne armoê stil.

En toch, houdt lang de winter aan,
   Dan moet de brave man,
Al doet het hem ook groot verdriet,
Wel bed'len of hij wil of niet!
Dat vind ik jammer, en ik wensch
Dus voorjaarsweer, opdat elk mensch
   Zijn brood *verdienen* kan.

241. Op schaatsen.

Als ik maar schaatsen rijden kan,
Dan ben ik er gelukkig ân
   En heb ik dol-veel pret!
Dan ga ik 's avonds loom en moê
Tevreden naar mijn huis, en doe,
   Doorwarm, mijn' kleeren uit
      En 'k sluit
Mijn' luiken en mijn' huisdeur toe
   En ik ga gauw naar bed.
      Maar,
      Waar
   Is 't ook, dat menig man
Niet zoo vol-op genieten kan.
   Niet ieder heeft als ik
      Zoo'n schik,

Zoo'n winterpak,
Zoo'n vriend'lijk dak,
De wangen bol,
En 't buikje vol,
En als ik dat niet alles had,
Wel, vriend, ik zou zoo meenen, dat
Geene ijsbaan mij dan redden zoude
Van honger en van groote koude,
'K had stellig minder praats en
Ook minder pret op schaatsen.

242. Het kikkervolk.

‘Professors zijn de kikkers niet!’
Nu ja, dat 's gauw gezeid,
Maar om professor ook te zijn,
Dat is geen' malligheid.

Doch menigeen noemt zich heel knap,
En geeft zich, glad verkeerd,
Zooals dat een professor mag,
Den naam van ‘hooggeleerd’.

En moet hij spreken, och, dan zegt
Soms één onnoozel woord,
Dat onze knappe wijsgeer tot
Het kikkervolk behoort.

243. Te voet.

Als ik op mijne stelten sta,
Dan ben ik niet meer kleen;
'K steek boven alles uit, en 'k zie
Ook over alles heen.

Maar stap ik maar één keertje mis,
Dan doe ik ook een' val,
En ik ben tusschen dwergen dan
Zelfs nog het kleinst van al.

Op stelten loopen, nu, dat is
Een' enk'len keer wel goed;
Maar, als ik waarlijk groot mag zijn,
Dan ben ik liefst te voet.

244. Honden-verstand.

Mijn hondjen is kunstig.
Het kan, 'k weet niet wat!
Zoo ik het vertelde,
Ge zeidet vast, dat
Gij niet kondt gelooven,
Dat zooveel daar boven
In 't hondenhoofd zat.

En toch is het waarheid;
Maar 'k bloos er om, want
Ik weet nog niet veel en
'K ben niet bij de hand.
En 'k houd toch voor waar, dit:
Dat meer in mijn hoofd zit
Dan honden-verstand.

245. Op klompen.

‘Op klompen, bah, dat is geen' dracht!
'K heb veel te mooie kleeren!
Ze zijn alleen voor boeren goed;
Maar niet voor jongeheeren.
Ik heb gepoetste laarzen aan
Om uit te gaan;
Maar, ziet ge, klompen laat ik staan.’

Zoo sprak eens op een' najaarsdag
Een rijke heeren-jongen,
En met gepoetste laarsjes aan
Kwam hij daar aangesprongen.
Hij woonde buiten, en tevreên
Liep hij alleen
Door plassen en door modder heen.

De boeren-jongens hadden schik
In 't neuswijs rijkmans-zoontje;
Ze dachten: ‘Bij die Deftigheid
Komt boontjen om zijn loontje.’
En wat men nu den and'ren dag
Al hoorde of zag?
Wel, dat hij ziek te bedde lag.

Gelukkig was hij gauw hersteld
En kwam hij spoedig deelen
In echte boeren-jongens pret,
En boeren-jongens spelen.
En vrij kon hij zijn' gang nu gaan,
Want zie, voortaan
Kwam onze maat op klompen aan.

246. Rozen op de wang.

'T is helder weer,
Maar ik heb koû;
Wat of ik nu
Toch spelen zou?
Want altijd bij
De kachel staan,
Dat gaat nu toch
Geheel niet aan.
De sneeuw is weg
En 't ijs is heen;
De wind blaast uit
Het noord alleen.
Droog is de weg;
Droog is de straat!
Wat moet ik doen?
Wist ik maar raad!
Maar stil toch eens,
'K bedenk daar wat:
Als ik nu eens
Geen' hoepel had,
Dan zeide ik licht:
‘Och, Vader, och,
Geef mij terstond
Een' hoepel toch!’
Maar 'k moet die vraag
Niet doen, wel neen!
Ik ben zoo rijk
En 'k heb er een!
Hier is hij al
En nu op straat!

'K ga hoep'len, hoor,
Dat 's uitgepraat.
Doe ik dat flink,
'K heb geen berouw;
Want warmte komt
Dan wel voor kou'.
En doe ik dat
Niet al te lang,
'K heb rozen dan
Ook op de wang.

247. Te paard.

Mijn buurman is een huurkoetsier,
   En komt nu de avond aan,
Dan is voor al de paarden ook
   Het daag'lijksch werk gedaan,
En mogen ze, als het zomer is,
   Ook naar de weide gaan.

Dan sta ik wel eens bij de deur,
   En als de knecht mij ziet,
Dan zegt hij wel eens, - wat een pret, -
   ‘Zeg, rijdt ge mede, Piet?
Of blijft ge nu maar bij den stal
   En doet ge 't liever niet?’

Moe' kent den knecht heel goed, en weet,
   Dat hij goed op mij past;
Ik mag dus meê van haar, en hij
   Tilt me op het paard al vast,
En fluistert lachend aan mijn oor:
   ‘Daar hadt gij op gevlast!’

Hij springt nu achter mij op 't paard
   En 't gaat dan: hop-hop-hop!
Eerst in een drafjen en op 't lest
   Zelfs flink in een galop!
En als ik dan zoo rijden mag
   Kan 'k mijn geluk niet op!

248. Onder den appelboom.

De boom is vol geladen nu
   Met appels schoon en groot,
Ze zijn door 't zonnelicht gekleurd
   Aan d' eenen kant hoogrood.

Wij staan er bij en kijken saâm
   Naar boven, maar dat geeft
Niet veel, als onze grage mond
   Niet wat te smullen heeft.

Daar komt de boer en roept ons toe:
   ‘Nu, jongens, schudt maar goed!’
Gij vat wel, dat de goede man
   'T niet tweemaal zeggen moet.

Wij gaan aan 't schudden en in 't gras
   Valt menige appel neer.
‘Ho,’ roept de boer, ‘dat is genoeg
   Geschud voor dezen keer!

‘Wat afviel, steekt dat in den zak
   En smult er heerlijk van!
Maar, vriendjes, denkt bij 't smullen ook
   Aan onzen Appelman.

‘Wie al te veel van de appels eet.
Met dien wordt 't slecht gesteld,
En is hij ziek ervan, dan komt
Onze Appelman om 't geld!’

Wij dankten 't boertje voor zijn' raad.
En wat toen ieder deê?
Wel, elkeen at zijne appels op,
Maar, - was er zuinig meê!

249. Zomernacht.

Alles sluimert: alles rust,
Door de maan in slaap gekust,
En het koeltje ruischt alleen
Zuchtend door 't gebladert heen.
Vrede heerscht in heel natuur
In het zomer-nachtlijk uur,
En die stilte maakt alom
Alles tot een Heiligdom,
Tot een' Kerk, waar niemand spreekt,
Waar zelfs 't zachtst geluid ontbreekt.
Maar hoe stom Natuur ook zij,
In dit uur gevoelen wij,
Meer nog dan bij zonneschijn,
Och, hoe zwak en klein wij zijn!
En dat zwijgen heeft een' stem,
Die ons lieflijk spreekt van Hem,
Die van Zijnen hemel-hoog
Neêrziet met een Alziend oog

In 't Heelal, waarvan gewis
De aarde maar een stipjen is.
En die stemme spreekt zoo zoet,
Dat ons hart wel zeggen moet:
‘Heer, hoe zwak en klein zijn wij!
God, hoe goed en groot zijt Gij!’

250. In het bosch.

Onder 't lommer van de boomen
Speel ik, als het zonlicht brandt,
Midden op den dag nog vroolijk
In een' hoop met helder zand.

'K maak daar kerken, huizen, grachten,
Vestingen met muur en wal,
Die ik met mijn' kameraadjes
Aanstonds bombardeeren zal.

En is alles dan een bouwval,
Dan staat na een uur of wat,
Op de plaats der oude vesting
Weder eene nieuwe stad.

Hoe wij na dat harde sjouwen
Er dan uitzien, 't is te raân:
Goed om bij een' boer te komen,
Niet om naar een bal te gaan.

Maar, het is de vraag, zegt Vader,
Wat is beter *boer* of *bal?*
'K wed, dat ieder hierop 't antwoord
Heel gemak'lijk geven zal.

Daarom, jongens, daarom, meisjes,
Gaat er zomers vrij op los!
Jaagt het stads-wit van uw' wangen!
Haalt het boeren-rood in 't bosch!

251. Verlaten gestorven.

Eens vlogen op een' morgen
Twee vogels 't nestjen uit,
Ze gingen zich vermeien
In 't frisch bedauwde kruid.

Het viertal jongen sliep nog,
En 't zorgvol vog'lenpaar
Genoot van 't poosje vrijheid
Eens vroolijk met elkaêr.

Doch onder 't lustig tripp'len
Zag geen, dat in het gras,
Te midden van de struiken,
Een knaap verborgen was.

Die had daar in zijn' handen
Een jongens jachtgeweer,
En hiermeê schoot de wreedaard
De beide vogels neer.

De bengel zeide lachend:
‘Dat was een prachtig schot!’
Maar dacht niet aan de jongen
En aan hun treurig lot.

Die beestjes rekten hong'rig
De kale halsjes uit;
Maar geen der Oudjes keerde
Op 't piepen, droef en luid.

In 't westen zonk de zonne
In 't bed van 't avondrood.....
En in het nestje lagen
Vier jonge vogels dood.

Ze stierven heel verlaten
Een dood zoo wreed en fel.....
Wist dat de knappe jager,
De booze jongen wel?

252. Het torenhaantje.

Het haantje van den toren draait,
Het keert en zwaait
Naar alle kanten heen,
Zooals de wind dat naar een' gril
Maar hebben wil,
En 't weigert nooit, och neen!
'T wijst oost of west, 't wijst zuid of noord,
Het spreekt geen woord
En draait maar voort.
Dat ding is zeer inschik'lijk, maar
Het is toch waar,
Dat ik er voor bedanken zou,
Als iemand mij maar dwingen wou

Zijn' zin te doen.
'K zou zeggen: ‘Man,
‘Dat is nu iets, dat ik niet kan!
Ik heb toch ook een' eigen wil,
Dus, houd u stil,
En wilt ge nu eens doen met eer,
Doe dan mijn' zin ook voor een keer.
Als 't al van één kant komen moet,
Dan gaat het stellig nimmer goed.’
Zoo zou ik spreken onbevreesd,
Als Jan Kordaat, en niet als 't beest,
Dat boven op den toren staat,
En als een kind,
Door Meester Wind
Zich daag'lijks ringelooren laat.
'K zou zeggen, - maar,
Dat is ook waar,
'K bedenk juist daar
'T zou leelijk staan,
Als door mij niets werd meer gedaan
Dan door een' kop'ren torenhaan.

253. Ganzen en.....?

Ganzen zijn toch domme dieren.
'T is bij haar dag in dag uit,
Koekoek één deun, één geluid,
Gi-ga-gak,
Kwi-kwa-kwak!
'T is maar één en 't zelfde lied,
En wat anders hoort men niet!

Ganzen zijn vast domme dieren;
Maar zoo ik eens zoek, ik vind
Dan voorzeker menig kind,
Dat maar praat
Vroeg en laat,
En, als allemans-verdriet,
Domme dingen doet, meer niet!

254. Naar de ommerschans.

‘Een aschman worden wil ik niet
En ook geen sjouwerman,
Ik weet niet hoe een jongen ooit
Zoo iets nog worden kan.

Ik wil geen baggerman ook zijn
En pluimgraaf evenmin,
Die baantjes zijn mij veel te vuil
En heel niet naar mijn zin.

Ik wil geen werkmanspak aan 't lijf;
Ik wil geen' ruwe hand;
Als ik wat worden moet, dan is 't
Iets in den heeren-stand.’

Zoo sprak eens Hans, een burgerknaap,
En zette toen een' borst,
Alsof hij wel een zoontje was
Van een baron of vorst.

En Hans groeide op, en Hans werd groot;
Hij hield een' schoone hand,
Maar die was lui, en in het hoofd
Zat voor geen grein verstand.

Geen werkmans-pak had hij aan 't lijf,
Maar wel een schooiers-pij,
En menig baggerman ging hem
Met fieren blik voorbij.

Zoo kwam een jaar, zoo ging een jaar
En toen kwam onze Hans,
Als bed'laar niet in 't armhuis eens,
Hij ging naar de Ommerschans.

255. Uitvliegen.

In een lief en aardig nestje
Lagen eens vier jongen neer,
En de vader en de moeder
Vlogen daag'lijks heen en weer,
Heerlijk, kost'lijk voedsel brengen
Aan de kleinen, zwak en teer.

Maar het kleine grut werd grooter;
'T kreeg een veeren-pakjen aan,
En zij leerden dra op 't kantje
Van hun aardig nestje staan,
Ja, de moeder liet hen dáárna
Langzaam aan het vliegen gaan.

Zelf leerde ieder 't kostje zoeken
En dat ging al wonderbest.
Maar als zij van al dat werken,
Al dat zoeken, op het lest
Moê geworden waren, keerden
Zij terug naar 't oude nest.

Nu ligt daar het nestje ledig
   En verlaten, zoo ge ziet.
Uitgevlogen is het goedje
   En licht zingen ze in hun lied.
Ver van hier en onder vreemden:
   ‘Blijf bij Moeders pappot niet!’

256. Onder het blauwe dak.

Als 't winter is, dan is 't in huis
   En onder 't pannendak
Wel uit te houden, en ik blijf
   Dan binnen met gemak.

Maar komt het voorjaar in het land
   Met zoeten zonneschijn,
Dan is 't niet alles voor een mensch
   Om nog in huis te zijn.

En 's zomers, als geheel natuur
   Daar prijkt in al haar' pracht,
Als alles geurt en kleurt en bloeit,
   En alles, alles lacht,

Dan roept de heele vogelschaar,
   Die springt van tak op tak:
‘Verlaat nu toch het muffe huis,
   Kom onder 't blauwe dak!’

257. Hoe heet hij?

Mijn haan is toch een wonderdier,
   Een wonderdier is hij;
Komt het op ruzie-maken aan,
   Hij is er daad'lijk bij.
Ja, onze baas vecht nu en dan
Zóó lang totdat hij niet meer kan.

Maar hebben zijne kippen nu
   Eens ruzie met mekaêr,
Dan jaagt hij onze vechters dra
   De een hier en de and're daar.
En als men hem daar zoo ziet staan,
Zou men hem noemen: vrede-haan.

Mijn haan is dus een wonderdier;
   Maar wat is dan neef Jan,
Die thuis met eigen broêr en zus
   Geen' vrede houden kan?
Bij and'ren is hij lief en zoet.
Zeg op, hoe hij wel heeten moet!

258. In de maak.

   De straat was nat;
   De straat was glad;
Ik liep wat wild daar heen,
   En och, ik zag
   Niet wat er lag,
'K gleed uit en - brak mijn been.

Nu lig ik hier
Een week of vier,
Nog moeten twee er bij,
En ik ben dan,
Zoo goed als 't kan,
Voor 't eerst van liggen vrij.

En 't loopen zal
In elk geval
Nog zeer gebrekkig gaan.
Maar, wat geluk,
Va' heeft mijn' kruk
Al in de maak gedaan.

Dat 's goed, niet waar?
Doch 'k zeg toch maar,
Ja, 'k zeg het weenend vaak:
‘Neen, 'k ben niet blij!
Was maar voor mij
Wat anders in de maak.’

259. In het beestenspel.

In 't beestenspel zijn wilde dieren
Goed opgesloten in een' kooi,
En als ik die eens mag gaan kijken,
Dan vind ik ze allen zeker mooi.

Maar als ik binnenkom, dan kijk ik
Eens even in het rond, of 'k wel
Gerust kan zijn, dat ik niet daad'lijk
Verscheurd word in dat beestenspel.

‘O, heb geen' vrees er voor,’ zegt Vader,
‘Er is daar binnen geen gevaar!’
Nu ga ik ook gerust naar binnen.
Wat Vader zegt is altijd waar!

260. Meikevertjes.

Mooie diertjes zijn het
En wie zegt: ‘Misschien!’
Heeft nog nooit zoo'n diertje
Van nabij gezien.

Echte roovers zijn het,
En wie zegt: ‘Misschien!’
Heeft nog nooit die roovers
Aan het werk gezien.

Mooi zijn en toch schaad'lijk,
Hoor eens, kleine man,
'K hoop maar, dat men van u
Dat nooit zeggen kan.

261. Lest-best.

‘'T begin is moeilijk,’ zegt men vaak.
Ik houd dat ook voor waar,
Doch, als de wil maar goed is, komt
Het moeilijkst werk ook klaar.
En is het eenmaal dan geschied
Licht zegt ge dan,
Mijn kleine man:
‘Het was nu toch zoo moeilijk niet!’

En gaat men met dat werk maar voort,
Wat men dan 't laatste doet,
Is beter dan het eerste was,
Ja, 't is zelfs meer dan goed.
En kijkt men nu zijn werk eens aan,
Dan zegt men vast:
‘'K heb opgepast,
En 't laatste is ook het best gedaan.’

Mijn' lieve meid, mijn beste knaap,
Gij gaat met blijden zin,
Met goeden moed en vasten wil
Weldra het leven in!
Doet zeer veel goeds; maar wat ge op 't lest
Het laatste doet,
Het zij zoo goed,
Dat ieder zeggen kan: ‘Lest-best!’

262. Met de kippetjes.

Met de kippetjes naar bed
En dan met haar op te staan,
Zou dat moog'lijk jong en oud,
Klein en groot niet aardig staan?
Zie, ik denk zoo, wie dat doet,
Zeggen zal: ‘'T bevalt my goed.’

Maar des winters, vóór vier uur
Zijn de kippen al op 't roest!
Dat is mij wat al te vroeg!
Als ik dan gaan slapen moest,
Maakte ik, hebt ge 't wel bedacht?
Toch wat al te langen nacht!

Met de kippetjes naar bed
   En dan met haar op te staan,
Nu, dat is voor vogels goed,
   Doch 't gaat niet voor menschen aan.
'T ging des zomers maar alleen,
Doch des winters ook? Wel neen!

263. Groot bal met muziek.

Des avonds in den zomer
   Dan dansen, met mooi weer,
De muggen, vroolijk brommend,
   Wat lustig op en neer.

Ze dansen vast een' polka,
   En maken vrij en blij,
Zoo door elkander springend,
   Heel mooi muziek er bij.

Ik zie dat dansen gaarne,
   Want na dat vroolijk bal
Hoop ik, dat morgen 't weder
   Ook zonnig wezen zal.

264. Met den bokkenwagen.

Wie rijdt er mee? Wie rijdt er mee?
   In mijnen bokkenwagen,
Die sterk en stevig is gebouwd,
En om te rijden goed vertrouwd,
   En heel wat vracht kan dragen,
Is plaats genoeg voor meer dan twee.

Mijn bok is een gewillig dier,
Hij weet ook van geen' nukken!
Wie rijdt er mee? Stap in dan maar!
Niet bang zijn! Er is geen gevaar
Voor vreeslijke ongelukken!
Stap in! Stap in! 'K heb plaats voor vier!

265. Geen honger meer.

Daar liep een vos
Door 't groote bosch,
En onze maat
Wist van den honger heel geen raad.

De slimmerd was
Dus op dit pas
Belust naar buit,
En telkens keek hij daarnaar uit.

Maar hoe hij keek,
De dag verstreek;
Hij zocht, maar vond
Geen hapje voor zijn' gragen mond.

Toen zei hij: ‘Wacht,
‘Ik ga van nacht
Naar 't kippenhok
Daar zit voor mij wel wat op stok.’

Maar onze vos
Zag in het bosch
Volstrekt niet wat
De boer had neêrgelegd op 't pad.

De boer ging heen;
De nacht verscheen;
Nu lagen daar
Zes groote klemmen bij elkaêr.

De dief kwam aan
Bij 't licht der maan;
En wat verdriet
Voor hem, de klemmen zag hij niet.

Nu nog één stap!
Hu, knap-knip-knap!
Het was te laat,
Gevangen was de kameraad.

Hij schreeuwde moord
En brand. Dat hoort
Ons boertjen aan.
En wat heeft die toen wel gedaan?

Bij 't kippenhok,
Daar stond een stok
Verbazend dik
Dien neemt de boer, en slaat, wat schrik,

Den vos morsdood.
Uit was diens nood.
Hij lag daar neer.
De dief had nu geen' honger meer.

t.o. 258

266. Wat de luiaard niet kent.

Alle dagen werken.
Werken dat men zweet,
Maakt dat men zijn' bot'ram
Steeds met blijdschap eet.

Alle dagen lui'ren,
'T geeft niets dan verdriet,
En het lekkerst maaltje
Smaakt den luiaard niet.

Heel den dag flink werken,
Werken flink en goed,
Maakt zelfs op een' stroozak
Nog de ruste zoet.

Lui zijn heel zijn leven,
Och, dat geeft geen' pret!
'T houdt den mensch 's nachts wakker
Zelfs op 't donzen-bed.

Werken is geen' schande,
Werken baart slechts vreugd!
Werken strekt ten zegen:
Ouderdom en jeugd.

Lui'ren geeft slechts rampen,
Kommer en verdriet!
Ware vreugd van 't leven
Kent de luiaard niet.

267. Van zessen klaar.

De duinen op, de duinen af,
Dat is nog eens een pret!
Wie overdag dat heeft gedaan,
Wil 's avonds graag naar bed.

Het bosch maar in, het bosch maar uit,
Dat 's eerst een prettig spel!
Wie dat gedaan heeft, nu, die lust
De dikste bot'ram wel.

Het pad maar op, het pad maar neer,
Wij spelen vange-man!
Wie hier niet bang voor is, die krijgt
Er roode wangen van.

Het huis is goed; het huis is lief;
Het huis is prettig, maar
Wie bang is voor de buitenlucht
Wordt niet van zessen klaar.

268. Een moordenaar.

Onze kat
Zat
Met gemak
Uren lang op 't hooge dak.
Wat ze er deed, ik wist het niet.
'K dacht zoo: ‘'T beest heeft vast verdriet.
'T zit gedoken in mekaêr.
Zeker, poes is droef en naar.’

Maar
Terwijl zij daar zoo zat,
Kwam een aardig muschje, dat
Onze poes niet werd gewaar.
'T hupte vroolijk hier en daar,
En, 't was klaar,
Nergens zag het dier gevaar,
En ik ook niet; maar, ziedaar,
Juist toen 't aardig muschje wat
Zich vol pret te plukken zat,
Deed de kat
Een' sprong, en 't beest
Was geweest,
En toen poes 't verslonden had,
Zat
Zij aanstonds weer
Daar neer,
Droef en naar
In mekaêr.
Maar, -
Geen' medelij met haar.
Ik begreep nu dat
De kat
Daar op 't dak te loeren zat,
En slechts trek naar vogels had.
'K nam terstond een' grooten steen
En smeet dien naar poesje heen.
Raak was 't niet;
Maar de moordenaar verliet
Toch het dak, en kort daarna
Kwamen al vier muschjes, ja,
En die piepten daad'lijk luid
Hare vreugde en blijdschap uit.

Sedert noem ik onze kat,
Die zelfs mij bedrogen had,
Gluiperd,
Sluiperd,
En ik roep, als ik haar zie:
‘Maak je weg, van een-twee-drie!
'K houd van dieren veel, dat 's waar,
Maar,
Niet van een' moordenaar!’

269. Vledermuis.

De zomerzon ging onder
En, onder 't geurig groen,
Daar gingen al de vogels
Een heerlijk slaapjen doen.

Toen vlogen al de vliegjes
En al de mugjes uit;
Zij dachten: ‘Geen van allen
‘Wordt nu des vogels buit!

‘Die roovers slapen allen!
Nu is het hokje vrij!
Nu kunnen we gaan dansen
Zoo jolig en zoo blij!’

Maar och, pas zijn ze aan 't dansen,
Of daar komt, wat een kruis,
Al fladd'rend uit haar' schuilhoek,
De vlugge vledermuis.

Al piepend vliegt het kleine,
Maar rappe diertje voort,
En eer de mugjes 't weten
Zijn ze allemaal vermoord.

En eer de vliegjes 't denken
Wat toch gebeurt vandaag,
Daar liggen ze al verslonden
In vledermuisjes maag.

Ach, hadden zij 't geweten,
Dan waren zij nog thuis,
En niet verhuisd in 't maagje
Der kleine vledermuis.

270. De rijkste.

Al had ik al het goud,
Dat in de rijkste mijn
Verborgen ligt, en 'k had
Niet lief, niet heel veel lief,
Ik zou toch arm nog zijn.

De liefde alleen maakt rijk!
Onthoud dat, kindekijn!
Heb liet zooveel ge kunt!
Wie 't meest hier lief heeft, zal
Eens ook de rijkste zijn.

271. Een voorjaarsdoode.

Een ongeduldige ooievaar
   Kwam uit het Zuiderland
Heel vroeg in 't voorjaar, toen 't nog vroor
   Naar 't barre Noordzee-strand.
Hij kwam, als uit een Paradijs,
Hier in het land van sneeuw en ijs.

Hij zocht en vond heel gauw zijn nest:
   Maar toen hij daarin zat
Te bibb'ren bij den konden wind
   En weldra honger had,
Zocht hij in dezen hoogen nood
Zijn' troost alweer maar bij de sloot.

Maar ach, de sloot lag dik in 't ijs,
   En de arme ooievaar
Kwam met een' leêge maag terug
   En klaagde droevig daar:
‘Och, ware ik toch uit sneeuw en ijs
Weer in 't verlaten Paradijs!’

Maar hoe hij daar in 't hooge nest
   Zijn' klachten hooren liet,
En hoe hij in zijn' veêren kroop
   Het hielp den sukkel niet.
Des nachts kwam door het booze weer,
Helaas, één voorjaars-doode meer.

272. Het mannetje in de maan.

‘Daar is geen mannetje in de maan,’
  Heeft iemand mij gezegd,
Maar Vader heeft het onlangs mij
  Heel aardig uitgelegd.

Hij zeî: ‘Sta 's avonds niet uw' rug
  ‘Naar 't licht der volle maan,
Dan ziet ge op aard de schaduw van
  Dien man vlak voor u staan!’

Ik deed het ook. En heb ik toen
  Die schaduw ook zien staan?
Wel ja, dat spreekt; want ik was zelf
  Dat mannetje in de maan.

273. In den mast.

Al op de zoute baren
Daar wil ik wel gaan varen,
En als een flinke varensgast,
Klim ik in 't topje van den mast,
En zie ik zand,
    of strand,
      of land,
  Dan roep ik luid:
  ‘Land, land, vooruit!’
Zoo wil ik vele jaren
De groote zee bevaren:
Maar ziet ge, liefst toch niet altoos
Mijn leven lang zoo ais matroos.

Ik wil beginnen in den mast;
Maar wordt door mij goed opgepast,
Dan kom ik stellig ook vooruit,
   En ben ik eenmaal man,
   Welnu, ik zit ook dan
Als kapitein in de kajuit.
      ‘Vooruit! Vooruit!’

274. Hout sprokkelen.

Een' goudmijn heeft mijn Vader niet
   En Moeder even min,
En wat een rijk mensch zoo al heeft,
   Dat komt ons huis niet in.

Maar hongerlijden deed ik nooit,
   En nog geen daagje kwam,
Zelfs midden in den winter niet,
   Of 'k had mijn' boterham.

En eens slechts ging de kachel uit
   Toen 't buiten stevig vroor;
Moe' had geen geld meer, en ik dacht;
   ‘Dat kan er niet mee door!’

Ik sloeg terstond een manteltje om
   En liep toen naar het woud;
Ik kwam weldra terug, maar met
   Een voorschoot vol dor hout.

Moe' legde vlug de kachel aan,
   En na een tel of wat,
Werd ieder warm van 't dorre hout,
   Dat ik gesprokkeld had.

275. Van onzen pauw.

Onze pauw heeft mooie veêren,
   En hij toont zoo nu en dan,
Midden onder de and're vogels,
   Dat hij er meê pronken kan.

Soms is 't wel of hij wil zeggen:
   ‘Wat ge zoekt en wat ge ziet,
Grooter vogels dan ik, zijn er,
   Maar een mooier vindt ge niet!’

Onze pauw mag dat wel zeggen;
   Maar wat geeft ons al die tooi?
Pauwenvleesch is niet om te eten;
   Zijn geschreeuw is ook niet mooi.

En zijne eiers? Niemand lust ze.
   Dus, als men het wel beziet,
Kan men van den pauw wel zeggen:
   Mooi-zijn is nog alles niet.

276. Wat zingt die vogel?

Wat zingt die vogel?
   'K versta hem niet!
Er zijn geen' woorden
   In heel zijn lied!

Maar als ik bidde,
   Zoo woord voor woord,
En als die vogel
   Mij dan ook hoort,

Dan zegt hij wellicht
Ook heel gezwind
Met vogelwoorden:
‘Wat zegt dat kind?’

Doch wat ik spreke
Kan God verstaan,
En uit Zijn' hemel
Hoort Hij mij aan.

En wat die vogel
Nu zegt in 't lied,
God kan 't begrijpen.
Een mensch kan 't niet.

Wat nu die vogel
Ook zingen moog',
Het wordt begrepen
Door God omhoog!

Mijn bede wordt ook
Door Hem verstaan,
Dus kunnen beiden
Wel samengaan.

277. In den bloementuin.

Bloemen hier en bloemen daar,
Bloemen overal!
Doch het onaanzienlijkst kruid
Riekt het meest van al.

'T is de lieve reseda.
Wat zij mist aan kleur,
Wint ze meer dan dubbel uit
Door haar' eêlen geur.

Menig mensch, niet mooi en schoon,
Volgt haar voorbeeld na,
En is onder menschen dan
Ook een reseda.

Spant een' roos ook ver de kroon,
Door haar' zachte kleur,
Door haar' rijken bloemenschat,
Door haar' fijnen geur,

Enkel rozen maakt den tuin
Nog niet schoon, o neen!
Daarom plant men ander kruid
Door de rozen heen.

En te zamen maken zij
Onzen bloemengaard
Tot een plekje, wonderschoon,
'T schoonst voor mij op aard.

Mocht in 's menschen levensgaard
Ieder, kind'ren-mijn,
Zoo geen' roze, dan toch vast
'T reseda-tje zijn.

278. Spelevaren.

Als het zoele zomerwindje
Langs het held're water strijkt,
Als het lieve volle maantje
In dien blanken spiegel kijkt,
Als de muggen gonzend dansen
Boven het gepluimde riet,
Is het heerlijk spelevaren,
Spelevaren in den vliet.

Zachtjes glijdt het bootje verder;
Maar de roeier rept zich niet,
Lieflijk klinkt door de avondstilte
Dan ons spelevaarders-lied.
En, zijn we eind'lijk moê van 't varen,
Dan verlaten wij het boord,
En te bed zet onder 't droomen
Ieder 't spelevaren voort.

279. Tollen.

Of 't winter of wel zomer is,
Dat kan ons weinig schelen
Bij onze jongensspelen;
Maar is 't een spel om stil te staan,
Nu, 'k zie dan graag den winter gaan.

Elk jongens-spel heeft zoo zijn' tijd,
En voor de knappe bollen
Is 't 's zomers tijd van tollen.
Dat is een spel om stil te staan
En wordt met warm weer 't best gedaan.

Och, was de zomer maar in 't land,
Ik zou dan laten kijken
Hoe 'k met een' prijs ging strijken,
Zoo men, het ware een kost'lijk ding,
Een' tollen-wedstrijd houden ging.

Maar nu het nog geen zomer is,
En warm slechts enk'le keeren,
Zal ik het beter leeren.
Ik oefen mij nu heel alleen,
Dan ben ik stellig nummer één.

280. Onder het klimop-dak.

In 't klimop wonen muschjes,
Die hebben het daar best.
Zij bouwen daar in 't voorjaar
Haar klein en kunst'loos nest.

Ze voeden daar heur' jongen,
En wonen er heel 't jaar,
Bij zomer en bij winter,
Gezellig met elkaêr.

En is er soms eens ruzie,
Dan duurt ze toch maar kort;
Want hij, die baas van 't troepje is,
Zorgt dat het vrede wordt.

Des avonds heffen allen,
Eer zij ter ruste gaan,
Al snaterend en piepend
Een musschendeuntjen aan.

Ik denk zoo dat ze zingen
In hare vogeltaal:
‘Ik wensch u wel te rusten!
Goênacht, hoor! allemaal!

‘Neemt, menschen, in uw' huizen
Gerust maar uw' gemak!
Wij slapen even heerlijk
Hier onder 't klimop-dak!’

281. Op één been.

Op één been staat daar de ooievaar
Op 't randje van zijn nest,
Hij kijkt maar doodbedaard in 't rond
En klappert al zijn best.
Hij vreest niet, dat hij vallen zal:
Van duiz'len weet hij niemendal.

Op één been staat hij bij de sloot,
Of midden in het riet,
En wat er wankel', wat er val',
Hij valt of wankelt niet.
Straks zal hij nog, daar kunt ge op aan,
Op één been aan het visschen gaan.

Op één been valt hij zelfs in slaap.
En droomt hij op een' keer
Soms van een' dolle danspartij,
Hij tuimelt toch niet neer.
Hij staat daar vast, en slaapt alleen
Den heelen nacht maar op één been.

Op één been staan, dat kan ik ook;
Maar toch niet lang, o neen!
En als ik slaap, of droom, of visch
Doe 'k dat niet op één been.
Ik doe dat alles anders, maar
Ik ben dan ook geen ooievaar.

282. Pompenwijn.

Ik houd niet veel van regen;
Hij jaagt ons van het spel;
Maar zie, 't verlepte bloempje
Houdt van den regen wel.

Ik houd niet van den regen;
Hij maakt de straat zoo nat;
Maar alle vogels zingen:
‘Och, och, hoe frisch is dat!’

Ik houd niet van den regen;
Hij brengt mij maar verdriet.
De tuinman zegt: ‘Hoe heerlijk!
Het groeit nu dat men 't ziet!’

Ik houd niet van den regen;
Hij jaagt mij uit den hof;
Maar Moeder roept nu blijde:
‘Komaan, dat 's goed voor 't stof!’

Ik houd niet van den regen;
Dat 's zeker en gewis;
Maar iedereen spreekt anders,
Dus 'k heb het zeker mis.

En - 'k wil mijzelv' ook vragen
Hoe ik zoo dom kan zijn.
Wie gaf mij zonder regen
Mijn glaasje pompenwijn?

283. Op den dorschvloer.

De vlegels vallen dreunend neer
Op volle koren-aren,
En op den dorschvloer liggen straks
De groote, zware korrels.

En komen nu in later tijd
Ook slagen op ons neder,
Denk dan aan 't graan; de vlegelslag
Gaf groote, zware korrels.

Doen ons de slagen dikwijls pijn,
Gelooven wij maar immer:
De goede God zal ons toch ook
Wel rijke korrels geven!

284. In den bijenkorf.

Dat is bouwen zonder einde!
Dat is gâren, nooit genoeg!
Dat is werken, dat is zwoegen,
'S avonds laat en 's morgens vroeg!
Nijv're bij,
Zeg toch mij,
Waartoe dient toch dat gezwoeg,
Hebt gij nimmer dan genoeg?

Zoo sprak een onnoozel knaapje;
Maar de bijtjes werkten voort
Zonder morren, zonder klagen,
Zonder 't spreken van een woord..
Knaapje-lief,
Hartedief,
Nimmer heeft een' bij gehoord
Naar een enkel menschenwoord.

Maar zoo gij wellicht wilt weten
Waarom onze bij zoo spaart,
Waarom zij met hard te werken
Zulk een' grooten voorraad gaart,
Luister dan,
Kleine man,
Voor den winter wordt bewaard,
Voor een' slechten tijd gegaard.

Doe als zij, mijn lieve jongen!
Wees niet lust'loos, traag of mat!
Werken, zwoegen, gâren, sparen,
Jonge jaren kunnen dat!
Werk met lust!
Eens komt rust.
Spaar ook voor uw' winter wat.
Als gij wilt, dan kunt gij dat!

285. De regenboog.

Een schoone boog van kleuren
Vertoont zich aan ons oog
Daar in de lucht omhoog,
En nergens vond men nog den man,
Die zulk een' kleurboog maken kan.

Wie maakte dan die kleuren?
Zou dat de zonneschijn
Wellicht ook kunnen zijn?
Die is het, die dat werk volbracht.
Maar wie geeft aan de zon die macht?

De zonne kan zoo schild'ren;
Maar nog oneindig meer
Kan onze Lieve Heer!
Hij schiep die groote, schoone zon,
Die zulke kleuren maken kon!

Hoe machtig moet Hij wezen,
Die goede God en Heer!
Ik buig mij voor Hem neer
En 'k loof Hem dan, daar ik toch weet,
Dat Hij mijn ‘Lieve Vader’ heet.

286. De zwaluw.

Ik ken een' kleinen vogel,
Een vogel vlug en rad.
Nu vliegt hij in de hoogte
En dan weer langs het pad.

Zelfs onder 't pijlsnel vliegen
Sjilpt hij zijn deuntje nog,
En zien zijn' gitzwarte oogjes
Het kleinste insectje toch.

Wat zou ik 't beestjen aaien,
Als 't zich eens vangen liet;
Maar 't is, alsof het fluistert:
‘Neen, kind, 'k vertrouw u niet!’

Wel, blijf maar vliegen, liev'ling,
En hoor eens even nu,
Al zijt ge bang voor 't aaien
Ik houd toch veel van u.

287. Schapewolkjes.

Ze zeggen dat daar aan den hemel
Een' heele kudde schaapjes staat;
'T zijn rare schaapjes dan, dat 's zeker,
En zonder eenen herder gaat
De heele kudde aan 't dwalen.
Wie zal ze thuis gaan halen?

Daar boven, boven in den hemel
Daar woont een Herder trouw en goed,
Die wijst den weg aan al die schaapjes,
Zoodat niet één verdwalen moet.
Hij heeft geen mensch van noode;
De wind is zijne bode.

Die wind voert zachtkens al die schaapjes
Langs 't helder blauw des hemels heen;
Hij maakt van heel die kudde een' wolke.
En waar de zon te brandend scheen,
Daar wordt die wolk een zegen
En brengt den malschen regen.

288. Noordenwind.

Pak je biezen, heel gezwind,
Gure, koude noordenwind!

Weet gij niet wat kwaad gij doet,
Dat het groen verkwijnen moet,
Als gij heele dagen raast
En langs veld en weide blaast?

Hoor eens even, lieve kind,
Zoo gij mij niet prettig vindt,
Jaag mij dan maar schielijk heen!
Maar dat kunt ge niet, o neen!
En ik-zelf, och, weet het wel,
Doe alleen op Gods bevel.

Hij zendt al Zijn' winden heen.
Waarom? Dat weet Hij alleen.
Zijn bevel volgt steeds, mijn kind,
Zuiderkoeltje en noordenwind.
Mor dus niet, God weet hoe 't moet.
Ied're wind is nut en goed,

289. Wel achteraf, maar....

Ons huis staat wel wat achteraf
In een vergeten hoekje,
En als ik u den weg niet wijs,
Wel, beste vriend, dan zoek je,
Bij winterdag en avondtijd,
Een uur lang eer ge bij ons zijt.

Maar zijt gij eind'lijk dan bij ons,
Gij zult u niet beklagen;
Want liever plekje vondt gij niet
In al uw' levensdagen.

Hoe donker 't buiten ook moog' zijn,
De liefde brengt hier zonneschijn.

Van liefde spreekt het heele huis,
Het tuintje zelfs doet mede,
En 't muschje, dat daar rondspringt, piept:
'Hier wonen liefde en vrede.'
Gelooft ge 't niet? Wel, kom dan maar,
Dan zegt gij zelf: ''T is alles waar!'

290. Vrouw Sinterklaas.

Ik ken een' lieve, brave vrouw,
Die mooi vertellen kan.
Ik denk dat zij familie is
Van Jan en Alleman;
Want groot en kleen,
Ja, iedereen
Zegt 'Tante' als zij op straat
Zich even kijken laat.

Zij is al oud die Tante Trui.
Moe' zegt: 'Ze is tachtig jaar!'
En daarom komt zij buitenshuis
Een enkel keertje maar.
Zij kijkt maar uit
Door hare ruit.
En met een' blijden lach
Knikt ze ons dan goeden dag.

Wij komen vaak bij haar in huis
En dan vertelt ze ons wat.
Met leêge handen staat ze ook nooit;
Nu geeft ze dit, dan dat.

En hoe ze heet?
Of ik dat weet!
Ze heet Vrouw Sinterklaas,
Geboren Speculaas.

291. Mijne kleur.

Als al de bloemen bloeien
Bij zomer-zonneschijn,
Dan zoek ik naar de kleuren,
Die 't allermooiste zijn.

Maar 'k heb niet lang te zoeken,
Want och, ik zeg u gauw:
Van alle kleuren vind ik
De mooiste toch het blauw.

Waarom? Wel, wil eens hooren.
Eens vroeg ik: ‘Lieve Moe',
‘Wat is uw' mooiste kleur toch,
Och, zeg me dat eens, toe!’

Toen keek Moe' naar den hemel
En zeide: ‘Kindekijn,
Kan ik mijn' kleur vrij kiezen,
Welnu, 't zal blauw dan zijn.’

Ik liep nu vlug het veld op,
En plukte daar eens gauw
Een' ruiker korenbloemen
Van 't heerlijkst hemelblauw.

Ik bracht ze op Moeders kamer
   En riep eens door de deur:
‘Moe', kijk eens op de tafel!
   Daar is uw' liev'lingskleur!’

En kiest een uwer moog'lijk
   Rood, violet of groen,
Geel, paars, bruin of oranje,
   Welnu, ge moogt dat doen.

Maar ik blijf bij mijn' keuze.
   Blauw zal mijn' kleur steeds zijn.
Waarom? Vraag dat aan Moeder,
   Die lieve Moeder-mijn!

292. De spoortrein.

      Daar komt hij aan
      Langs de effen baan!
   Hoor hem eens rollen!
   Zie hem eens hollen!
         De vaart
      Van een paard,
   Dat een prijs winnen zal,
      Beduidt niemendal
         Bij zijn' vlucht.
         Wel, geducht,
            Wat
   Een' snelheid is dat!
En zij, die zitten in dien wagen,
Ze voelen niet hoe snel het gaat;
Dat ziet ge alleen als ge aan de spoorbaan
Eens eventjes te kijken staat.

Dan vliegt hij u en mij
Brommend,
Grommend,
Dom'lend,
Rom'lend,
Razend,
Blazend,
Hip,
Wip,
Als een pijl voorbij.
Men ziet hem komen en daad'lijk gaan.
Zoo vliegt de spoortrein langs de ijz'ren baan.

293. Onze waaksche haan.

Ons haantje kraait des morgens vroeg,
Als achter 't bedgordijn
Veel menschen nog aan 't slapen, of
Nog aan het droomen zijn.

Ons haantje kraait, als 't middag is,
Zoo hard als hij maar kan.
Dan is er drukte in heel de buurt
En dan werkt alleman.

Ons haantje kraait, als 't avond wordt,
En ieder slapen gaat.
Dan wordt het stil op veld en weî,
Dan wordt het leêg op straat.

Ons haantje kraait zelfs in den nacht,
Als niemand is op pad.
Wel, zegt gij nu niet allemaal:
‘Wat waaksche haan is dat!’

294. Nufje dundoek.

‘Wel, molenaar, wat zijt gij wit!
Hoe komt dat toch zoo, man?
Als gij dat zelf niet keurig vindt,
Ik zeg u: wasch u dan!

‘Wel, smid, wel, smid, wat ziet gij zwart!
Gij lijkt veel op een' moor!
Ware ik uw' vrouw, zoo'n man in huis,
Wel, ik bedankte ervoor!

‘En zie dien olieslager aan,
Hij glimt geheel van vet!
Zoo blinkend langs de straat te gaan,
Dat staat toch niet heel net!

‘Mijn wang is schoon; mijn' hand is blank
En helder mijn gewaad.
Dat past in huis, dat past in school,
En dat past ook op straat.’

Zoo sprak ons nufje Dundoek eens;
Maar wat was het geval?
Zij wist van pronk en opschik maar,
En werkte niemendal

295. Op de heide.

Op de heide dwalen schaapjes,
En zij eten 't schrale gras
Met een' graagte alsof het smaak'lijk,
Ja, alsof het heerlijk was.

Op de heide bloeit een bloempje;
'T is de kleurige erica.
'T is eenvoudig, maar vol leven,
En het bloeit maar voor en na.

Op de heide dwaalt een herder
En die zingt op blijden toon:
‘Lieve Heer, geheel Uw' schepping,
Ja, ook Uwe heide is schoon!’

296. Nest en bed.

Wat zit daar in de boomen
Al onder 't groene blad?
Och, och, wat aardig nestje,
Wat keurig nestje is dat!

Wat kijkt daar over 't nestje,
Den rand van 't nestje heen?
Het is een vogelkopjen,
Een kopjen teer en kleen.

Blijf zitten, lieve vogel!
Wees maar niet schuw en bang!
En laat mij straks eens hooren
Uw lief en schoon gezang.

U storen, neen, mijn vogel,
Ik heb daarin geen pret!
Gij kunt uw nestje houden,
Want ik houd graag mijn bed.

297. Om niet.

Poes loopt langs het nokje,
Het nokje van 't dak,
Met heel veel gemak;
Zij loopt langs een latje,
Een latje zeer smal,
En vreest niemendal.
Zij springt van een' hoogte,
Een' hoogte heel groot,
En is nog niet dood;
Maar loopt dan ras henen,
Ras henen en ziet
Die kunstige sprongen
Geeft ze ouden en jongen
Te kijken om niet.

298. De bloemen-koningin.

Daar staan veel mooie bloemen,
Veel bloemen in mijn' gaard;
Ze kleuren en ze geuren,
Ze bloeien naar heur' aard.

Maar toch, van alle bloemen,
Geef ik den rozelaar
Den prijs van heel den lusthof,
En d' eersten prijs liefst maar.

Al in mijn' kleine gaarde,
Daar staan veel bloemen in;
Maar ik benoem mijn roosje
Tot bloemen-koningin.

299. God zorgt altijd.

De lente is lief: de lente is schoon,
Als 't eerste groen, vol pracht,
Ons vroolijk tegenlacht,
Als 't vogellied van alle kant
Klinkt op verheugden toon,
Ja, dan is 't buiten schoon.

De zomer is een jaargetij,
Een jaargetij vol geur,
Vol zonneschijn en kleur;
Dan leeft, wat eenmaal leven kreeg,
In rijkdom en in kracht,
En heel de schepping lacht.

De herfsttijd is een schoon seizoen;
Dan wordt in goud gevat
Een loover-kleurenschat;
Dan zwellen kelder, huis en schuur
Van vruchten, vol van pracht,
Die ons de zomer bracht.

De winter lijkt een boos getij;
Maar met zijn sneeuw en ijs
Wordt hij een paradijs.
En Sinterklaas met Kerstmis brengt
Een' reine en schoone vreugd,
Die jong en oud verheugt.

Zoo gaat het jaar; zoo vliegt de tijd;
Maar wat er komt of gaat,
Er is meer goed dan kwaad.

Och, danken wij dan God daarvoor,
Dat hij elk jaargetij
Zoo zorgt voor u en mij.

300. Mijn laatste lied.

Mijn laatste lied, wat zal dat zijn?
Wel, 't is een wensch van 't hart,
Dat gij, mijn kind, mijn vriend wilt zijn
In vreugd zoowel als smart.

Gaan wij zoo samen 't levenspad,
In eenvoud en in deugd,
Dan wordt veel, wat ons droevig scheen,
Een' milde bron van vreugd.

En wat ons dan in 't leven wacht,
Wij buigen vroom ons neer,
En zeggen met een dankbaar hart:
‘Wij danken U, o Heer!’